

309962

ప్రతిదినము ప్రకటంపఁబడును

VOL. 4

సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 13 వ తేది గురువారము

No. 138

పింగళ నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక ౧౩౮

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126
(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)
ఇప్పటికాలపు రుచి కనుకనుక, సాటిలేని సువాసన గువాసనగలది.
అల్పాహారముగాని, రాత్రులుగాని, చేర్చబడకయే నిర్ణయము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.
నీ తువాలనే కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన ని స్ఫులకరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
చిన్న నైజు (అర డ్రాం) సీసా 1-కి రు 0-8-0
మధ్యరకము నైజు 1-డ్రాం ,, ,, 0-12-0
పేరొక నైజు 2 ,, ,, 1-4-0
పెద్ద నైజు 4 ,, లేక 1/2 డ్రాం ,, 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులూ దొరకును. దీనికి అనేకముగు నకలు సెంటు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైన ను, కార్డుపైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ సువాసనములను పరిశీలన చేయ గోరువా రీ దిగువవారికి వ్రాసినచో అజాకిమృతుగల సువాసన కార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ ఏజెంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్నామసీదు బొంబాయి.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసపరిల్లా

అపరిమితములైన రక్తమువలన జనించు వాద్యములకు కిరీటమువంటి మందు. కుగుపులను, మచ్చలను, గండములను, ఇండ్లను, ప్రాతకోప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు వర్షాగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన క్షయభ్ర కారిణి (28)

వనోషధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్మసంబంధమును నోప్పలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాగోగ్యమును గలుగజేయును. 16 దోషాలవర కుండుటకు 4 డ్రాంసుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రొప్రైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the— (669) Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batāla, (Punjab) India.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు
తీలా లేక ను రేంద్రనగరమున:— ఇందు శ్రీల మనస్సై
ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1-0-0
యశోధర:— ఇందోక యానుని తననుగనివైగల యనురా
గమునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తన్మితీకెచ్చును 0-12-0
మనోరమ:— మగడు పేట కేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కుకొననతని
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల వెండిచేయును. 0-10-0
జగ దేవరంభ:— అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తన్మితీ
తికెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0
సహోదర వాంఛ:— తమ్మునకు బుద్ధిలేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటను బోధించును. అ. 0-4-0
అత్తలారాటమున కోర్వనికోడండ్ర ప్రలాపము:—
అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములుగలవి. అ. 0-2-0
మిత్రద్రోహము:— ఆపన్నంధుడగు మిత్రునివై నిందమోపి
కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0
ఇవియేగాక యితరనవలలు కథలు పుపుడనినను పంపుదుము.
856 వలయువారు:— కణ్ణాక్ బుక్ డిపో.
6 నంక టేకేమే శ్రీ వీధి, సామకూరు పేట, మదరాస్.

ఇంగ్లీషు
మోటరు యంత్రవిద్యాశాల
3-24 పాటర్నరోడ్డు, మాంటురోడ్డు.
ఆంగ్లముచే ఆంగ్లములకు ప్రశ్నల సౌకర్యములు కలగ
జేయబడును. 820
వైవారికి దరఖాస్తు చేసికొన వలయును.

స్వధర్మ నిధనం శ్రేయ: స్వధర్మ నిధనం శ్రేయ:.
మంచి సమయము! సదాచారము సగము వెల!!
(సాంధ్ర తాత్పర్యము) 878
ఈ గ్రంథము శ్రుతి స్మృత్యాయుర్వేదాది గ్రంథ
సహాయమువలన సంగ్రహింపబడినది. ఈ గ్రంథమును తప్పక
ప్రతివారుసంగ్రహించి దీనిలోని విషయములను సావధానముగ
గాంచి ఆచరించి సగాచారములై దీర్ఘాయు రాగోగ్యాదుల
జెందుదురని నమ్ముచున్నాము. అసలు వెల రూ 2-0-0 లు.
ఈ వెలలోగా కొనువారికి రూ 1-0-0 కే ఇయ్యబడును.
టపాలా చార్జి వేరు. ఈ గ్రంథములు దొంగకు స్థలము:—
చాంపియన్ అండు కంపెనీ, గుంటూరు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసు దీపములు -
బొమ్మల కాళ్లు - గారడి పుస్తకములు విక్రయించెదము.
క్యాటలాగు కాకలేనా? (592)
బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్సు, విశాఖపట్టణము.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటి.
కాశీలో నుండు అనేక వట్టు, జరి విచిత్రముయిన
మంచినస్త్రపులు వీరుబహుచవుకగ సప్లయచేతురు.
ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే
తెలియగలదు.

ఏలూరు గయతుల సభ.

ఈ నెల 6వ తేదీ గురువారము సాయంత్రము ఏలూరు తాలూకా రయతులు పురమండలమున నెలకొనెడిది. సుమారు 100 మంది రయతులు సమావేశమయిరి. కంచన నాగభూషణం నాయకుగా ర్థగాన నాధిపత్యమువహించిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు సభవారిచే నంగీకరింప బడినవి.

1. కొల్లేరు మురుగు నునుద్రగామి అగుటకు ఏర్పడి యున్న ముఖద్వారములు చాలదుస్థితిలోనున్నవి. గనుక వానిని భాగచేయించి ఉప్పుచేరుయొక్క వంకరను తీయించి రెండువైపులను గట్టువేయించు పోవుటవలన కొల్లేరు సరస్సు క్రమక్రమముగా పూడికవేసి మెరుకగుటవలన పూర్వము వలె నీరు నింపుకొనుటకు బాధిగా కల్గిలేదనియు, కృష్ణాగోదావరి డెల్టాలనీరును లిమ్మిలేగు రామిలేగు గుండేరు బుడమేరు మొదలగు ఏర్పూ చేర్చువాగులుతాలూకు నీరును అధికప్రవాహముయి పోలి పొంగి సరస్సుచుట్టునుండు అనేక గ్రామభూములు మునిగిపోవును కూడిరానిపంట నష్టము కలిగి దొరతనము వారికి కొంతవరకు రిమిషన్ యిచ్చుటవలన నష్టమును పూజలు దరిద్రులగుటకు ముఖ్యపేతువుగను ఉన్నదిగనుక, వైసవిసరించిననీటిని మురుగునీరును కేరపిట్టువెంటనే చేయించవలసినదని దొరతనమువారిని కోరుటకును.

2. కృష్ణా తూర్పు డెల్టాలో మురుగు కాలువలను పంటకాలువలును, విశేష పూడికవేసి అందున పంటనీరు రాకకును మురుగునీరు పోకకును యిబ్బందికలిగి అధికనష్టము సంభవించుచున్నది గావున అన్ని కాలువలు ప్రతియేటను స్థితిగతులనుబట్టి మరమ్మత్తు చేయుచుండుటకు ప్రభుత్వము వారిని కోరుటకును.

3. కృష్ణా తూర్పు డెల్టాలోని ఏలూరు కాలువలను గోదావరిపడమటి డెల్టాలోని ఏలూరు కాలువయొక్క మూడవ భాగమునకును సంబంధించిన గ్రామములలో ప్రథమపంటకు మురుగునష్టము కలిగినభూములకు సంబంధించిన పంటకాలువలకు రెండు డెల్టాలలోను ఈ సంవత్సరము దానువాసింగుకు నీరుయిప్పించ వలసినదనియు.

4. గోదావరి పడమటి డెల్టాలోని ఏలూరు కాలువయొక్క మూడవభాగము భూములను కృష్ణాతూర్పు డెల్టాలోని యేలూరు కాలువయొక్క చివరభాగమున నున్న భూములు కొల్లేటికి సంబంధించి పల్లపుసాగుబడి కాదగినది అయి యున్నది. ఏవిధముగా మెరుకసాగు బడికి గాని పశువులమేతకు నీరుగా ఉపయోగించుటకు గాని అర్హతలేని భూమిగా నున్నది కావున రయితు కోరినప్పుడు అట్టి భూములను పల్లపు తరగతిక్రింద చేర్పించుటకు ఉత్తరపు లిప్పించవలసిన దనియు.

5. కృష్ణా తూర్పు డెల్టాయొక్కయు అందులో కొల్లేరు సరస్సుయొక్కయు దుస్థితిని అనేకసార్లు కండ్లారచూచి అనుభవము గలిగించుకొని మురుగునీరు మార్గములను కనిపెట్టి నివారణోపాయములను గురించి అధిక కృషిచేసిన ఈ డెల్టా యొగ్గిక్యాటిపు యింజనీయరు గారు అగు శ్రీనివాస అయ్యంగారిని ఈ తరుణములో నిచ్చట నుండి బదిలీ చేయుటవలన ఈ డెల్టాయొక్క అనుభవము క్రొత్తగా వచ్చిన వారికి త్వరలో కలుగదనియు అంతకాలమువరకు ప్రజలు మురుగునష్టమును గురించి బాధితులగుట సంభవించునని. చింతిల్లుచున్నార గావున తిరిగి వారినికృష్ణాతూర్పు డెల్టాకు రప్పించవలసినదిగా కోరవలసినదనియు

6. నీటిదరఖాస్తులు మంజూరుచేయుటకు ఇంజనీయరు వారి సలహానుతికొని పూర్వమువలెనే రివిన్యూఅధికారులు మంజూరు చేయులాగున ఉత్తర్వులు చేయించవలసిన దనియు

7. ఈ విషయములు ఈ నెల 9-వ తేదీని గుడివాడ యందు జరుగబోవు సభకు దయచేయుచు మానసియులగు భూ పతి రాజు వెంకటపతి రాజు గారు రా. బి. కొమ్మిరెడ్డి నూర్వనారాయణ మూర్తి నాయకు గారు రా. బి. మోచర్ల రామచంద్ర రావు పంతులుగార్ల సమక్షమున విస్తరించి వారిని దొరతనమువారి నోటి నులోనికి వెచ్చుటకు కోరవలసినదని యీ క్రిందవివరించిన వారి యీ సభవారు తమప్రతి నిధులుగానెక్కు కొనినారు. (మోతేగంగ రాజుగారు వలై రాలు ప్రతినిధులుగా యేర్పాటు కాబడిరి.)

8. హిందూదేశపు మంత్రిగారు ఈ దేశమునకు రావై యున్నార గాన ఆసమయమున రయతులందరు ఏకీభవించి ప్రాముఖ్యమయిన కొల్లేటిసరస్సునవారు తిలకింపవలయు నని యు రయతులు చెప్పి విషయములు వివరయు ననియు కోర ప్రయత్నించ వలయు ననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

9. ఈ తీర్మానములు ఏలూరు డివిజన్ ఆఫీసియే వనువారికి పంపింపబడుచున్నారు. (మా ఏలూరు విలేఖరి)

మాంటేగుగారి రాక-మనకర్తవ్యము.

ఈ నెల 7వ తేదీ సాయంత్రము బెజవాడలోని ఎడ్వర్డు పురమండలమున జరిగిన మహాసభలో గాడిచెల్ల మారెస్వో త్తమరావు పంతులుగారు వై విషయమును గూర్చి ఒకటిన్నర గంటకాలము ఉపన్యసించిరి. అనిబిసెంటమ్మ వాడియా ఆరంభముగా నడుదలచేయుచున్న వైసురాయిగారు నెలవిచ్చి నందులకై దేశీయు లెల్లరును వారికి కృతజ్ఞులు కాగల రనియును, అటులనే మహాన్యులతో మొదలుగాగల అనేకమందిని గూడ విడుదలచేయుట న్యాయమనియు, అది కూడ కొలది కాలముననే జరుగునని నమ్ముటకు తగిన అవకాశములు గలవనియు ఉపన్యాసము లనిరి. మాంటేగుగారు వచ్చినతోడనే మన కోర్కెలన్నియు కొండ ఎత్తునని తలంచక మనము మనకు కావలసిన ప్రభుత్వపద్ధతిలోని మార్పులను గూర్చి వారికి విపులముగ విస్తరించుకొనవలయుననిరి. ఇరటికి మాంటేగు గారు వచ్చినతోడనే స్వల్పభాషేక్ష గలిగినట్టియు, మితిలేని అధికారమును గలిగినట్టియు అధికారికాభివారు మనకు వ తిరిక్తమైన అనేక విషయములను వారికి చెప్పట నిశ్చయము. కనుక మనముకూడ అంతకంటె అనేకరెట్లుగ మన కోర్కెలను వారికి తెలుపుట అత్యవసరమనిరి. మనముచేసెడి ఆందోళనను బట్టి మనకు రానున్నలాభములు లెక్కించబడును. కాబట్టి సక్రమమైన ఆందోళనను చేయుటకై దేశీయు లెల్లరు నిశ్చయించవలయునని నొక్కి వక్కాణించిరి.

కేవలము ఉద్యోగములను నాల్గింటిని మనవారల కొనంగింపవలయున మనము వానితో తృప్తిపొందుమని వారు ద్వేషించునటుల కానించుచున్నదనియు, అధికారవర్గము ప్రజల అధికారమునకు లోబడకుండ ఉన్నంతకాలమును మనవారలకు ఎన్ని ఎత్తున ఉద్యోగములిచ్చిన నిష్పత్తియోజనమనియు కాబట్టి స్వరాజ్యవాదు లెల్లరు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చెదమనిన ఉద్యోగములను చూచి ప్రపంచదక ఆ ఉద్యోగియులవై అధికారముకోరకై ఆందోళనము చేయుట విద్యుత్తగర్భ మని నుడివిరి.

అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిన మంచాల నుబ్బారావు గారు బీసెంటమ్మ వలై రాల విడుదలను గూర్చి సంతోషమును తెలియిచ్చి, ఇదివరనుండి ఏబది సంవత్సరములనుండి చేసిన పనికిని, ఈ మాడు మానములలో చేసిన పనికిని వ్యత్యాసమును చూపి, ఆంధోళనయొక్క ఫలితమును గూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి. స్వరాజ్యోద్యమమునకై బంధించబడిన వారు విడుదలయగుటచే స్వరాజ్యోద్యమమును ప్రభుత్వము వారు ఆమోదించినారనుట వెల్లడియయ్యెననిరి. భగవంతు లను బ్రాహ్మణుల కోర్కెలను “కట్టేఫలీ” అనెడి నార్యోక్తి ననుసరించి స్వరాజ్యసిద్ధికై శ్రమపడిన గా. మారెస్వోత్తమ రావు పంతులుగారు నేకు ఉపన్యాసమిచ్చుట విశేషాంశమనియు, వారి కెల్లరు కృతజ్ఞులనియు నుడివిరి.

కృష్ణావృత్తి.

8-వ తేదీని సాయంత్రము బెజవాడ కృష్ణావృత్తి సందర్భమున రామమోహన ధర్మ గ్రంథభాండాగారమున “కృష్ణభగవానులమహాశ్మ్యము”ను గూర్చి చెరుకుపల్లి బుచ్చి రామయ్యనేమూరి శివరామశాస్త్రిలు, దేవరకొండ జగన్నాథ స్వామిగార్లు ఉపన్యసించిరి. కృష్ణభగవానులు చేసిన బోధను మనము జ్ఞప్తియందుంచుకొని మనము అనుసరించితిమేనీ మన కష్టములన్నియు తొలగి మోక్షపదవిని పొందుదుమని ఉపన్యాసములు చెప్పిరి.

బెజవాడలోనున్న వైశ్యక్రముఖులెల్లరు కన్యకాపర మేశ్వరీ సత్రమున మ-రా-రా అప్పన వేంకటకృష్ణయ్యశ్రేష్ఠి గారి యాజమాన్యముక్రింద సభచేసి వై పేరున మొక గ్రంథ నిలయమును స్థాపించిరి. ఎచటను వైశ్యులు ధనవంతులు, కార్యదక్షులును, జ్ఞానదారులును అయియున్నారు. ప్రతి సత్కార్యమునకును వైశ్యులే ధనసహాయము చేయుచున్నారు. ఇవట హిందూ హైస్కూలునకు దాదాపు ముప్పదివేల రూప్యములను ధర్మముగా నిచ్చి దానిని కాలేజీ మార్పుటకై వీరు నిశ్చయించుకొని యున్నారు. ధనమున కా కొదవ లేదు. జ్ఞానదారులనుకా మితిలేదు. ఇకను పట్టుదలకా హిందూస్కూలు నిదర్శనము. అట్టి ఈ వైశ్యసంఘమువారు గ్రంథ నిలయమును అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చెదమటలో సందియ మేమియు లేదు. మిక్కిలి పట్టుదలతో వీరు పనిచేయుచున్నారని (వ్రాయుట కెంతయు సంతసించుచున్నాను. (స్వకీయ విలేఖరి)

బెజవాడ స్వరాజ్య సమితి.

వైసమితిపక్షమున ఈ నెల 5-వ తేదీ సాయంత్రము ఎడ్వర్డు పురభవనమునందు దేవభాస్కరు గారు “భారతీయ యువకులు— వారిసంక్షేమము” అను విషయమై యుపన్యసించిరి. నూరి వరసింహశాస్త్రి బి. యే. గార్లగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. దేవభాస్కరు గారు వారియింగ్లీషు ఉపన్యాసమునందిట్లుచెప్పిరి. ప్రతిదేశమునందును ఒక సమయమందు జాతీయ యువకపక్షము ఒకటిజనించును. ఇది టర్కీ, రష్యా, ఇటలీ మొదలగు దేశములలో నుద్భవించి అమితమార్పులు కలుగజేసెను. ఈ పక్షమువైకి తనశక్తిని మొట్టమొదట కానింపజేయదు. ఏనియో గొప్పయశోభము సంపాదించునప్పుడు దానిముసుగును త్రోసివేసి అనివార్యశక్తితో ప్రబలును. ఈ పక్షమువారు మాత్రముగా ఉపదేశించునది ఏమియులేదు. నిజముగా ఈ పక్షమునకు కారణపేతువులు భూతమునందు కలవు. ఈ తేజస్సు మహాశక్తి గలది. నిరాటంకముగా వృద్ధి పొందునది. ఎన్నడైన విజయగహితముగానోపుగాని వెనుకంజ వేయునదికాదు. ఇప్పుడు మనదేశమునందట్టి యువకపక్షము జనించినది. ఇట్లు జనించుటకు కారణ మరయవలయునన్న 1857 సంవత్సరమునుండి సిపాయిల తిరుగబాటు నాటినుండి చరిత్రపరయవలసియున్నది. సిపాయిల తిరుగుబాటు తరువాతి దినములలో హైందవులకు భయము జనించుచుండుట చేతను, స్వతంత్రము కోల్పోయి పరాజితులయితి మను తలంపుతో మనలను బ్రతుకనిచ్చిన చాలును అనుబుద్ధితో హైందవు లుండుటచేతను, పరదేశములోనుండి, శత్రువులుగా హిందువులను చూచుట భావ్యము కాదను తలంపుతో పాశ్చాత్యు లుండి యుండుటచేతను మొదటికోబలలో ఉభయులను అణగారినా సురాగము కొంతవరకు ప్రబలినది తరువాత పాశ్చాత్యగ్రంథ పఠనచేత పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము వ్యాపించినది. ఆ విద్యయొక్క వైపై మెరుగులును మనవారు చూచి నిశ్చేష్టితులై యుండిరి. మన జాతీయత్వమును కోల్పోయి పాశ్చాత్యత్వ ముంకురించెను కాని జ్ఞామింకనువృద్ధియైనకొలది, ఇంగ్లాండుయొక్కయే గాక యితరదేశములనుండి కూడ విజ్ఞానము ప్రబలిన పిదప ఇంగ్లాండుదేశీయు లెక్కడనుండియో దిగివచ్చినవారను భ్రమ మడిసెను. ఇంకను విజ్ఞానము ప్రస్తరింప పాశ్చాత్యులు మనకు గరవిన జ్ఞానమంతయు మనదేశములోనుండియే వారు గ్రహించినట్లు తేటతెల్లమయ్యె. ఈ సమయమందె యువకజాతీయ పక్ష ముద్భవించినది. ఈ పక్షము ఇకముందనేక బ్రహ్మాండమైన మార్పులు కలుగజేయవలసి యున్నది. సాత్వికనిరోధ మనునది అందు మొదటి కృషియైయున్నది. ఈపక్షమువారు రస పెద్దలకు కొంత మందికి హాస్యము జనింప వచ్చును. కొంతమందికి సంతోషముగలుగును. మరికొందరు భీతావహాలౌదురు. కాని మనకు పెద్దలతో పనిలేదు. వారి కాలములో వారి విధినివారు నిర్వర్తించిరి. మన కాలమందు విధిని మనము చేయవలెను. అన్ని కాలములవారి కనుగుణముగ నుండునట్లు విధులు మారుచుండును.

పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతి గారు వైయుపన్యాసము లోనిభావమును ఆంధ్రీకరించి వ్యక్తపరచిరి.

ఉపన్యాసములకును, అగ్రాసనాధిపతికిని వందనము లతో సభ ముగిసెను. (హామరూలు కార్యదర్శి).

పుస్తక భాండాగారము:— గోదావరిజిల్లా అమలా పురతాలూకా వ న్నె చింతల పూడి గ్రామమునందు దువ్వూరి రామచంద్రమూర్తి జంపన భావ రాజు గార్ల మున్నగువారిచే 11-8-17వ తేదీని శ్రీరామపుస్తకభాండాగారము 40 పుస్తకములతోను 106రూ॥ లతోను స్థాపింపబడినది. దీనికి నడింపల్లి వీరభద్రయ్యగారు 16 రూ॥లు భద్రయ్యగారు 25రూ॥ రమాణయ్యగారు 16 రూ॥లు మఱికొందరు స్త్రీలు 20 రూ॥లు, పురజనులు 29 రూ॥లు ఇచ్చిరి.

శ్రీశానవాటిక

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతమగు నవల

కాలికోబైందు 1-0-0 అట్టబైందు అ. 0-14-0

839 మానేజరు, కలాభివర్ధని

రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు; గోదావరిజిల్లా.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

దేశమునందలి రాజ్యాంగ సంస్కరణముల విషయము ప్రబలమైన యాంధ్రజాతియు జరుగుచున్న సమయమునందు సంస్కరణముల ప్రయోజనమును తెలిసికొనుటకు ప్రస్తుతము దేశమునందు వ్యాప్తమయిన రాజ్యాంగ నిర్మాణముల స్థితిగతులను తెలిసికొనుట సంస్కరణముల పరమార్థమును తెలిసికొనుటకు సాధనము గాగలదు. ఈ పరిష్కారము అపోహలను దొలగించుటకు ముఖ్య సాధనము. సంస్కరణముల స్వరూపమును తెలుగనపు డెన్ని అపోహలయినను పుట్టివెరిగి వ్యాపింపవచ్చును. సామాన్యముగ ప్రజలకు రాజ్యాంగముల పరిజ్ఞానము విశేషముగ లేదున్నది. యథార్థమైన పరిజ్ఞానములేని ప్రజలేమి చెప్పినను దానిని విశ్వసించుట సహజము. వర్తమాన కాలమునందు స్వపరిపాలన సిద్ధాంతము పట్టగల భయమున కి యజ్ఞానమే ముఖ్య కారణ మని విచారజ్ఞులకు గ్రాహ్యమగుచున్నది. ప్రజలందఱు గల యజ్ఞానమును బాపుటయే ప్రచండమైన స్వపరిపాలనాంధోళనమునకు ముఖ్యమైన ఫలము. అజ్ఞానముపోయి జ్ఞానోదయ మైనపుడే ప్రజల యం దాత్మ విశ్వాసము ఆత్మ గౌరవము గలుగుచున్నది. ప్రజల కాత్మ విశ్వాసము ఆత్మ గౌరవము గలిగినపుడు వారి యభీష్టములు కరతలామలకంబు లగును. ఈ ఫలమును సాధించుటకై విద్యావంతులు శ్రమింతులు వారి విద్యను భవమును వినియోగించి దేశ సేవకు జేయుట పరమ ధర్మమని పరిగణింపబడుచున్నది.

హిందూదేశమును ప్రస్తుత యుగమునందు విశేషములైన బ్రిటీషుప్రజలు పరిపాలించుచున్నారు. బ్రిటీషు పరిపాలనము భారతీయులకు ప్రబోధమును గలిగించినది. నూతనాదర్శములు తెలియొత్తినవి. నూతనభావము లుదయించినవి. నూతనాశయ గలిగినవి. భారతీయుల హృదయంబులందు గలిగిన యాశలను భావములను ఆదర్శములను వర్తమాన మహాసంగ్రామము స్థిరపరచినది. బ్రిటీషు ప్రజల భావము లత్యుచారములు. బ్రిటీషు పరిపాలనము ప్రాతనిధ్య పరిపాలనములందు ప్రముఖము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము దిగంత వ్యాప్తమైన మహా సామ్రాజ్యము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యంతో రాజ్యములందు కొన్ని భాగములు స్వపరిపాలనమును గలిగియున్నవి. బ్రిటీషు ద్వీపములు ధర్మ స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమునకై యుద్ధమునందు జేరినవి. సామ్రాజ్యంతో రాజ్యములన్నియును యుద్ధమునందు బ్రిటీషు ద్వీపములకు పరమోత్సాహముతో సహాయమును జేయుచున్నవి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య భాగములందు ముఖ్యభాగమైన భరతఖండమును మహాసంగ్రామమునందు బ్రిటీషు ద్వీపములకు పరమోత్సాహముతో సహాయము చేయుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు గల ప్రఖ్యాత రాజనీతిజ్ఞులు భరతఖండమువలన సంగ్రామము నందపారమైన లాభము గలిగినదని దృఢముగ జెప్పుచున్నారు. లోకమునందు పరిస్థితి లన్నియును ననుకూల స్థితియందున్నపుడు భారతీయులు వారి మాతృదేశమునందు స్వపరిపాలనాదర్శమునకు సదృశమైన రాజ్యాంగ సంస్కరణములను నభిలషించుటయందు విచిత్రమేమియును లేదు. లోకమునందలి రాజ్యాంగ సంస్కరణములు. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ఫలవంతము లగుటకు పాలక పాలితుల యభ్యుదయ సాహచర్యము నాంశనియము. ప్రస్తుతము భరతఖండమునందు వ్యాప్తమైయున్న రాజ్యాంగములను పరిశీలించినపుడు, ప్రజలు బాగుగ పరిపాలింపబడుచున్నారని యంగీకరించినను, పాలనమునందు ప్రజలకు గల దుర్బలము వ్యక్తమగుచున్నది. రాజ్యాంగములందు ప్రజాబలమును కృత్రిమేనీ భరతఖండము నుద్ధరించుటయే స్వపరిపాలనమునకు ప్రయోజనమని సంస్కరణములను విచరించిన వాగలకు వెల్లడి యగుచున్నది.

హిందూదేశ పరిపాలనము బ్రిటీషు ద్వీపవాసుల వశమైన విధము విచిత్రముగ నుండును. ప్రాగ్యాణిజ్య సంఘము నుండి 1858 సంవత్సరమునందు హిందూదేశ సామ్రాజ్యము బ్రిటీషు రాజ్యాధిస్థితలకు సంక్రమించినది. హిందూదేశమును 6000 మైళ్లు చూరమునందు నివసించెడి పరదేశీయులు పాలించుట వలనను రాజ్యాంగ నిర్ణయంబులు క్లిష్టములుగ నున్నవి. హిందూదేశ పరిపాలనమునకు నాలుగు గంతులంబులు గలవు. 1. హిందూదేశ పరిపాలనమునకు బ్రిటీషు సామ్రాజ్య

పాలనమునకు వలె బ్రిటీషు పార్లమెంటు మూలస్థానమై యున్నది. హిందూదేశ పరిపాలనమునకు సంబంధించిన ముఖ్యకాసనము లన్నియును పార్లమెంటు శక్యమైన బడతులని యున్నవి. హిందూదేశ రాజ్యాంగనిర్మాణము రాష్ట్రీయ రాజ్యాంగ నిర్మాణములు పార్లమెంటు వలన నిర్మింప బడినవి. హిందూదేశ రాజ్యాంగములను నిర్ణయించుటకును విచరించుటకును పార్లమెంటు సభ్యులకును పార్లమెంటు సభ్యులను నెన్నుకొనెడి బ్రిటీషు ప్రజా వ్యవస్థను నధికారము గలదు. 2. పార్లమెంటు కాసనములను నిర్వహించుటకు హిందూదేశ మంత్రి గలడు. మంత్రి సభయును గలదు. బ్రిటీషు ద్వీపములందు వ్యవహార ద్రవ్యమంతయును హిందూదేశ మంత్రిత్వము చేయుచుండును. మంత్రికిని మంత్రి సభకును విశేషమైన యధికారముగలదు. 3. గవర్నరు జనరలునకు సామ్రాజ్య కాసనసభకు రాజ్యాంగములను నిర్ణయించుటయందు హిందూదేశమునందు విశేషాధికారము గలదు. 4. రాష్ట్రపాలకులకును రాష్ట్రీయ కాసన సభకులకును రాజ్యాంగ నిర్మాణములందు విశేషమైన యధికారము గలదు. అధికారవ్యవస్థనందు గల విశేషాధికారమును తగ్గించుటయును దానిని ప్రజాధీనము చేయుటయును రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు ఫలము. ఆఫలము హిందూదేశ పరిపాలనము నేరీతిని సంస్కరించిన గలుగ గలదో యోచనార్హమగుచున్నది. జాతీయ మహాసభ మహమ్మదీయ మహాసభ స్వరాజ్య సమితి కోరెడి స్వపరిపాలన నిర్మాణము రాజ్యాంగ సంస్కరణముల కేరీతిని దోడ్పడునదియును దేశిక వ్యాసమునందు వివరింప బడును.

బ్రాహ్మజేతరులు, వర్ణవివక్షత

(సోషలు రిఫారము అడ్వొకేటు.)

బ్రాహ్మజేతరులు వెలువరించిన ప్రకటనపత్రము కర్ణ వివక్షతను ఖండించుచు, సాంఘికములయందు ప్రబలియున్న బహిష్కారము, కార్య మాదిగాగల దుర్బలము లడుగంటుగాక యని యాశీర్వదించుచున్నది. ఇటీవల కోయంబుత్తూరు నగరమున జరిగిన అబ్రాహ్మణ మహాసభయందు, తదధ్యక్షుని ధోరణిగూడ వై తీరువనె యున్నది. వర్ణవివక్షత గల దేశమున ప్రజా పరిపాలనాశయములు కార్యరూపములు గానే రవు. అన్ని సంఘములవారును సమానముగ మహ్మత్స్వాతంత్ర్యములను కలిగియుండవలెను. అబ్రాహ్మణులక్రింద జేసినన్ని తరగతులవారి నేక మొనర్చుటయే మాయుద్దేశ్యము. రాజకీయ యాన్నత్యమును బడయుటకు మనము ప్రథమమున సంఘమున నున్న హెచ్చు తక్కులను తుడ ముట్టింపవలయును. ఈయంద్యమమే మన కార్యక్రమమునకు మార్గదర్శకమై యుండవలెనని సభాధ్యక్షుడువచ్చించి యుండెను.

కాని బ్రాహ్మజేతరోద్యమమునకు సంబంధించిన ప్రకటనముల నన్నిటిని కలయజూచిన మాకు విశేషమగు నాకాభంగము కలిగి, విచారము కలిగినది. అబ్రాహ్మణనాయకుల ప్రసంగమునందు మగతనము కానరావచ్చును. బ్రాహ్మణ దూషణమున నీ నాయకుల వచనములును, వర్ణ సంస్కరణమున వీరి స్వార్థరీతియు పొందుపడవున్నవి. మహామూలు ఖండనమున నీ మహానీయులు ఖచితముగ బలుకుచున్నారేగాని సాంఘిక న్యాయమును విషయమున వీరి పలుకులు స్పష్టముగ నుండుట లేదు. బ్రాహ్మజేతరోద్యమ మారంభమైనది మొదలుకొని వీరలయందలి యసందర్భమగు భీరుత్వమును గనిపెట్టితిమి. తమ ప్రకటన పత్రమున త్యాగరాయశ్రేష్ఠి గారు “ప్రతి వర్ణమువారును తమ వర్ణమునకు సంబంధించిన యంతములను చక్కజేసి కొనవలయును” ని యనియున్నారు. ఇచట “వర్ణము”న వీరియభిప్రాయ మేమి? వర్ణమన, శ్రేష్ఠి, నాయకు, వేలాల, నాయకు అను వర్ణములూ? అట్లయినచో వర్తమానమున నున్న వర్ణ వివక్షతను వీరెట్లుడుగంటించిన వారగుదురు? బ్రాహ్మణులను పడెట్లుచు, బ్రాహ్మణులచే నెలకొల్పబడిన సాంఘిక ధర్మములను వీరు బానిసలవలె ననుసరించిన వారు కారా?

అబ్రాహ్మజేతరోద్యమమునకు రాజకీయములే గాక సాంఘికవిషయముల గూడ నిదానములై యున్నవని పలు సార్లు యెత్తి పలుకబడియున్నది. తామితరులకు భోధించు నీ విషయములను ఆచరించును బెట్టినను బ్రాహ్మణ నాయకులు సాహసముగలవారైనచో తమ సంఘసంస్కరణ కార్యక్రమముతోడ వెలువడవలెను. రాజకీయ, సాంఘిక

విషయములయందు హిందూదేశ మున్నత దశలోనికి గొని వచ్చుటయే ప్రథమమున కాంగ్రెసు మహా సభవారి యాశయమైయుండెను. రానురాను కాంగ్రెసువారు సాంఘిక విషయములను విడచివెట్టిరి. కాంగ్రెసుసభవారు పన్నిన యంత్రమునె చున యబ్రాహ్మణ నాయకులుగూడ నేడు యత్నించుచున్నారు. కోయంబుత్తూరు సభలో కొనర్పబడిన తీర్మానముల బరికించినచో నిజస్థితివెల్లడి కాగలను. వర్ణవివక్షతను రూపుమాపుటకుగాని, నిప్పుజాతుద్ధరణమునకుగాని సంబంధించిన తీర్మాన మొక్కటియు గానరావచ్చును.

అబ్రాహ్మణులలో నున్నతరులజాతీ యబ్రాహ్మణోద్యమమును లేవదీసిరి. అబ్రాహ్మణుల కందరమనుగాక, వారిలో కొన్ని ముఖ్యమగు సంఘములకు మాత్రమే తామప్రతినిధులమని త్యాగరాయశ్రేష్ఠి గారు తమ ప్రకటన పత్రమున నుడిచి యున్నారు. గనుక కోయంబుత్తూరులో జరిగినసభ అబ్రాహ్మణ సభయందముఖ్యమగు సంఘములమాత్రమే చేరియున్నవి. సభవారి యుద్దేశమేమైన యుండును? అధికారములు, స్వాతంత్ర్యములు సాధ్యమగునంతవరకు చేజిక్కించుకొనుట వీరల తలంపు. చున స్థితి గ తుల నభివృద్ధి పరచుకొనుటకై మనము పాటుపడుచుంటిమని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు కోయంబుత్తూరు సభయందు వెల్లడించి యున్నారు. సభాధ్యక్షుడు గూడ నాహ్వాన సంఘాధ్యక్షునివలె బలికయున్నాడు. మాలపల్లెలు మున్నగువానిని వీరందఱును సంపూర్ణముగ మరచి పోయిరి. గనుక కోయంబుత్తూరు సభయందు స్వాధీనములు కొందఱు సమాజేతమైరి. అవివేకులకు తమ తమ పుత్రులకును, సోదరులకును దొరతన పుట్టుకొన్ గములను లభ్యపఱుట వీరి పరమావధి. ఈ యుద్యోగము లన్నిటియందును బ్రాహ్మణుల పూరించియుండుటచే వీరు కాద మార్చులైరి.

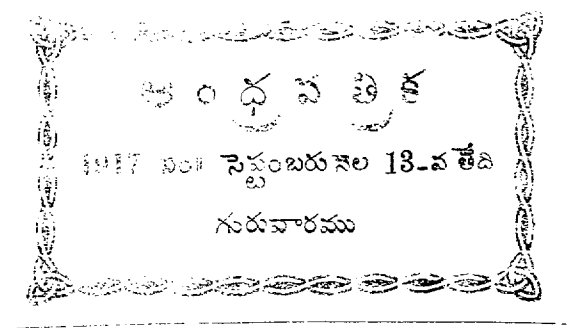
స్వాధీనమై యీ యబ్రాహ్మణోద్యమ కులజులవ రించుచుండినందుల కా, సభాధ్యక్షుడు “మన వాదముదారభావోపేతమై యున్నతత్వ సాన మలంకరింపదగి యున్నదని వచించుట; వర్ణవివక్షతపై నీ యబ్రాహ్మణులు బహిరంగముగ దాడివిడిసినగాని హాస్యాస్పదు లగుదురు.

దొరతనమువారికి సలహా సుగుటకుగాని, పరిపాలనమును నడపుటకుగాని, నియామకమగు నన్నివర్ణ సంఘముల యందును అఖిలసంఘములకును ప్రతినిధు లుండవలయునని కోయంబుత్తూరు సభయందు తీర్మానము జరిగియున్నదని బ్రాహ్మజేతర వర్ణ నాయకులు మరునకుండురు గాక!

పంచములు మున్నగు వీరకులజులు వీరలను తమనాయకులుగ గణించురని యబ్రాహ్మణ సోదరులు విశ్వసించుచున్నారా? వర్ణ వివక్షతను విడచివెట్టిన గాని, ఆచరకాలముననే, పంచములు మున్నగు వారి యుద్యమమున నుండి విడిపోవుదురు. ప్రత్యేకసంఘముల ననుసరించిన ప్రాతనిధ్యము లభ్యమైన యెడల అబ్రాహ్మణ మొందవులను రెండు తెగలుగ విభజింప వలయును - (1) విద్యా సంపన్నులు (2) విద్యా విహీనులై కేవల మనాగరికులుగ నున్నవారు. తమ సంఖ్యకుబట్టి తమకున్న పాలకవర్ణములయందును ప్రాతనిధ్య వియవలసినదని యీ రెండవ తెగనాగు కోయరురు వోట్లవో సగు సాతంత్ర్యము నంద నీ రెండవ తెగవారికి తగు విద్య యుండక పోయినచో, దొరతనమువారు వారి పక్షమున తామే ప్రతినిధుల నేర్పగుతురు. అంతయు గాని శ్రీ త్యాగరాయశ్రేష్ఠి మున్నగు పూర్వాచార పరాయణులు తమ ప్రతినిధులుగనుండ నీ తెగ వారంగీకరింపరు. ఈ విషయమును గూర్చి అబ్రాహ్మణులలోని తెక్కున జాతుల నాలోచాలవరకు కలరరము జరిగించినది. వీరింద రచితకాలముననే సమాజేతమై అబ్రాహ్మణోద్యమ కులజుల చర్యలగుర్చి తమ మనస్సులని వెలువరించిన గూడ మాకాశ్చర్యముకలుగదు. ఈ ప్రమాదమును నివారించ బ్రాహ్మజేతరోద్యమ కులజులు వాంఛించినచో వారు తక్షణమే కార్యచరణ పరులు గావలయును. కనుక అబ్రాహ్మజేతరోద్యమము వ్యభిచిత వివాదమునకై పాటుపడు నుద్యమమని మీరు ప్రకటింపవలయును. పూర్వాచార పరాయణుల కీ నాక్యములు జెనముగ నుండినచో, అన్ని మతముల (బ్రాహ్మణులు సహా) నేక మొనర్చుట కి యుద్యమము వెలువడిన దని యైన స్పష్టముగ ప్రకటింప వలయును.

నిర్బంధములు:— ఆసిబెసెంటు, వాడియా ఆరిండేలుగార్లను, మహమ్మదాలీ షాకిదాలీ గార్లను ఇక రెండుదినములలో విడుదల చేయుదు రని సింలానుండి తెలియుచున్నది.

విషయసూచిక.	
విజయనగరములపై, మాంటేగుగారిరాక మనకర్తవ్యము,	
ప్రజావాద స్వరాజ్యములపై	2
రాజ్యాంగ సంస్కరణములు, బ్రాహ్మణతరులు, వ్యవహారము	8
ప్రభుత్వము	
కాంగ్రెసు సంస్కరణవిధానము	4
వాస్తవ - వ్యాఖ్యలు	5
విరోధమునకు సంక్రమము	
విశేషరీతివార్తలు	6,7
వృత్తాంతములు	8
ఫోటో వార్తలు	9
సామ్రాజ్యవాదమునకు	10
ఇంగ్లీషులేత్రవార్తలు	11,12,13
సామ్రాజ్యవాదీ డిప్యూమెంటు	14
ప్రజాభిప్రాయములు	15

కాంగ్రెసు సంస్కరణవిధానము

(0)

I

దేశీయ మహాజనసభయు, మహమ్మదీయ మహాసభయు అంగీకరించిన సంస్కరణ విధానము భారతీయులయందరి యామోదమునుక్రమ క్రమముగ బడయుచున్నది. కాంగ్రెసు విధానమునకు వ్యతిరేకముగ దీర్ఘానించుదురని తలచిన కోయంబస్తూరు బ్రాహ్మణేతరసభ గుడ జాల వరకు ఏ విధానమునో యనుసరించెను. రాజకీ యాభివృద్ధి కనుకూలరగు బ్రాహ్మణేతర ప్రము ఖులు కాంగ్రెసు విధానమే హైందవప్రాత్యేజమునకు ముఖ్యావసర మని ప్రకటించియుండిరి. మహమ్మదీ గాంధీగారు, గుజరాతు దేశమునందు ఎల్లరకును ఈ విధానమునుగూర్చి బోధించి, వారి అంగీకారమును సూచించు విజ్ఞాపనము దయారుజేయ, గుజరాతు సభవాసి ప్రోత్సాహపరిచి, వారిలో కార్యోత్సాహము బురికొల్పిరి. మాంటేగు గారి దురదృష్టవశ, భారతీయు లెల్లర యభిప్రాయము నేకముఖమునకు దీసికొనివచ్చుట యత్యవసర మని తెలుపుచున్నారు. ప్రజలయిష్టము ననుసరించి పరిపాలింపుచూ, ప్రజలకు బాధ్యత వహించి ప్రభుత్వస్థాపనము స్వపరిపాలనాశయ మూలసూత్రమని నాగరిక దేశము దెల్లడలను యంగీకరింపబడినది. ఆంగ్ల దేశమున పార్లమెంటు సభయే, ప్రజాప్రతినిధసభ. ప్రజలకు వ్యతిరేకముగ యీసభ ప్రవర్తించినయెడల, ప్రజాభిప్రాయము నేకముఖమునకు దెచ్చి ప్రజాప్రతినిధుల దొలగింపవచ్చును. అందుచే ప్రజాపరిపాలనము ఆంగ్ల దేశమున పూర్ణాభివృద్ధి జెందినది. బాధ్యత గల పరిపాలనము అధినివేత రాజ్యములలో గూడ ప్రబలియున్నది. కాంగ్రెసు సంస్కరణములలో ప్రజలకు బాధ్యతవహించు ప్రభుత్వమును వెంటనే స్థాపింపవలయు నని గోరియుండలేదు. స్వపరి

పాలనా ప్రతిష్ఠాపనునకు ప్రథమ సోపానము నిర్మింపవలయుననియే కాంగ్రెసుసభవారు గోరిరి. కాంగ్రెసు సంస్కరణములకును, బాధ్యతగల స్వపరిపాలనమునకును జాల వ్యత్యాసము గలదు. ఈ సభ్యమును ముఖ్యముగ అచి, కాంగ్రెసు విధానమునుగూర్చి గొందరు స్వాతంత్ర్య విముఖులు అపోహల గల్పించుచున్నారు. ఈ సంస్కరణములు విప్లవమును గలిగించునని గొందరును, తక్షణ స్వరాజ్యమును కాంగ్రెసు సంస్కరణములు సూచించుచున్న దని మరికొందరు భ్రాంతిని గలిగింపుచున్నారు. సక్రమాభివృద్ధికై పాటుపడు చున్న కాంగ్రెసు సిలుల దూషించుటచే, ప్రజాసామాన్యమున గొందరకు కాంగ్రెసు సంస్కరణములనభయోత్పాతము గలుగవచ్చును. కొందరు ప్రముఖులు కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధానము ఆలోచన విశేషము లేకుండ తొందరలో నేర్పాటు గావింపబడిన దనియు, చట్టములో నేవియోదోషములు ఉండవచ్చుననియు సంశయాత్ముడై యున్నారు. కాంగ్రెసు విధానము నేర్పాటు గావింపక పూర్వము, 19 మంది సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభ్యులు గూడి యోచించి ఒక విధానము దయారుజేసియుండిరి. దీనిని కాంగ్రెసు సంఘమువారును మహమ్మదీయ సంఘము వారును, విడి విడిగా నాలోచించి విధానముల దయారుజేసిరి. పిమ్మట నుభయుల ప్రతినిధులునుగలసి దీర్ఘముగ నాలోచించి వివరముల నన్నిటిని దిన్నగ వ్యక్తీకరించిరి. అఖిలభారతీయులు సమావేశ మగు దేశీయమహాజనసభయందును మహమ్మదీయ ప్రముఖులు గూడిన మహమ్మదీయ మహా సభయందును సంస్కరణ విధానము పూర్ణాంగీకారము బడసినది. అట్టి విధానము నాలోచన లేకుండ దయారుగావింపబడిన దని నుడువుట యజ్ఞతను వెల్లడిజేయును. ఎట్టి విధానమయినను, ఆచరణకు దెచ్చినపుడు గాని దాని లాభనష్టములు దెలియవు. సిద్ధాంతపూర్వకముగ సంపూర్ణత ఎట్టి విధానమున కయినను దే బ్రయత్నించుట గౌరవాలిన కార్యము. బాధ్యతగల ప్రభుత్వస్థాపనమున కీ సంస్కరణములు దారి జూపుచున్న వా యనియే మన మిప్పుడు విచారించవలసిన ముఖ్యాంశము. ఇవి ఆచరణయోగ్యములగునో గానో కనుగొనుట, దేశాభిమానుల కర్తవ్యము. సంస్కరణ విధానము నిజమగు లాభముల సమకూర్చునని విశ్వసించి నపుడు, అది సర్వజనాంగీకారము బడయుటకు ప్రయత్నముల గావింప వలయును. ఈ సంస్కరణముల ప్రయోజనము గూర్చి నిదివర కనేకమారులు వ్యక్తపరచి యుంటిమి. కాని యీ తరుణమున భారతీయులెల్లరును ఏటిని గూర్చి తిరిగి మననముజేసి, దేశ సాధులలో దురభిప్రాయము లున్నయెడల, వాటిని బారద్రోలుట యత్యవసర మని నివేదింపుచున్నారము. ఈ సంస్కరణముల గూర్చి ఎల్లరకు దెలియుటకు, ఇప్పుడు ప్రబలియున్న ప్రభుత్వ విధానమునకును, కాంగ్రెసు సంస్కరణములచే లభ్యమగు ప్రభుత్వవిధానమునకు వ్యత్యాసము గ్రహించుట ముఖ్యావసరము. అప్పుడు గాని రాజ్యాంగసంస్కరణవశ్యకత, గరితలామలకముగా నెరగు.

18కిక వ సంవత్సరమున ఛార్టరు ఆక్టు పుట్టిన దగ్గరనుండయు, 1909 వ సంవత్సరమున మార్లే గార్ సంస్కరణములు దేశములో ప్రాబల్యము గాంచునట్టివరకును, జాతీయజీవితమున గొంత యభివృద్ధి గలిగిన దని యంగీకరింపక దప్పదు. కాని దానివిషయమై చర్చించుట కిది సమయము

గాదు. 1909 వ సంవత్సరమున మార్లే ప్రభువు గారు ఇండియా కౌంసిలు శాసనమున మార్పుల గావించిరి. శాసననిర్మాణ సభలను విస్తరించుటకు బూనిరి. సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఖ్య హెచ్చుగ నేయుంచబడెను. రాష్ట్రీయశాసన నిర్మాణసభలలో ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఖ్య హెచ్చుగ నుండవలయు నను విషయము దొలగించిరి. శాసన నిర్మాణసభలలో ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య వృద్ధిజేయబడెను. పార్లమెంటుసభలోవలె, ప్రజాసామాన్యమున కవసరమగు విషయములగూర్చి ప్రశ్నలనడుగుటకు ప్రజాప్రతినిధుల కధికార మొసగబడినది. ప్రభుత్వ రాజ్యాంగసభలో హైందవసభ్యు లొకరు నియమింపబడిరి. ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి సభలో గూడ భారతీయసభ్యులకు చావుసంగిరి. మార్లేప్రభువు గారు అరచేతిలో వైకుంఠము జూరని యప్పటి కాంగ్రెసు నాయకులు దలచిరి. బాధ్యత గల ప్రభుత్వస్థాపనమునకు మార్గమేర్పడినదని, ప్రజానాయకు లన్నిటూరి. ఆసంవత్సరమున చెన్నపురిలో జరిగిన దేశీయ మహాజనసభయందు, సురేంద్రనాథ బెనర్జీ మొదలగు ప్రముఖుల వాగమృతమును గ్రోలినవారికి, రాజకీయ పరమావధిని హిందూదేశము దాటినదనియే తోచెను. 1909 సంవత్సరము ఏప్రియలు 1 వ తేదిన ఇండియా కౌంసిలుబిల్లును బ్రవేశపెట్టు నుద్దేశముగూర్చి ప్రధానమంత్రిగారి తీరున నుడివియుండి. “ప్రస్తుత సమయమందు ప్రభుత్వోద్యోగ పరంపరచే, శాసన నిర్మాణ సభల త్రాళ్లు వెనుకనుండి లాగబడుచున్నవనియును, శాసననిర్మాణసభలు యంత్రములచే నడుపబడు కీలుబొమ్మలను బోలియున్నవను నభిప్రాయము భారతీయుల నుండి తొలగించుట యత్యవసరము.” ఇట్టి పటమును ప్రభుత్వము వారు ప్రదర్శించుచే, ప్రజలు అత్యాశల జెందియుండుట సహజము. కాని మార్లేప్రభువుగారు తమ సంస్కరణోత్సాహము మితిమీరకుండ, తన మనోదృష్టి వ్యాపించునంతవరకు హిందూ దేశమునకు పాడమెంటు సంబంధమగు ప్రతిష్ఠాపనల బ్రవేశపెట్టుట నష్టదాయకముగ బరిణమించు ననియు, కన్నడా దేశములోని యన్నిచోక్కా, హిందూ దేశమున ధరించుట దుస్సాధ్యమనియు, స్పష్టపరచియుండిరి. హైందవ నాయకులు, తమ విజయోత్సాహములో నీ హెచ్చరిక యొక్క సంపూర్ణము నపుడు గ్రహింపలేకపోయి.

ఫలితమెటుల బరిణమించినది? 1909వ సంవత్సరము వరకు, ప్రభుత్వములో భారతీయుని క్షృణాగ మొసగబడలేదు. పిమ్మట రాజ్యాంగ సభలలో భారతీయులకు బ్రవేశము గలిగినను వారు ప్రజల కెక్కుడు లాభ మొనర్పలేక పోయిరి. ప్రజలకు వారిపై ఎట్టి పలుకుబడి లేకపోయెను. విదేశ నిరంకుశాధికారుల బదులు, దేశీయనిరంకుశాధికారులు పరిపాలనయందు పాల్గొనిరి. శాసననిర్మాణ సభల విషయమై గావింపబడిన సంస్కరణములు ఎడమార్పులై బరగినవి. ప్రజాప్రతినిధులకు నుపన్యాసములు మరి గొన్నిటి నొసగుట కధికారముగలుగబడవచ్చు, ప్రభుత్వవిధానమును మార్పుటకు వారి క్షృణా యధికార మొసగబడలేదు. బడ్జెటు నిర్మాణమునందు వారి క్షృణా హక్కులులేవు. ప్రజలకు తా మెట్టి యుపకారమును గావింపలేమని నిరాశ జెందియే గౌరవనీయులగు రామచంద్రరావు పంతులుగారును, రామనుజాచార్యుల గారును, శాసననిర్మాణ సభలో తమ యసహాయతను వెల్లడించి

యుండిరి. ఇక, రాష్ట్రీయసభలోని యనద్యోగ సభ్యుల యధికసంఖ్య నిరుపయోగమయ్యెను. వీర లలో ప్రభుత్వనియమితులును, యూరపియనులు ను జేరియుండిరి. ప్రభుత్వనియమితులలో, గౌరవ నియులగు శ్రీనివాసశాస్త్రి గారివంటి వారుదప్ప, మిగిలిన వారందరును దప్పకుండ ప్రభుత్వపక్షమున సమ్మతులను సంగుచుండిరి. తమకు నష్టము గలుగు విషయములలో దప్ప, మిగిలిన సమయములందు యూరపియను సభ్యులు ప్రజాప్రతినిధులకు వ్యతిరేకపక్ష మవలంబించిరి. ఇంతియ గాక ఆయుధ శాసన ప్రాబల్యము, సైన్యమున విచ్చుకులుగ నుండుటకు వీలు లేకపోవుట, అధినివేత రాజ్యములలో ఇండొచరు పద్ధతికి లోబడుట, మొదలగు కష్టముల గమనించిన, భారతీయులకు స్వదేశములో ప్రభుత్వపరిపాలనమునందు బో క్యము లేకుండగ, విదేశములలో అతిహీనముగ జూడబడు చుండిరి. అందుచే హిందూదేశము గోరునది స్వపరిపాలనము గాని, సుపరిపాలనము మాత్రమే గాదు. స్వాతంత్ర్యనిర్వహణమునకై గావించబడు చున్న ఘోరసంగ్రామము భారతీయులలో డాగినవాంఛలను బహిష్కరము గావించెను. ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని చక్కబెట్టుటకే, 19 మంది ప్రజాప్రతినిధులు సంస్కరణ విధానమును బ్రచురించిరి. ఇట్టి మేహదాశయములతోనే, కాంగ్రెసు సంస్కరణములు వాంఛింపబడెను. స్వపరిపాలనమునకు కాంగ్రెసు సంస్కరణము లేటలు, బునాదుల నైచునో రేకటిదినమున దెలిపెదము.

—(౦)—

మొయిలు పత్రికా దూషణము.

—:—

మొయిలుపత్రిక భారతీయుల దూషించుటతో సంతృప్తిజెందుటలేదు. స్వదేశీయులగు లేబరు, రాడికల్, పక్షమువానిని గూడ దూషింప మొదలిడినది. వీరు గావించిన పాపము, భారతీయులపై సానుభూతిని జూపుటయే. హైందవ రాజకీయోద్యమము ప్రజాపరిపాలనమునకు వ్యతిరేకమట! అందుచే లేబరు కక్షవారికిని, హిందూదేశ రాజకీయసంస్కర్త గల బాంధవ్యము అసహజమట! కావున భారతీయులలోని మితవాదులు, ఆంగ్లేయుల లోని సామ్రాజ్యాభిమాన వాదుల (Imperialists) జేరి, వారిద్వారా రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముల బడయ యత్నించుట భావ్యమని, మొయిలుపత్రిక బోధించుచున్నది. అంతియగాని, ఇంగ్లండుదీప్తము దాటి, యభిమానము ప్రవహింపని రాష్ట్ర మౌఖ్యము మొదలగు పరిశ్రామికకక్షవారితో పోత్తు నష్టదాయకమని మొయిలుపత్రిక హితముగఁబుచ్చుచున్నది. ఈ హితమంతయు హేళనముతోలు జట్టులో జేరిని భారతీయులకు మాత్రమే యొసగబడుచున్నది. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యాభిమానులలో జేరినవారు కర్షకు, మిల్లరు ప్రభువులు. వీరల ప్రజాసానుభూతి గూర్చి, భారతీయులకు విశేషముగ జెప్పనక్కరలేదు. అట్టివారి సానుభూతికారకై యపేక్షించుటయన నెట్టిదో యూహించుట సులభసాధ్యము.

కుంభకోణము ప్రభుత్వకళాశాలలో, హిందూదేశము బీదదేశనూ కాదా యను విషయమునుగూర్చి చార్చితవిషయక సంఘమున చర్చింపబూసుకొనిరి. ఇందుకు మొయిలుపత్రిక సహంపజాలక, కళాశాలవారిపై, విద్యాశాఖాధికారులు తగుచర్య జరుపవలయు నని సలహా యొసగినది. ఇంతియ గాక, న్యూయిడియా పత్రికాసంపాదకులగు తెలంగుగా రాసభలో సువన్యసింఛెదరని మొయిలుపత్రిక యన్వతమువాసినది. కుంభకోణముకళాశాలాధ్యక్షులు స్టాఫునుగారు. వీ రాకళా

శాలలో బని ప్రారంభించిన నాటినుండియు కళాశాల సత్వరాభివృద్ధిజెందుచున్నది. వీరు విద్యార్థుల యెడ బ్రేమ జూపుచూ, వారిచే బ్రేమింపబడుచున్నారు. విద్యార్థులు రాజకీయోపన్యాసములకు వెడలుటకు దొరతనపు లుత్తరువు నిషేధింపుచున్నను, రాజకీయ విషయములను కళాశాలావరణములో జర్పించుట కెట్టియభ్యంతరము లేదని వెంట్రై గుడు ప్రభువు గారు చెప్పియుండిరి. అందుచే విద్యార్థులకు రాజకీయజ్ఞాన మలవడుటకు స్టాఫు గారు ప్రయత్నించు చున్నందుకు, వారిపై మెయిలు పత్రిక ధ్వజమెత్తినది. నిన్నటి సంచికలో హిందూదేశ దాదీద్యమును గూర్చి కళాశాలలో జర్పించుట యపాయకర మనియు, హిందూదేశమునుండి ధనము బయటకు బోవుచున్నదను సిద్ధాంతము రాజద్రోహులచే ముప్పది వత్సరముల నుండియు చాబబడుచున్న దనియు, మెయిలు పత్రిక వ్రాసినది. ఇందుపై బుష్ పీ యనుపేరుతో నేటి మద్రాసు టైముస్ పత్రికయందు తగు సమాధాన మొసగబడినది.

“కాలేజి విద్యార్థులు రాజకీయ విషయముల జర్పింపకుండ నెందు కరికట్టబడవలయునో నాకు దెలియట లేదు. అట్టి సభలో ఆగ్రాసనాధిపతి యొకరుండి విద్యార్థుల చర్చను సవ్యమగు మార్గముల నడుకజాలి యుండును. అశాంతి ప్రబలిన కాలములో నుదేకము గలిగించు సభలలో పాల్గొనుట సమంజసము గాదు. కాని స్వదేశవిషయముల జదివి నాటిని చర్చింపకుండ విద్యార్థుల నాటంకపెట్టుటయం దర్థమేమియు లేదు. విద్యార్థులకు ప్రస్తుతరాజకీయ విషయముల దెలియకుండ, యొక్క వాడు వారు పౌరస్వభావ్యతలవహించుట లాభకరముగా” దని బుష్ బీగారు వ్రాసిరి.

నిన్నటి దినమున ప్రచురింపడిన తంత్రీనాట్రలలో, సమర్థుగారు దేశీయమహా సభను బాంబాయికి, గాని మద్రాసునకు గాని మార్చనలయునని కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు దెలియ జేసినటుల గాన నగును. ఇంతకన్నను అవ్యక్తప్రసంగము వేఱుడదు. ఈ లేఖ మొయిలుపత్రిక దూషణ కాధారమయినది. హిందూదేశమునందు వివిధప్రదేశములందు, దేశీయమహాసభ జరుపబడి, ప్రతిసభ వారును తమసభయే ప్రజాసభయని పోరాడుచుండిన విచిత్రముగ నుండునట. అందుచే నొకసభను కోయంబత్తూరులో, జరుపు టుచిత మని మొయిలు పత్రిక పరిహాసము గావించుచున్నది.

ఆంగ్లో హైందవపత్రికల యపహాస్యములకు లోను గాకుండుటకయినను, నాయకులందరు నిరర్థకమగు మనోవైషమ్యముల విడనాడి, జాతీయైకమత్యము గావాడి, కలకత్తా దేశీయ మహాసభ సభను జయప్రదముగ నిర్వహింప గోరుచున్నారు.

—:—

రుష్యా దేశస్థితి. రుష్యా సైన్యము జర్మను విజృంభణము నాపి, జర్మనుల పురోవృద్ధిని జయప్రదముగ అవరోధించు చున్నందున, ఆశాలతికలు తిరిగి యుద్ధవిల్లి సంతసమును పురిగొల్పుచున్న సమయమున, నంతఃకలహములు ప్రబలుచున్న వను పేషుగు నంటి గార్త ఆందోళనమునకు గారణమవుచున్నది. కార్నిలాఫ్ సేనానాయకును, కెరెన్స్కీ మంత్రికిని యభిప్రాయ భేదములు ప్రబలియంతర్వ్యుద్ధమునకు దారితీపు చుండుట తోచినీయుము. ప్రధానత్వాధికారమును వహించుటకు కార్నిలాఫ్ ప్రయత్నించు చున్నాడు. పెట్రోగ్రేడుపై తన సైన్యముల నడుపు చున్నాడు. కెరెన్స్కీగారికి, ఈ తిరుగబాటు నడచుటకు సర్వాధికార మొసగబడి

నది. మాస్కోపల్లనసా ప్రభుత్వముపై రాజభక్తిని వెల్లడిజేసినది. కార్నిలాఫ్ ను బట్టుకొనుటకు నుత్తరువు లంబబడినవి. కార్నిలాఫ్ గారి యుద్ధమును జర్మను పక్షపాతులహస్తలచాలయం దున్నదని యూహింపబడినది. పెట్రోగ్రేడును రక్షించుటకు ప్రయత్నములు గావించబడినవి. కార్నిలాఫ్ కుగల బలముగూర్చి పెట్రోగ్రేడునుండి విరుద్ధమగు ప్రమానము లరుదెంచుచున్నవి. కార్నిలాఫ్ గారి బలముగిగినదని కెరెన్స్కీగారు ప్రకటించిరి. మరియొక వర్తమానమున కార్నిలాఫ్ గారి సైన్యము పెట్రోగ్రేడునకు ఇరువదిమైళ్ల దూరమునందున్నదని తెలుపబడినది.

అంతఃకలహములు త్వరలో సమసిపోవు నని భావింపు చున్నాము. రుష్యా యొక్క యసమర్థత యుద్ధాంతమును మార్చజాలదు. సంగ్రామము పశ్చిమరంగమున నిశ్చయింపబడును. ఆరంగమున ఆంగ్ల, ఫ్రెంచి, అమెరికను సైన్యములు విజయము బడయగలరు. కాని, పరివర్తమానంతరము, రుష్యా దేశమున నంతఃకలహములు పెరిగి దేశస్వాస్థ్యమునకు భంగము కలుగుట, స్వాతంత్ర్యప్రియులకు విషాదము గలిగింపక మానదు.

—(౦)—

ఆంధ్రప్రాప్తజేతర సంఘము. శ్రీరాజా కాకర్ల పూడి రామచంద్రరాజు బహద్దరు గారు కాకినాడనుండి మాక్కిలు వ్రాయుచున్నారు. ఈ నెల 4 వ తేదీ వంగళవారమునాడు వెలువడిన యాంధ్రపత్రికలోని ప్రధానవ్యాసములో నుదాహరింపబడిన బ్రాహ్మజేతర సభాతాత్పాలిక సంఘమునకు నేను కూడ నొక సభ్యుడనుగా నెన్నుకొనబడినట్లు వ్రాయబడినది. నే నారామచంద్రపురపు విందునకు వెళ్లియుండలేదు. నే నిప్పుడు కాకినాడలో కాపురమున్నాను. ఆ తాత్పాలిక సంఘములో నాపేరు వేయబడినయెడల అది నాయమతితో జరుపబడలేదు. ఈసంగతి మీ పత్రికలో సదరయిన స్థలమందు ప్రచురింప వేడెదను.

ఎగ్ మూరు బాలికాపాఠశాల:—ఈ నెల 9 వ తేదీ సాయంకాలమున పాఠశాల కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు సమావేశమైరి. జి.సి.లోక నాథమొదలియారుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. సంఘసభ్యులుగ నుండిన సి. కన్నయ్య నాయుడుగారు యావమునందే కీర్తికేళు లైనందున సంఘమువారికి కలిగిన సంతాపమును నాయుడుగారి కుటుంబము వారికి తెలియపరుచుటకును, సి. జయరాము నాయుడుగారిని సంఘసభ్యులుగ నియమించుటకును, పాఠశాలా గృహమునకు గాను ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు ఒసగిన 200 రూ॥ లను వందన ప్రార్థకముగ పుచ్చుకొనుటకును సభయందు నిశ్చయింపబడినది.

సైనికోద్యోగులకు విందు:— రావుసాహేబు గంటి వెంకటరామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్, గారు తంజావూరులో నొక దావాయందు వాదించుటకు బోయి గత మంగళవారమున తంజావూరునుండి చెన్న పురికి తిరిగి వచ్చుచుండగ తమ బండిలో కొలంబోనుండి వచ్చుచుండిన మేజరు హాల్డనుగారిని చూచిరి. మెసపాటేమియాకు వెళ్లదలచియున్న మేజరు హాల్డనుగారు చెన్న పురిలో కొన్ని గంటలైన నుండుటకు వీలు లేక పోయినను వెంకట్రామయ్యగారు తమకు గావించు అతిథి సత్కారమునకును విందుకును హాల్డనుగారు అతి ఉదారభావముతో నంగీకరించిరి. హాల్డనుగారితో నుండిన ఉద్యోగుల కొఱకు రెండు బ్రాముబండ్లు కాళీ చేయబడి సిద్ధముగ నుంచబడెను. ఆ దినము సాయంకాలమున తమయింటి ఆవరణలో పెద్దవిందు గావించి హాల్డనుగారిని వారితోనుండిన ఉద్యోగుల నుచితరీతిని గారవించి ఆ దినమురాత్రిని వారినందరిని వీడ్కొలుపుటకు వెంకట రామయ్యగారు సెంట్రుట్టేషను వఱకును వెళ్లిరి.

గ్రామమునగుటకు తీరు:— వైదాపేట మేజస్ట్రేటు గారికి లంచమిచ్చుటకు యత్నించిన గ్రామమునను లక్ష్మీ నారాయణగారిపై తేబడిన కేసులో లక్ష్మీ నారాయణగారికి రిమానముల కరికెత్తుము 300లు జుల్మానాయు విధింపబడెను ఆ తీర్మానముపై అప్పీలుచేయగ అప్పీలువిచారణలో న్యాయ మూర్తులిద్దరును భిన్నాభిప్రాయులైరి గాన మూడవ న్యాయ మూర్తి మరల విచారణచేసి రిమానముల కరికెత్తును రిమానములవిడిచి ఖయదుగ మార్చి 300 రూ॥ లు జుల్మానాను ఫీర పరచిరి.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతులు ఏకమే.)

ఇంగ్లండు

మిత్రమండలివారి వర్తకసంఘములు.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—మిత్రమండలివారి సాంఘాతిక వర్తకసంఘ ప్రతినిధులు లండనులో సమావేశమైరి. ఈ సంఘము బెర్లినులోనున్న అంతర్జాతీయ కార్యదర్శిగారి కఠోరతో జేర్చబడినది. బెర్లినునుండి అంతర్జాతీయ కార్యదర్శిగారి కార్యాలయము నెత్తివేయుటకు సభవాగదారును వికకంత్వముగ తీర్మానించుకొనిరి. ఈ కార్యాలయమును తటస్థదేశములో నుంచుటకై యితర వర్తకసంఘమువారి యభిప్రాయములను ఆరయుటకు కూడ తీర్మానించుకొనిరి. సుధిసమావేశమున కార్మికుల ప్రతినిధులు కూడ పాల్గొనవలయునని ఇంకోక తీర్మానము నిశ్చయించబడినది.

విరోధ కన్వేషము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:— విరోధకన్వేషము దట్టిన సగరమున సమావేశ మగుచున్నది. వలసదేశములను మాత్రముల ననుసరించిన స్వపరిపాలన యొక్క చిత్తునిబంధనలనది తయారు చేయుచున్నది.

సీమబాగు చాలకుండుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—“లోకలుఅంతేగరు” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. సీమబాగు చాలతక్కువగా నుండుటవలనను, తత్కారణమున గాను సగాభగా చాలతక్కువగా నుండవలసివచ్చును. గతక వేసవికాలపు యుద్ధమున అట్లో బరువవచ్చును కొనసాగింపనా యను అంతయును సామ్రాజ్య దొరలననువా రంగీకరించుచున్నారు.

ప్రాణులు

విమానశాలపై బొంబులను కురిపించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—నౌకా కార్యాలయమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.—వాతావరణము ప్రతిహాలముగ నుండుటచే విమానయుద్ధములు విస్తారముగ జరుగలేదు. శత్రు విమానముకంటే నేలగుల్బబడెను. ఇంకోక దానినిక్రిందకు బారవోలితిమి. హట్టావుదగ్గరనున్న విమానశాలపై బొంబులను బరపితిమి. మా వైనిలందరు తిరిగివచ్చిరి.

డొకకర్కు ఆసుపత్రిమీద బొంబుల వేయుట.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—పరామహరిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.—నిన్న రాత్రి జర్మను వైమానికులు డొకకర్కు ప్రదేశమున బొంబులను వైచిరి. ఆ బొంబు లాసుపత్రిమీదపడి 15 గురు శ్రీలకు గాయములు తగిలెను.

క్రొత్తమండలి ప్రతినిధులు.

ప్యాంసు, సెప్టెంబరు 12:—క్రొత్తమండలివర్గపు పట్టి ప్రాయశః ఈక్రొంది విధమున నుండగలదు. రిబ్బటుగాను విదేశమంత్రి, తక్కినవారిలో ముగ్గురు ప్రభులమైన సాంఘిక ప్రతినిధులుగ నుండగలరు. అట్లు భావముగారందొకరుగ నుండురు. బాతీసు నిర్మాణమంత్రము, కార్యవ్యాపకమంత్రయు సాంఘిక ప్రతినిధులుగనే యుండవచ్చును.

జనరలు హేగుగారి నివేదనము

లండను, సెప్టెంబరు 12:— మార్షలు హేగుగారు నేటి మధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించిరి. హార్గికోర్టుకు తోర్పుగ నేటియదయమున శత్రువులు మావై తలపడిరి. కాని వారిని తరిమవై చితిమి. బుర్గికోర్టుకు ఈకార్యముగను లంబారటు జైదు నకు అగ్నేయముగను జయకరచగు వాడిని సత్పితిమి.

పెయిల్ లీవుగారు ముత్రివర్గము నేర్పరుచుట.

ప్యాంసు, సెప్టెంబరు 12:— బాతిమిక్యత మంత్ర వర్గము స్వేచ్ఛరుచుటయందు విఫలమగుటచే క్రొత్తమండలి వర్గమును నేర్పరుచు పనిని వరులుకొంటిని నేటియదయము 1 గంటకు మొనుసల్పుగాను ప్రెసిడెంటు పోయికోతగు గారికి తెలియజేసిరి.

యుద్ధపు రావీడి.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—శత్రువులకు ఒత్తిడి నిస్తారముగ కలుగుచున్నది. గతసంవత్సరమున సోమియుద్ధమున పోరిన వైనిలట్లు తెలుపుచున్నాడు:—సోమి యుద్ధమున అనేకమందిని బండిలుగ గొంటిమిగాని శత్రువులంతగ పారి గొనలేదు. స్థాండర్సులో మాత్రము బండిలను స్వల్పముగ గొనుచున్నారము. విశేషముగ వైనికులను హతులను గావించు చున్నారము. శత్రువులు సోమిదగ్గర తరుకందకములను గాఢముగ నేర్పరుచుకొని సమృద్ధి నెదిరి పోరెడివారు. జర్మను వైనికులు మాకు లోబడుటకు వేచియుండివారు మాపైలలు బాబులు వారికి తాకుండగ లోతుగ కందకపు గోతులలో తలలనుదాచుకొనుచుండిరి. బ్రిటిషువారు ముందు కేగినపుడు వారిని మోస పుచ్చెడివారు. స్థాండర్సులో స్థితిగతులన్నియు మేరుగవచ్చి విజర్మనులు తీవ్రముగ ప్రతియుద్ధములను వెంటపెంటనే చేయనారంభించిరి. పూర్వమువలె జర్మనులు దట్టముగగూడి చుమ్ముల నెదిరించుటలేదు. మాతృకఘ్ని దశములు అపారముగ నుండుటచే జర్మనులకు గొప్ప వ్యయము కలుగుచున్నది. మేమెంతమందముగ ముందుకేగుచున్నను శత్రువులకు ఘోరనష్టములుకలుగుచున్నవి. జూలై 31 వతేదీ నుండి డిసెంబరు 31 వతేదీవరకు మాస్కోలోననున్నది. ఇచ్చాది ముఖ్యముగ అన్వేషక స్థానము. వీనుజేసి జర్మనులు తమ ఫీరంగులను మరలించవలసి వచ్చినది. వై.వెను ముఖ్య భాగమంతయు నిశ్చలముగ నున్నది. రూ.వెటిచి ప్రభువుగారి మాలబలమును చాలవరకు పరిమార్చితిమి. సగటున ఒక్కొక్క జర్మనుల పటాలమున 12 వేల మందియున్నారు.

రంగమున ఆహారసామగ్రి తక్కువగనుండుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:— బ్రిటిషురంగము సందలి విలేఖరు డొడ్జిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— జర్మనులు మరి యొక కీతకాలపు యుద్ధకష్టముల ననుభవించ వలయును. ఇంట్లో తమబంధువులందఱును మలచులమాడుచున్నారని వారికి తెలియవచ్చెను. ఆహారస్థితి చాలకఠినముగనున్నదని వారే మనేకపర్యాయములు హెచ్చరింపబడిరి. సాధ్యమగునంతవరకు ను ఆహారసామగ్రి యుపయోగమును తగ్గింపవలయునని అధికారులు పడేపడే హెచ్చరింపబడిరి. దొరకలాలని వస్తువులకు ప్రత్యామ్నాయముగ హీరకము వస్తువుల సుపయోగించుటకు ఆహారాధికారవర్గమువారు నిరంతరము కృషిచేయుచున్నారు. ప్రధమపంక్తియందు దున్న వైనికులకు పూర్తిగ ఆహార మొసగబడెను. అందువలన వారు అలసట వీర్చుకొని నిమిత్తము శివీరములకు బోవునపుడు వారి కాహారముండబాలదు. ముట్టి డియందున్నవారికి బాగుగ ఆహారము లభించుటకుగాను వెనుకనుండువారు ఆకలిచే మాడవలసి వచ్చుచున్నది అందుమూలమున క్రమక్రమముగా జర్మను వైన్యచంతయు బలహీనమగుచున్నది.

కుక్కలు

కార్మిలాపుగారి కుట్ర

లండను, సెప్టెంబరు 11:—రుషియను వాయువాగ్ధ లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:—కార్మిలాపుగారు పరివర్తనమునకు ప్రతిహాలముగ ప్రవర్తించుచున్నారని వైనిక కార్యక ప్రతినిధుల యొక్కయు రైతుల ప్రతినిధుల కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు వైనిక కార్యసంఘము వారికి తెలియజేసిరి. పెట్రోగ్రాడులోనున్న తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారిని పదభ్రష్టులుగ జేయుటకు కార్మిలాపుగారు వైన్యములకు పెట్రోగ్రాడులో మ్యూక్సి మిలట్రుల కుట్రను రూపుమాపుటకని మోస పుచ్చి కొంపోయెను. వాస్తవముగ అట్టి కుట్ర లేనియులేవు. కార్మిలాపుగారి ఉత్తరవులను వైనికసంఘమువారు నిరాకరించవలెననియు పెంట్లలకుమిటివారి యొక్కయు తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారి కోరిక ప్రకారము ప్రవర్తించ వలెననియు కార్య నిర్వాహక సంఘమువారు కోరుచున్నారు. కార్మిలాపుగారి కుట్రనంతకు వైనికులకు తెలియజేయ వలెనని వారుకోరిరి.

క్రొత్తమండలిని వశపరచుకొనుట.

రుషియ అధికారుల వాయువాగ్ధ లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:— రీగాసిందుకాఖతిగమున మావేరు వైన్యములు విస్తారము పోరకయే ఇందుపలోయి అపొస్కెనుపంక్తిని వశపరచుకొనిన విస్తారపురస్తాకును, ద్వైన్యాయధ్య యుద్ధము మాకనుకూలముగ నున్నది. స్టోనికాకు వాయువ్యముగను, రాడాటికి దక్షిణముగను శత్రువుల యవస్థింధమును ప్రతిఘటించితిమి. రఘునియనురంగమునకిం పోలాంగుకు తూర్పుగనున్న ఒకకొండకు వశపరచుకొంటిమి.

జనరలు కార్మిలాపు గారు ప్రధానగరముమీదికి బోవుట

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 11:—కరెన్స్కి కార్మిలాపు గారులకు గలిగిన వివాదమును కాంతమార్గమున నంత మొందింపగలుగుట కెట్టి మార్గములును గన్పించవు. ప్రస్తుతస్థితి చాల విషమముగనున్నదని మంత్రు లొప్పుకొనుచున్నారు. జనరలు కార్మిలాపుగారు తమ పదవిని విడుద నిరాకరించిరి. అతడు పెట్రోగ్రాడుమీది కంపెన వైన్యము ఆకరమునకు 75 మైళ్ళ దూరమున నున్నది. పెట్రోగ్రాడు వైనికాధికారి తన పనికి గాజీనామా నిచ్చెను.

ప్రాకు హోమము కాన్ఫరెన్సు.

లండను, సెప్టెంబరు 10:— పెంట్లలు మ్యూనుపిజెన్సి వారి కోపను హేగను విలేఖరుకు ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు:— రుష్యాదేశపు వైనిక కార్యక ప్రతినిధి సంఘమువారు ప్రాకుహోమ కాన్ఫరెన్సునకు ప్రతినిధుల నంపకుండుటకు తీర్మానించిరి.

జనరలు కార్మిలాపుగారి చివర వరతు

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 11:— పీకాపుడోలకు మధ్య వైనికులందఱును జేరదీయబడుచున్నారు. కరెన్స్కి గారు జనరలు కార్మిలాపు గారు చెప్పిన దాని కంగీకరింపక బోయిన రణరంగమున విషమస్థితి సంబంధించినది కార్మిలాపుగారి ప్రవాస వైనికాధికారి కరెన్స్కిగారికి తంతి నిచ్చెను. జనరలు కార్మిలాపుగారిని పట్టుకొనుట కుత్తరవీను బడెను.

కార్యక ప్రతినిధుల వైనిక ప్రధానకార్యాలయ ముద్యమన్న గవర్న మెంటు కమిషనుకు, ఫిగాంకోగారు జనరలు కార్మిలాపుగారి నేల సందర్శించి వారి కీ యుద్ధమయు యొక్క స్థితిగతుల నన్నిటిని సీతరముగ బోధించు నిమిత్తము వెంటనే కొంతమంది ప్రతినిధుల నంపెను. దొరతనమువారు యువరాజులోపుగారిని పట్టుకొనిరి. అతడు పూర్వపు ప్రధాన మంత్రికాడని తెలియుచున్నది. దొరతనమువారు చుర 80 మంది నిగూడ పట్టుకొనిరి. సాంఘిక కార్యక ప్రతినిధి సంఘమువారు ఏమియు గోరకనే కరెన్స్కిగారికి సహాయ మొనరింప తీర్మానించిరి. మంత్రవర్గ సభ్యులు, స్టోలిలిపు గారిట్లు చెప్పిరి. కార్మిలాపుగారిగద్య జర్మనుపక్ష సాతులకు దొరతనపు టువోగీయులు కొంటున్నారు. కనుకనే కార్మిలాపుగారిట్లు ప్రవర్తించుచున్నారు.

కరెన్స్కిగారిని భయపెట్టుట

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 12:—జనరలు కార్మిలాపు గారి నేలలకును, దొరతనమువారి నేలలకును సోపవారము నాటి రాత్రి వర కేమియు పోరాటము గలుగలేదు. కలహ పక్షపు వైనికులు కొందఱు లూగావద్ద సఖ్య సంభాషణలుల గావించిరి. కరెన్స్కిగారు కార్మిలాపుగారి మాటల నంగీకరింపక బోయిన మాస్కో పెట్రోగ్రాడులకు మధ్యనుండు అయోమార్గమును ధ్వంసము జేసెదమని హెచ్చరికతోసక్కులు కరెన్స్కిగారికి తంత్రివాగ్ధ నంపిరి.

కరెన్స్కిగారికి పూర్ణాధికారము నొసగుట.

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 11:—కరెన్స్కిగారికి పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చు నిమిత్తము మంత్రవర్గమువారు గందఱును తమ పదవులకు గాజీనామాల నిచ్చిరి. సర్వసేనాధి పత్యమును వహింపవలసినదని కరెన్స్కిగారు జనరలు అవేక్షిపు గారిని గోరగా వారు తీరకకరించిరి. జనరలు కార్మిలాపు గారి యాశ్చ్యిక దశయు పెట్రోగ్రాడున కరువనిమోళ దూరము నందున్న లూగాను చేరెను. లూగా, పెట్రోగ్రాడులకు మధ్య నుండు కమ్ములు వీసివేయబడినవి.

అనంతరము వచ్చినవారలెల్లము తెలుపుచున్నది. యూరొపియనులు కేవలమును, బార్బరీయనులు మొదలగువారందఱును కార్మిలాపుగారి యందభిమానము గలిగియున్నారు. వారందఱును "సేవేజి డివిజను" నీకాపును విడచి పెట్రోగ్రాడుమీదికి బయలుపడెదరిరి. వారు పెట్రోగ్రాడునకు 80 మైళ్ల దూరమునకు వైట్జును చేరిరి.

మాస్కో నగరము; విషమస్థితి

మాస్కో, సెప్టెంబరు 12:—గోరిజు వారలు, ఉద్యోగియు తరగతులు, రెయిల్వే కార్మికులు అందఱును తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారియెడ భక్తిగలిగి యున్నారని తీర్మానించిరి.

పూర్వ ప్రధాననగర యశము సుగడించుచు మాస్కో పురపాలక సంఘమువారు పౌరులందఱు కౌక్కురుగ నేకీభవించి విప్లవోద్యమమునకు సహకారులుగ నుండవలయునని ప్రకటించిరి. రుష్యాదేశమునందలి లెక్కన పురములవారున దొరతనమువారి సహాయమున కేటెతురు గాక యని వారు కోరిరి.

ద్రోహులగు సేనానులు వారి సిబ్బందివట్టుచుండుట

లండను, సెప్టెంబరు 12:—రషియను వాయువాద్య లెట్టుప్రకటించినవి:—కెరెన్స్కీగారిట్లు ప్రకటించిరి:—ప్రభుత్వమువారితో రణరంగమునకు గొప్ప యుద్ధోగస్థులందఱును వికసత్వముతో ప్రవర్తించుచున్నారు. డెనికిన్ గారు తమ సిబ్బందితో పాటు బంధించబడిరి. జనరలు ఇష్టానుగుణముగా బంధించబడిరి. మోసముజేసి పెట్రోగ్రాడునకు కార్మిలాపుగారు గొంపోయిన పట్టాము మాత్రము కడవకుండెను. వారు ముందు కేగకుండగ నికోధించబడిరి. కార్మిలాపుగారికిని వారి వైద్యమునకును వికృతి చెడినది. దొరతనమువారిని మోసముచేసి సేనానల నందరిని బంధించుచునది పెట్రోగ్రాడునకు సమాచారము లుపబడినది. పెట్రోగ్రాడును సురక్షితముగా గాపాడుటకు దొరతనమువారు తగిన ప్రయత్నములను జేసెదరు. అంతఃకలహము లుండగని యోచించుచున్నారు. అన్ని రాష్ట్రములవారును ప్రభుత్వమువారిపట్ల తమ ప్రభుభక్తిని ప్రకటించుచున్నారు. ప్రజలందఱును ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడెదమని తెలియజేసిరి. స్వదేశ రక్షణార్థము అందఱును వికసత్వముతో ప్రవర్తించవలెను.

కొద్దిమంది సేనానులు కార్మిలాపుగారిని జేరుట.

మాతనపు సర్వసేనాధికారి, దక్షిణపడమర రంగమున నున్న డెన్గి వాలెయపు జనరలుబిద్దరును కార్మిలాపుగారి తో జేరని వర్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నది.

పెట్రోగ్రాడు రెనిమిలికాపు జనరలును, ఎసిక్నేపు గారను కెరెన్స్కీగారిని గండర్చించిరి. అంతఃకలహములేమియు లేకుండ నివారించెదమని అభయ హస్తమిచ్చిరి. శాసనమును ఉల్లంఘించిన వారి విషయమై జోక్యముకలగజేసికొనమనియు క్రొత్త మంత్రినగ్రమువారు కార్మిలాపుగారి తో మచ్చటించుటకు తామెట్టి యభ్యంతరమును చెప్పవాడనుకానయు కెరెన్స్కీగారు తెలియజేసిరి. కెరెన్స్కీగారికిని పూర్వపుమంత్రిలును జరిగిన రహస్యమును సమాజేశమున ఎలిక్సీపుగారు క్రొత్తమంత్రినగ్రమునకు ముఖ్యుడుగనుండుటకు నిశ్చయించబడినది. కాని ఎలిక్సీపుగారికి యధికారమిచ్చుటకు కెరెన్స్కీగారు రాష్ట్రమున లేరు. వైదిక కార్మిక ప్రతినిధి సభ వారితో రాయబారములను జరిపిరి. క్రొత్తమంత్రి నగ్రమున సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము బలకరముగనుండగలదు ఇందులో పెరచ్చంగోగారును, నైక సాపుగారును సాంఘిక వారులు కాకున్నను తమ ఉద్యోగములను బడ సెదరు. జనరలు స్వావిక్ కాపుగారు పెట్రోగ్రాడునకు మిలిటరీగవర్నరుగ నియమింపబడిరి. ఇదిగరలో జేసెలుబ్బాకమును ప్రభువుగాను కనిపించుటలేదని ప్రకటించబడియున్నది. వారు మృతులైన ఇపుడు తెలిసినది.

కార్మిలాపుగారి సహాయము

లండను, సెప్టెంబరు 12:—పెట్రోగ్రాడునుండి యిట్లు తెలిపబడుచున్నది. చివర గత్యంతరమును కెరెన్స్కీగారికి నివేదింపబడుచున్నపుడు లోక్సభ యువరాజుగారు అనేకమంది కార్మిలాపుగారికి సహాయమును సన్నాహి పలికెను. మాస్కో సభ ప్రతిక్ష నవించిన ద్యూమో సభ్యులు, మాస్కో కర్మాలయాధికారులు, మరికొందఱు పూర్వసత్తువాదులు నని యతని యుద్దేశము. యుద్ధమంత్రిపదవి సావంకాపుగారికి మార్చవలయు ననునది కార్మిలాపుగారి కోరికలలో నొకటి. అనంతర మామువరాజుగారు పట్టుకొనబడి నురల ప్రశ్నింపబడిరి. ఆ సమయమున నతడు క్లుప్తముగ వివరముల నన్నిటిని తెలియపఱచి దానియందలి ప్రధానపురుషుల పేర్లను తెలియపరచెను.

కార్మిలాపుగారి యుద్ధముము విఫలమగుట

పెట్రోగ్రాడు సెప్టెంబరు 12:—కెరెన్స్కీగారిట్లు ప్రకటించిరి:—కార్మిలాపుగారి ఉద్యమము క్రమక్రమముగ కృశించుచున్నది. వైద్యులరంగము దున్న సేనానులు తప్ప లెక్కనవారందఱును ప్రభుత్వమువారియెడల తమ విశ్వాసమును జూపిరి. కార్మిలాపుగారి వైద్యముల సేనానులు పెట్రోగ్రాడులో బ్రవేశించి తమ నాయకులను బంధించుట కుత్సాహముతో నిలిచిరి. ప్రతిరాష్ట్రమునుండి ప్రభుత్వమువారికి తమ విశ్వాసమును జూపుచు ప్రజలు అభయహస్త మిచ్చుచున్నారు.

కార్మిలాపుగారిపై చర్యను జరుపుట.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—ఎం. ఫిరో నెకోగారు విడుదల చేయబడిరి. వీరు పెట్రోగ్రాడున కేగుచెందిరి. కార్మిలాపుగారిపై న్యాయస్థానమున చర్యను జరుపబడు చున్నది. ఎం. కెరెన్స్కీగారికి తొందర లేకుండగ చర్యలు మంత్రిగారు తమ ఉద్యోగమును చాలించుకొనిరి. కాన్స్టాంటినులో నున్న పట్టాలము పైనిక కార్మిక ప్రతినిధి సంఘమువారి స్వాధీనములో నున్నది. వైదిక సంఘమువారికిని, మండల సంఘము వారికిని వైద్యములు వెనుక నున్నవారికిని కార్మిలాపుగారిని, వారి సేనాని (లూకోమాస్కీ) నిందించుచు కార్మిక పైనిక ప్రతినిధి సంఘమువారి పెంట్లు కమిటీవారు తంపింపిరి. ప్రభుత్వమువారును వైదిక కార్మిక ప్రతినిధిసభవారును అల్లరులను అడగకుంటిండుటకు తగిన శ్రద్ధను తీసికొనుచున్నారనియు కార్మిలాపుగారు రాజద్రోహిగా ప్రవర్తించినందులకు వారిని శిక్షించెదరనియు కూడ తంత్రివార్త నందిరి. క్లెంబోవస్కీగారు సర్వసేనాధిపతిగ నియమించబడి రనియు పెట్రోగ్రాడునకు వైద్యములు విడివిడిగ పోకుండగ ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవనియు కూడ తెలుపబడెను. కార్మిలాపుగారు గాని లూకోవిస్కీగారు గాని యిచ్చిన ఉత్తరువులను మంజూరుచేయవలదని వైదిక సంఘము వారిందరికిని వై సభవారు తెలియజేసిరి.

పెట్రోగ్రాడునుండి పలు తెరంగుల వేర్వేరుగ సమాచారములు వచ్చుచున్నవి. ఒకదాని కోకటి సంబంధించదు. కాలిడీకు, డెన్గి, వాలాజపు సేనానులు కార్మిలాపుగారికి తోడ్పడుచున్నారని కొంతమంది నుడువుచున్నారు. కార్మిలాపుగారి యుద్ధము కృశించుచున్నదని కెరెన్స్కీగారు తెలుపుచున్నారు. ఈరెండిరిని పోస్టు విశ్లేషణముగ నున్నది. ఇంతవరకు ఒకేవిషయమును గూర్చి లండనుకు తెలిసినది. కార్మిలాపుగారు కూడ ప్రకటనమును జేసిరనియు కాని అది ప్రచురింపబడలేదనియు స్కాటిలాపుగారు సీమకు తంపింపిరి.

కార్మిలాపుగారి వైద్యములు గవనావరకు ముందు కేగినవి. రాజధానికిని దీనికి 20 మైళ్లు లోపు.

ఇటలీ

ఇటలీవారి సమాచారము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—ఇటలీ అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. గార్డానగ్రమునకు పడమరగ శత్రువులు మావేగు స్థానములో ప్రవేశించిరి కాని వారిని తరిమివైచితిమి. తిమోకోముఖద్వారమున శత్రువులు మా స్థానములను ముట్టడించుటకు ప్రయత్నించ వారి ప్రయత్నములను ప్రతిహతము జేసితిమి. ఆల్బేనియాలో ఏవలలోయ దగ్గర పరామవారి సాయముతో ఒక కందకమును స్వాధీనము జేసికొంటిమి.

విల్లారెటు హార్కోర్టు ఆగ్నేయముగను స్థానికయుద్ధమున చాలమందిని బండిలుగ గొంటిమని మార్చుట పోగుగారు ప్రకటించిరి.

అమెరికా

యుద్ధపువస్తు బిల్లు అంగీకరింపబడుట.

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 11:—సుమారు 240 కోట్ల డోలరుల సామగ్రిను వనరులగునటుల పన్ను వేయటకు యుద్ధపు పన్ను బిల్లును సెనేటువారి రంగీకరించిరి. ప్రతినిధిసభవారు 180 కోట్ల రంగీకరించిరి. బిల్లు మరల ప్రతినిధి సంఘమువారి యనుమతి కంపబడెను.

యు. ఎస్. వర్తక నౌక మునుగుట.

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 12:—సెప్టెంబరు 5-వ తేదీన పరామవీరమున ఒకవర్తక నౌకాదేశమునరి అంతర్గాములు ముట్టడించినవని అధికారులు తెలుపుచున్నారు. రెండువర్తక నౌకలు నష్టమాయవనియు అంతర్గామి ఒకటి ముంచబడిననియు తెలుపబడినది.

యు. ఎస్. అధికారులు నిర్వహించుట

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 12:—బూనపెర్నెలో నున్న జర్మను ప్రతినిధులు స్వీడను వారిద్వారా బెర్లినులో రాయబారములను నడపుటలో ఎట్టియోజ్యేపణ లేదని స్వీడను విదేశకార్యాలయమువారు తెలుప రాజ్యాంగ వేత్తలను, యు. ఎస్. అధికారులను నిర్వహించిరి. ముందిట్టి ఆక్రమచర్యలు జరుగకుండ కట్టుదిట్టముజేసెదమని స్వీడనువారు ప్రకటించినంత మాత్రమున ప్రయోజ మెద్దియు లేదని రాజ్యాంగ శాఖవారు స్పష్టకరించిరి. ఈవిషయమును గూర్చి మిత్రమండలివారితో యోచించవలెను. ఇట్టితొందరలు ముందెప్పుడును లేకుండునట్లు స్వీడనువారు ప్రయత్నించనివో మిత్రమండలి వారందఱు జోక్యమును కలుగజేసికొన వలసినచున్ను.

న్యూయార్కు పత్రికల తీవ్ర వ్యాఖ్యలు.

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 11:—జర్మనీవారి కుట్రలన్నియుమాటిమాటికిని బయల్పడినందులకు అమెరికాలోనున్న జర్మను పక్షపాతపు వార్తాపత్రిక లన్నియు చికాకు నొందినవి. అవి వేరులగు జర్మను రాజ్యాంగ వేత్తలు తమంతట తాము బయల్పడినందులకు చాగ్వాపత్రిక నిందించుచున్నది.

జర్మను దొరతనమువారికి లక్ష్మణబద్ధ ప్రభువుగా రొసంగిన సలహా చాల ఘోరమైనదని. న్యూయార్కు ప్రాట్యుట్టు జ్యూయిటింగు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

స్వీడనువారు జర్మనులకు రహస్యముగ సాయమొనర్చుచున్నారని విషయముచాల ప్రమాదకరమైన సంగతి. దీనిని గూర్చి తక్షణము విచారించవలెనని న్యూయార్కు ఈనినింగు పోస్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

గ్లోబులత్రిక ఇట్లు నుడువుచున్నది:—యునైటెడ్డు స్టేట్సువారు స్వీడను ప్రభుత్వము వారినిగూర్చి మాత్రమే యోచించుటకు సమంజసముగ నుండును. కాని అట్లు చేయజాలరు. జర్మనులు తమపాలకుల శిష్యులవలన సంకటపడుచున్నట్లు స్వీడనుప్రజలు కూడ తమప్రభుత్వము వారిలోపముల వలన బాధపడుచున్నారు.

జర్మనీ

పోపుగారి లేఖను జర్మనులు బదులొసంగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—పోపుగారి లేఖను జర్మను లంపిన ప్రత్యుత్తరమున సంధిపరతులు నిర్దిష్టించబడినవని హాలండునుండి సమాచారములు తెలియుచున్నవి.

ఆలేఖయం దీ పరతులు వ్రాయబడినవి:—బ్రిటిషువారు మెసపొటేమియానుగాని, అధమము బాగాడునైన విడిచి పెట్టినవో వర్తమానమున జర్మను లాక్రమించు కొన్న స్థానము లన్నియు విడిచి పెట్టబడును. రషియనులు ఆక్రమియించుండి లేచిపోవలయును. జర్మనులదిని వేళములు ఎట్టిపరతులు లేకుండగ జర్మనులకు వశపరచవలెను. తమ స్వాతంత్ర్యమున కభంగకరమగునట్లు మిత్రమండలివారి రెవరితోనూడ బెర్లినుమువారు ఒడంబడికకు ఇచ్చగించరనియు, దేశమున అల్లరులు లేకుండగ శాంతిని నెలకొల్పుటకు వలయు వైద్యమును మాత్రమే నిలుపుకొందురనియు ఇదివరలో జర్మనులు ఏర్పాదించి విశ్వాసపు లేర్పాటులను రద్దుపరచరనియు మరికొన్ని సమాచారములు తెలియుచున్నవి. ఆల్బేనియాలో రైతుల గూర్చి ఏమియు నూచింపబడలేదు. కాని జర్మనుప్రజలు తమ సార్వభౌమనిని మిత్రమండలి శాశిపాలు మాత్రము గావించ వుండుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

జర్మనులు వైద్యములను మార్చుట.

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 11:—ఆగ్నేయభాగమున నుండి ఉత్తరదిశకు జర్మనులు తమ ముఖ్య వైద్యములను మార్చరని ప్రధాన కార్యాలయమునుండి తెలియబడినది.

ఆహారసామగ్రి సరఫరా

లండను, సెప్టెంబరు 10:—రైటుగారి అనుష్ఠానము విలేఖకుడు బెర్లినువార్త నొకదాని తెలుపుచున్నది. అందిట్లు ప్రకటించబడి యున్నది. సునత్సేన మంతటికిని తగినంత రొట్టె సరఫరా చేయబడుననియు, ఉరలగడ్డల పంట తృప్తి కరముగ నున్నదనియు, కూరగాయలు, పండ్లు మొదలగువాని సరఫరా యభివృద్ధి నొందుచున్నదనియు జర్మను ఆహారాధికారిగారు తెలియపరచుచున్నారు. సంగ్రామముయొక్క శాల్కనసంకల్పన సెట్టియి బృందములకు లేక సుకరముగ గలిగివని పూర్వ నిశ్చయముతో సమృద్ధిమయనని అతడు చెప్పెను.

వృత్తాంతములు

(0)

కొనాట్లపే ప్రభుత్వము:—కొనాట్లపే ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము గత మంగళవారము సింహముండి బయలు దేరినది తండ్రి వలన తెలియుచున్నది.

పిలక్కగారు సర్ వేలెంట్లకు పిలగగారిపై దాఖలు చేసిన వ్యాజ్యములకు తొలై 11 వ తేదీని సాక్షి విచారణ ప్రారంభమై ఆగస్టు 30 వ తేదీతో సంపూర్ణమైనది.

ఇటీవల కేసు కొనిన 2వండ్ల కల ప్రకారము తులగాత్రులైన బ్రిటిషులై కలలో మొదటి తెగవారిని వారిస్వదేశమున కంపిరి. వారు లయన్లులో ప్రవేశించిరి.

దగానాణెములు:—కల్లికోట తాలూకాలో బైపురమును గ్రామమున సెక్ రియ్యాలిబాతివాడు ఒక మోహాబాలివాని తో కలిసి దగానాణెములను కల్పించినందుకు వారిద్దరికినీ చెరి 18 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

నీనావారు ఆస్తియూ హంగరీపై ఇప్పుడు యుద్ధమును ప్రకటించుచు లెప్పుమును పాక్కురు పరిహారము నిచ్చుట నాశీ చేయుటకు మిత్రిమండలివా రంగీకరించినది రూటు తెలుపుచున్నారు.

ఆరంజేలుగారి పక్షమున నాంగ్లదేశపు వ్యాపకమును ముందు కృష్ణస్వామియ్యోపాధ్యక్షము వాదింప బోయిన లాయర్లు జోసెఫ్ బాప్టిస్టు ఇ. ఎల్. అయ్యరు గార్లు ఇంగ్లాండును చేరినది తెలియవచ్చుచున్నది.

గొప్పరాజభవనమును పడగొట్టుటకు యత్నములు:—కలకత్తాలో సుమారు నూలుసంవత్సరముల క్రితము కూచి బేహారు మహారాజావారిచే కట్టబడిన వారి రాజభవనమును ప్రస్తుతము పడగొట్టుటకును ఆస్థలమున నూతన పద్ధతుల ననుసరించి మరియొక రాజభవనమును కట్టుటకును యత్నములు జరుగుచున్నవి.

నగలదొంగతనము:—కలకత్తాలో ఇలియటు రోడ్డు లో నివసించుచున్న బ్రిట్టుసతిగారి నొకరు తన యజమానురాలి సుమారు 2000 రూ॥ లు విలువగల నగలను గతశనివారమున అపహరించెను. వారికి 18 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. ఆ దొంగనగలను కొనిన సాహుకారునకు 6 మాసములుకఠిన శిక్ష విధింపబడినది.

కూలిపుచ్చుకొని పనిచేయుటకు:—కలకత్తాలో కొంతకాలము క్రితము అమీనుఖాన్ అనునననికి ఎవరో ఏదీయోపని చేయుటకు కొంత కూలినియిచ్చిరి. కూలినిపుచ్చు కొని పనిచేయుక అమీనుఖాన్ పారిపోయెను. గత గురువారము న అమీన్ ఖానును వారికి కూలిఇచ్చిన యాతడును రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో తారసిల్లిరి. అప్పుడు తానిచ్చినకూలి సామ్యురు తనచ్చివేయు మని ఖానునుకూలి యిచ్చిన యాత డడుగ ఖాను అతనికొట్టెను. అచ్చటనున్న కనిస్టేబుఖానును పట్టుకొని మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుటపెట్టెను. ఖానునకు 10 రూ॥ లు జూల్మానా విధింపబడినది.

యుద్ధమునకు తరలింపు:—చెంగల్పట్టులో తాలూకా క్షీను అవరణలో గతశనివారము సాయంకాలము 5-50 ని॥ లకు ఒకసభ జరుపబడినది. ఉద్యోగులును ఉద్యోగులకానివారు నుకూడ సభనలంకరించిరి. చెంగల్పట్టుజిల్లా జడ్జి వి. వేలుగో పాలసెట్టిగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. వివిధ తరగతుల తరలింపును గురించి బైరంటుగారు స్పష్టముగ నుపన్యసించిరి. యుద్ధమునకు తరలింపుకగు వారిని ప్రోగుచేసినవారికి చేయబడు మేళ్యునుగూర్చియు ముచ్చటించిరి. వీరిఉపన్యాసము ముగిసినపిదప జిల్లాసహాయక కమిటియొకటి యేర్పరుపబడినది. పి. బి. కృష్ణమూచారి పి. చిన్నస్వామి అయ్యరుగార్లు గూడ నుపన్యసించిరి.

తిరువళ్ళూరు ఆరోగ్యమాత ఉత్సవము:—రైలుకు టిక్కెట్లు దొరకుట దుష్టభవనము టిక్కెట్లు దొరకనను రైలు లో నిలుచుండుటకైన జాగాకొరకుట కష్టతరముగ నుండి నను ఈ సంవత్సర మీ యుత్సవమునకు 50 వేల మంది కంటే నెక్కువమంది వచ్చిరి. పారిశుధ్యశాఖోద్యోగులును, పోలీసు వారును అతిజాగ్రూకతతో పనిచేసిరి. సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరు

కృష్ణస్వామిఅయ్యరుగారు ఉత్సవము జరుపబడిన 10 దినము లును ఇచ్చటనే యుండిరి. ఉత్సవముతోడి తొక్కిడిలో దొంగతనము లేమియు జరగకపోవుటయే పోలీసువారి జాగ రూకతకు తార్కాణముని 2కరు వ్రాయుచున్నారు.

గుజరాతీసభ:—విద్యావంతుడగు ప్రతి భారతీయుడును స్వపరిపాలన గావలయు ననుటకు కార్యదర్శిగారికి నమ్మకము గలుగుటకు గుజరాతీ సభవారు తమ యధ్యక్షులు, ఎం. కె. గంధిగారి సలహా ప్రకారము, గుజరాతీయులందఱి చేత సెక్ దరఖాస్తు మీద సంతకము చేయించి దాని మాం పేగుగారికి సమర్పింపవలయునని నిశ్చయించిరి. గత సంవత్సరము మహమ్మదీయ, జాతీయ మహాసభలో సంగీకరింప బడిన తీర్మానమును దరఖాస్తుదారునిచే సంగీకరింపబడినట్లు ఒక వాక్యాలు ముండగలదు. మరియు ఈసంస్కరణములను నీయకున్న హిందూదేశమునం దసంతృప్తి నెలకొనునని గూడ మాంపేగుగారికి తెలియజేయబడును. సంతకములు చేయింప బూనువా రెల్లరు నాసంస్కరణముల బాగుగ బోధించు కొని, దరఖాస్తునారు లందరికిని ఆసంగతులు బోధపడిన వెనుకనే వారిచే దాని నై సంతకముల చేయింపవలయును.

హైందవ జాతీయసంఘము, కుంభకోణము:—గత శనివారము సాయంకాలము సంఘస్త్రిసభ్యులందరును బ్రహ్మ విద్యాచందిరమున సమావేశమైరి. చెన్నపురివాస్తవ్యులగు టి. సదాశివయ్యరు సతిగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. టి. శంకర రావు సతిగారును పుత్రికలును రాజగోపాల అయ్యరు సతి గారును కుమార్తెయు, పింటసతిగారును ఈశ్వరఅయ్య సతిగా రును మరికొందరు స్త్రీలును సభనలంకరించిరి. శ్రీ సరస్వతి పాఠశాలా బాలికలు కొందఱు సంస్కృత మున ప్రాధనలు చదివిరి. టి. శంకరరావు సతిగారు మధుర గానము గావించిరి. భారతాంగనలకు విజ్ఞప్తి, అను దానిని అమ్మాయమ్మగారు చదివెను. శంకరరావుగారి కుమార్తెగారు దై వారాధనము చేయు విధానమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. శ్రీవిద్య ముఖ్యమని సభాధ్యక్షులు నుడివిరి. సభాధ్యక్షు రానిని పుష్పమాలచే నలంకరించి సభ్యులకు తాంబూలాదులు పంచి పెట్ట బడినది.

ఒక మంత్రగాడు:—మంగడేశమున డక్కాకు సమీప ములో నున్న ఒక గ్రామములో నొక గ్రామస్థుని కుమారుడు ప్రవేశపరీక్షకుండు కృతార్థుడు కాలేకపోయి తిరిగి ఆపరీక్ష కేచదువుచుండెను. ఒకనాడు మూల్ విజాతి వాడొక డాగ్రా మస్థునియొద్దకు బోయి కొన్ని పాలును రిరూ॥లును నాశిచ్చిన నీకుమారుడు ప్రవేశపరీక్షకుండు మొదటివాడుగ కృతార్థుడగునట్లు చేసెదనని చెప్పెను. పరీక్ష పోయిన మరి యొక విద్యార్థి కూడను పరీక్షకుండు గృతార్థత నెందవలె నని మంత్రగానికి కొన్ని పాలును రిరూ॥లును యిచ్చెను. ఇద్దఱి విద్యార్థులపై నొక దుప్పటిని కప్పి వారిరువురు నడుమ పాలను రూపాయలను ఉంచి యేవియో మంత్రములను చదువు చున్నట్లు నడిచి నిజమైన 16 రూపాయ నాణెములను రొంటిని దోపి కల్పితనాణెములను యెప్పటివలె వారి నడుమ నుంచెను. వింత చూచుచుండిన కనిస్టేబు యొకడు మంత్రగాడు చేసిన మోసమునకు వారిని డక్కాపోలీసుకోర్టునకు దీసికొని వెళ్లెను. కేసు విచారణ చేయబడి మంత్రగానికి 4 సంవత్సర ముల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

జాతీయసభ; సామల్ గారి అభిప్రాయము:—యావద్భారత జాతీయ సహాసభా సంఘసభ్యుడు ఎక్. ఎం. సామల్ గారు ఆస్ట్రేలియాలో జరుగబోవు వై సంఘ సమావేశమున నీక్రింది యుపపాదనమును ప్రవేశపెట్టెదరు:—జాతీయ మహాసభ మేలుకోఱుకున, కలకత్తా ఆహ్వానసంఘమున గలిగిన అభిప్రాయభేదములవలన వసంతృప్తికరముగ నుండగల చర్యను తప్పించుటకును, ఆ యిరుకత్తులవారికి నికమీద మనస్ఫుర్థ లుండకుండుటకును నేనీ తీర్మానముల ప్రవేశపెట్టుచున్నాను. 1 కలకత్తాలో కొన్ని మనస్ఫుర్థులు గలుగుటవలన భారతజాతీయ సభా సంస్థాపనము యొక్క 3-వ నిబంధన ననుసరించి సభా స్థలమును మార్చివేయు టవసరము. 2 సభను మదరాసు నకు మార్చవలెను. మదరాసునకు మార్చుట కే కారణమువలన నైన వీలులేకున్న బొంబాయికి మార్చవలయును. 3 సభను బొంబాయికి మార్చిన మా॥ పండిత మదనమోహన మాశ్వర్య గారు సభాధిపత్యమును వహింప గోరబడవలయును. మరియొక బోటనైన సర్ నారాయణ చంద్రావర్మగారి నెన్నుకొనవలయును.

ఆస్ట్రేలియాలో నిలువగనున్న 2 వేలటన్నుల వ్యాసు సర్వసామాజ్యపు దొరతనమువారు క్రయమునకు తీసిగని తెలియుచున్నది.

కాగ్నోరేషను మీటింగు

ఈ నెల 21-వ తేదీ శుక్రవారము నాడు సాయంకాలము 5-15 ని॥ కు రిషు మందిరమున సభ జరుగును. ఆ సభయందు రిపోర్టులు చర్చింపబడును.

టీకాల కచేరీలు:—ఈదిగువ కచేరీలలో నచట వివరింపబడిన దినములందు మాత్రమే టీకాలు వేయబడు నని హెల్టాఫీసురు గారు ప్రకటించ గోరిరి.

మింటుస్ట్రీటు వేక్సినేషనుడిపో:—సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము.

బ్రాడ్వే డిపో:—మంగళవారము, గురువారము, శుక్రవారము.

మంగోలియా పొగయోడలోని వారిని రక్షించిన హెబుడ్డిను సాముసిడ్డిను గారికి బహుమతి:—కడచిన జూను నెల 23వ తేదీని శబర్ మాతి అను పొగయోడ బొంబాయిరేవునుండి బయలు వెడలి మార్మగోవాకు పోవుచుండెను. ఆరాత్రి 9 గంటలకు నౌకాధికారి హెబుడ్డిను సాముసిడ్డిను గారు కొన్ని మంటలను చూచి ఆస్థలమునకు తమయోడను నడపించుకొనిపోయిరి. మంగోలియా ఓడనావికులు సుమారు 50 మంది ఒకచిన్న పడవలో దరికిచేరుటకు యత్నించు చుండగ వారిని హెబుడ్డిను సాముసిడ్డిను గారు తమయోడలోనికి దీసికొనిరి ‘మంగోలియా’ ఓడ మునిగిపోయినదని క్రొత్తగ తమ ఓడలోనికి వచ్చినవారి వల్ల విని మిగిలినవారిని కూడ రక్షించుటకు హెబుడ్డిను గారు తెల్లవారు జామువఱకు అచ్చటనే పడవల కొరకు వెతకుచుండిరి. మరికొంతసేపటికి మరియొకపడవ కలబడెను దానిని గూడ నతడు కాపాడెను. తెల్లవారగనే జరిగిన సమాచారము నంతను బొంబాయిలో దెలుపుట కతడు మహానేగమున తన ఓడను బొంబాయికి నడపించుకొనిపోయెను. హెబుడ్డిను సాము సిడ్డిను గారి సాహసాదార్య గుణములకు దొరతనమువారు మిక్కిలి సంతసిల్లి ఆయన కొక బంగారపు గడిచారమును బహుమతి చేయుటకును మంటలను కనిపెట్టి తెలిపిన మూడవ యుద్యోగి షరపుడ్డిను అబ్దులరహిమాన్ గారి కొక టెలిస్కోపును బహుమాన మొసగుటకును నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది.

బాసుగారి సందర్శనము; సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారికి ప్రత్యుత్తరము:—మా॥ భూపేంద్రనాథ బాసుగారిటీవల బొంబాయిలో నిచ్చిన యుపన్యాసముపై సర్ సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరుగారు చేసిన వ్యాఖ్యానమునకు తామేమి చెప్పినదియు తెలిసికొన గోరి ఒకపత్రికా ప్రతినిధి భూపేంద్రనాథ బాసుగారిని సందర్శించెను. అప్పుడు వారిట్లు చెప్పిరి. కలకత్తానగరమున భారతీయ సంఘమువారు తమ కతిధి సత్కారము చేయునపుడు తామేమి చెప్పియుండిరో ఆసంగతులనే తాము బొంబాయిలో చెప్పియుండిరి. పందొమ్మిండు సంవత్సరాలపిద ప్రణాళిక నూత్రములతో తా మేకీధించియుచున్నాను. కాని ఈ నూత్రముల నాచరణమునకు తెచ్చుటకు నూత్రములందలి వివరములను గూర్చి విశేష ప్రయత్నము చేయవలసియున్నది. సంస్కరణ ప్రణాళిక తర్కింపబడునపుడు కొంతమంది భారతీయ నాయకు లాంగ్లదేశమునుండు టావళ్ళకమని తాము తెలియజేసిరి. ఈసంస్కరణ ప్రణాళికయందు తమకేమియు పూచీలేదని తాము బొంబాయినగరమున చెప్పలేదు. మైగా ఆప్రణాళికకు తానే బాధ్యతగలవాడని తాను చెప్పియుండెను. తాము దొరతనమువారిని గుఱించి చెప్పినసంగతియే సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారి కాగ్రహకారణమైనట్లు గన్పించుచున్నది. కలసి పని చేయుట వలన నే గాని ఆనూయవలన పని జరుగ నేరదని తమముఖ్యాభిప్రాయము. మొత్తముమీద తమమీద గావించబడిన దోషారోపణము లన్నియు యధార్థములుగావని బాసుగారు తెలియజేసిరి. తాము రౌండుటేబిలు మండలివారితో నుత్తరప్రత్యుత్తరముల నడపుటవలన తమకీ పదవి లభించెనని చెప్పు సుబ్రహ్మణ్యముగారి మాటకెప్పుడు తగిన సమాధాన మిచ్చునీతి యందు తాముండలేదు. తానీ విషయమున చెప్పినదేవున, ఈ నియామకమే తన రాజకీయ జీవిత పరమావధియని తా నెన్నడను తలంపనేరదనియు, తలంపలేదనియు, ఈ యుద్యోగమును స్వీకరించుటలో తనదేశమున కేమైన సేవను చేయగలుగునని తా నుద్దేశించియుండెననియు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు తెలిసికొని యుండవలసి యుండెను.

సా ని క మార్త లు

బీసెంటునిధి:—ఈనిధికి ఇంతవరకు 52890-12-4

మైసలు చేరినవి ఈ నెల 12 వ తేదీని కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

మోటారుబండిని తప్పక మార్చున నడపినందులకు శిక్ష:—గత జూలై నెల 25-వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు పాలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు పి. లీల్. మూడు గారి మోటారుబండిని నడుపు బాలకృష్ణుడు అను నతడు వారి బండిని ముఠాగోడ్డులో తప్పక మార్చున నడపినందులకు బాలకృష్ణుడుకు 10 రూ॥ లు జూల్మానా విధింపబడెను.

నవీన బ్రాహ్మణేతరోద్యమము - నభాసనూ వేశము:—ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితిని పరికించుటకును కాంగ్రెసులీగులు స్వపరిపాలనమును గూర్చి చేసిన విధానమును గూర్చి తమ అభిప్రాయములను తెలుపుటకును ఈ నెల 15 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు గోల్లపూలలో బ్రాహ్మణేతరమహాసభ జరుగును. సంతకములు ఎన్. సి. నంజుండరావు, సల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, శివరెండు లాజరీకు టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలగునవి. చక్కలై నెట్టి సి. ఎస్. గోవిందరాజులు, వి. అరుణగిరి నాయుడు.

పరితాపకరమైన మరణము:—ఎమ్. అనెడు ఎస్. ఎమ్ రయల్స్ యేజంటు ఆఫీసులో అసిస్టెంటు సెక్రటరీ యుద్ధ్యోగపదవియందుండి చాల ఖ్యాతి వహించిన ఆదివెలకులబాబులగు మ-రా-రా-శ్రీ మదిరెడ్డి కేశవరావు నాయుడుగారు నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు అకస్మాత్తుగా పరమపదించిరి. వీరికి 64 సంవత్సరములు గలవు. రాత్రి దహనమును నేటిరోజున సంచయనమును జరిగినవి. వీరికుటుంబ మునకును, కులంబునకును గొప్పనష్టము కలిగినది. భగవంతుడు వీరికి దుఃఖోపశమము గావించు గాత.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ నిర్వచనము:—ఈ యుద్ధ్యోగము విజయనగర నివాసులును ముప్రసిద్ధ కవులును, విక్రమార్కు చరిత్ర హరికారికాశేష సర్వస్వాద్యనేక గ్రంథకర్తయునగు భాగవతుల రామమూర్తిశాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడి అనంద ముద్రాక్షరశాలవారిచే హృద్యముగ ముద్రింపబడినది. పరమపవిత్రమగు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమును, అంగన్యాస కరన్యాస పూర్వకముగా శ్లోకరూపమునను, అనంతరము ప్రతిపదార్థ, పుష్కలైర్వ్యక్త యంతముగను ఆంధ్రమున కులభ్యైలిని శాస్త్రిగారు వ్రాసి సుగుణ నిర్ణయరూప భగవద్భావమును ఆంధ్రలోకమునకు సువ్యక్తము చేసిరి. ఇందులకు వీరెంతయు ప్రశంసనీయులు. ఈ గ్రంథములు వెల 1 రూ॥ విజయనగరవాసులగు భాగవతుల వేంకటభాగవతశాస్త్రిగారి యొద్ద దొరకును.

కుంభకోణము కళాశాల మెయిలుపత్రిక:—ఈకళాశాల విద్యార్థులు హోమయూలును గూర్చి చర్చించుట కూడనిపనియని మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది. వీరుకళాశాల విద్యార్థులుగాని పాఠశాలబాలురు గారుగాన వీరురాజకీయ విషయములను చర్చించుట కభ్యంతర ముండగూడదు. అట్టి చర్చజరుగునపుడు తిగినదీని దానిని నడపుటకధ్యక్షులచట నుండకపోరు. కలవరము మొదలుగానున్నది నిత్యోపన్యాసములు జరుగునభల కేగుటమంచిని కాదనిన కొంతవరకు సహేతుకము కావచ్చునేమో గాని స్వదేశవిషయములను విద్యార్థులు చర్చించి గ్రహింపగూడదనుట అసంధర్భమును అసంబద్ధమైనదనినను. వీరుప్రస్తుత రాజకీయ విషయజ్ఞానము నేమియును గడింపక ఒక్కసారిగ పౌరధర్మముల నిర్వర్తింపజాలరని 'జస్టిసు' మదరాసు మైక్రుపత్రికకు వ్రాసెను.

పోలీసువారు బహుమానములు:—ఇన్స్పెక్టరు ఎఫ్. జాన్సన్ గారికి 50 రూ॥లును, సబ్ ఇన్స్పెక్టరు గామిసింగు గారికి 30 రూ॥ లును, పోస్ట్ కాక్ గ్రామాధికారికి 25 రూ॥ లును బహుమానముగ నిచ్చుటకు పోలీసు కమిషనరు ఎఫ్. ఆర్. టేజిగారు అంగీకరించిరి. పోస్ట్ కాక్ లో జరిగిన హత్య కేసులో వై ముగ్గురును చాలకష్టపడి పని చేసినందులకు యా బహుమానము లివ్వబడెనని తెలియుచున్నది.

లిబరల్ తియాలజీ పరీక్షలు.

ఆంధ్ర బ్రాహ్మమండలివారిచే ఈపరీక్షలు 1918 వ సం॥ము జనవరి 19 వ తేదీ శనివారమునాడు జరుపబడును. ఉత్తర సర్కారులలోని బాలబాలికా విద్యార్థులందఱు ఈ పరీక్షకు రావచ్చును. ఈపరీక్షలు జూనియరుగ్రేడు, సీనియరుగ్రేడుల రెండు విధములు. సీనియరుగ్రేడు పరీక్షకు వచ్చువారిందఱు కళాశాల తరగతి విద్యార్థులై యుండవలెను. మోటారుబండిని తరగతివాని జూనియరుగ్రేడు, సీనియరుగ్రేడు పరీక్షలలో గృహస్థులైనవారిలో 7 గురికి క్రమముగా 24,15,10,5,5,5,5, రూ॥ల చొప్పున బహుమతులీయబడును. జూనియరుగ్రేడులో పరీక్షయందు గడతేదీవారిలో 7 గురికి క్రమముగా 20,15,10,5,5,5,5 రూ॥ల చొప్పున బహుమతులీయబడును. సీనియరుగ్రేడు పరీక్షకు ఈ క్రింది విషయములపై 8 గంటల పరీక్ష పుత్రముకటి ఈమటకును. పుత్ర్యుత్తరముల నింగ్లిషులోనే వ్రాయవలెను. 1. భగవద్గీత (2వ పర్వకణము) 2. బ్రాహ్మసూత్రముల తత్వము (హేమచంద్రసర్కారు ఎం. ఏ. గారిచే ప్రణీతము), 3. అంతరాత్మ రహస్య హితబోధలు (పండిత తత్త్వభూషణ్ గారిచే ప్రణీతము).

జూనియరుగ్రేడు పరీక్షకు వచ్చు విద్యార్థులు పరీక్షలకు ప్రత్యుత్తరములను ఇంగ్లిషున వ్రాసిన తెలుగున వ్రాసిన వ్రాయవచ్చును. ఈ పరీక్షకు పతనగ్రంథములు సాలపత్రి సరసింహంగారిచే ప్రణీతమైన బ్రాహ్మమతము, విల్సను రై లిక్మీ న్యసింహుగారిచే రచింపబడిన రాజా గాన మోహనరాయ చరిత్ర, తేనుమళ్ల రాజగోపాలరావుగారిచే వ్రాయబడిన గామమోహన తానానళి, ఈగ్రంథములన్నియు కాకినాడలోని ఆంధ్ర బ్రాహ్మమండలివారియొద్ద దొరకును. పరీక్షకు దరఖాస్తులు ఈ సం॥ గ్రము నవంబరు 1-న తేదీలోగా కాకినాడ కాలేజి ఉపాధ్యాయులకు పి. రామస్వామి బి. ఏ. గారి కందవలెను. దరఖాస్తు రుసుము ఏమియు లేదు. పరీక్షాస్థానములు మున్నగు విషయములు కాలక్రమమున ప్రకటింపబడును.

కుంభకోణము కళాశాల.

ఆయా—మీరు ఈ నెల 10-వ తేదీ సోమవారమునాడు వెలువడిన మెయిలుపత్రికలో కుంభకోణము కళాశాలలో చిత్రచర్య జరుగుచున్నది గాన విద్యార్థిభాధికారులు గమనింపవలెనని వ్రాసిన భాగమును నేను చూచుట తటస్థించింది. నేను ప్రభుత్వోద్యోగి నగుటచే మీకు సరియగు సమాధానమును వ్రాయ నవకాశము లేనందులకు చింతిలుచున్నాను. గాని నిండాస్పదములును అసత్యములు నగు విషయములు ప్రకటింపబడుటకు నేను సహింపజాలను. మొదటి విషయము న్యాయుండియా పత్రికా సంపాదకు లాహ్మనింపబడలేదు. వారురారు. ఎవరో యొకవిద్యార్థి నన్ను గాని సంఘము వారినిగాని అడుగకుండ న్యాయుండియా పత్రికా సంపాదకు నాహ్మనింప దలచెనట. కళాశాలయందు రాజకీయవిషయములను చర్చించుట కనుమతించుటచే మేము దొరతనమువారి యుత్తరువులకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుచున్నామని మీరు భావించితిరి. దొరతనమువారు కళాశాలలో నట్టి చర్యలకు సంపూర్ణముగ సంగీకరించుటయే గాక అవి చాల మంచిదని గూడ నూచించిరి. గవర్నరుగారు యువన్యాసమును లిలకించిన ఈ విషయము స్పష్టము కాగలదు.

ఇండియా వీదేశకేసునా కాదాయను విషయము చర్చింప బడుటకు మీకుగల యాక్షేపణమేమో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను. కోయంబుత్తూరు చర్యలు ప్రమాదకరములు గా మీకుకనుబడినను విశాలవ్యాదయు లగువారికి చాలననుకూలములనియే తోచగలవు. ఇచటి సంగతులను గూర్చివిద్యార్థిభాధికారులు మీకంటె బాగుగానే ఎరిగియున్నారు. అట్టి వో మీరుప్రత్యేకముగ వారికి తెలుపగోరుట పిలువనిపేరంటముగ నగౌరవపరచుట యైయున్నది. మీరీతేభు ప్రకటించు నిర నమ్మదను. (సం) ఆర్. ఎం. ప్లాంకము-ప్రిన్సిపలు.

(తిలాంగుగారి యువన్యాసమును గూర్చి మేము పౌరబాటుగా వ్రాసినందుల కిదివరకే తూహణను కోరితిమి. కళాశాలలో హోమయూలు చర్చలకూడవను నభిప్రాయమును మాత్రము మేము మార్చుకొనజాలము. ఇండియా సేదకమును గూర్చి గత 30 వత్సరములనుండియు రాజభక్తిదూరులును మిడిమిడి జ్ఞానసంపన్నులగు ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులమనములు ఇండియా ధనప్రవాహము మున్నగు సత్యములను ప్రకటించి యున్నారను విషయమును మేము ప్లాతాముగారికి స్మరణకు తెచ్చుచున్నాము. అట్టి విషయములు చర్చింపబడుటకు ప్రసిద్ధియు అను మతించుటకు విద్యార్థిభాధికారులు సమ్మతించురేని ఇతరుల కాందోళనకరములగు విషయములకు వా రనుమతించినవారే యగుచున్నారు—(మెయిలు సంపాదకుడు)

స్వీడనువారి సమాధానము

లండను, సెప్టెంబరు 11:—స్వీడను విదేశ కార్యాలయము వారిట్లు ప్రకటించిరి:—బూనెస్టెన్ లో జరిగిన సంగతులన్నియు పత్రికల మూలమున మాకు తెలిసినది. అంతకు పూర్వము మా కట్టి సంగతులు తెలియలేదు. యుద్ధము ప్రకటింపబడిన వెంటనే కియావోగోని ప్రజల సంగతులకాగము జగ్మనీనుండి కియావోగో తంతింపవలయునని మేము నిశ్చయించుకొంటిమి. అవోప్టు మే మెవరి తగవున పూనుకొనకుండెనను ఇయ్యది విధానముచుని దృఢనిశ్చయముగావించుకొంటిమి. ఈ సంవత్సరమున ప్లాటహోమలో నున్న యున్నతెడ్డు స్టేట్సు మంత్రి కొన్ని సంవత్సరములలో తర్ఫీనుండి తిరివాల్సలను తేభులను తాము పొందుటకును వారికి తా మంపుటకును మా వద్దనుండి ఉత్తరువును బడసిరి. అప్పటికింకను మేము తర్ఫీలో యున్నతెడ్డు స్టేట్సు వారితరపున ఎట్టి పనిని పూనుకొని యుండలేదు.

1915 సం॥ న జర్మనీవారికిని యున్నతెడ్డు స్టేట్సువారికిని తంతివాల్సలు పోగూడదని ప్రకటించిరి. వీరిమామంత్రి అంగీకరించి నాడు. వీరినేతర్ఫీన తటస్థ దేశములకును జర్మనీకిని తంతివాల్సలు పోగూడదని మీరు నిర్దిష్టించి యుండలేదు. మేముకూడఅట్లు తలచియుంటేము. కాన మేము అర్జంట్లై నవారికిని జర్మనులకును చుట్టగుర్తులుగనుండి తంతివాల్సల నంపుచుంటుమి. ల్యాంకింగుగారు వెలిబుచ్చిన విషయములను గూర్చి ఆ సాంకేతికతంతివాల్సలు మాకేమియు తెలియదని నుడువ వలసియున్నది. ప్రప్రథమమున యున్నతెడ్డు స్టేట్సువారి ప్రకటనయును నిర్ధారణచేయు నలసియున్నది. పిదప జర్మనులనుండి సంజాయిషీని గోరవలసియున్నది. ఇట్లు మాచే పంపబడిన తంతివాల్సలు దుర్వినియోగముగ పరిణమించెనని నిశ్చయమైనచో ముందిట్టి పౌరబాటు రాకుండగ కట్టుదిట్టమును జేయవలసియున్నది. ఇంతవరకు అర్జంట్లై న జర్మనులకు తంతివాల్సలు పోగూడదని లిఖితరూపముగ ఉత్తరువులేవియు కాన్పించవు. యున్నతెడ్డు స్టేట్సువారుగాని గ్రేటుబ్రిటను వారుగాని వీరినిగూర్చి ఎట్టి ఉత్తరువులను జేసియుండలేదు. వారిట్లు గావించినచో మే మంగీకరించి యుండియుండెదము

స్వీడను పత్రికాభిప్రాయములు.

ప్లాటహోమ సెప్టెంబరు 12:—స్వీడనువారి తాటస్థమును జర్మనులు భంగపుచ్చినందులకు డాగ్బర్గు పత్రిక వగుచుచున్నది. స్వీడను విదేశకార్యాలయమువారు కొంచెము మెలకువగ లేనందున మనకింత కళంకము సమకూడినది. మన మెంత నిష్పక్షపాతముగ నున్నను మనకు ఈకళంకము తప్పినదికాదు. మన అజాగ్రతకు సరియగు కారణములున్నను మనకు న్యూనత వాటిల్లినది. జర్మనీపై యూరపుఖండమునందున్న వారందరును కత్తిగట్టుటకు ఇట్టిరహస్యములు వెలిబుచ్చబడినవి నూచించబడినవి.

జర్మనులు స్వీడను వారిని మోసపుచ్చిరి. వారి మెత్తదనమును దుర్వినియోగము జేసిరి. స్వీడను వారివిషయమై నిర్దోషులని దేగన్న నీయుటకు పత్రికయు ప్లాటహోమలోనున్న టడ్నిక్ జేక్ పత్రికయు వ్యక్తీకరించినవి. సోషలుడెమాక్రాటు పత్రికయును బ్యాటింగుగారిట్లు వ్రాసిరి. స్వీడను విదేశ కార్యాలయమువారు ఘోరముగ మోసపోయిరి. దేశమునకంతకును అప్రతిష్ట పుట్టిల్లినది. ప్రపంచమున నలుగురితోపాటు తలెత్తుకొన మండ స్వీడను వారికి కళంకము కల్గినది.

క్రొత్తకత్తు.

ఆంధ్రము, సెప్టెంబరు 10:—“వార్వేసు” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—స్వదేశాభిమాన మార్తనకత్తు జర్మను పక్షపాతుల రూపాంతరము తప్ప వేరుకాదు. దేశమున భీతి యభివృద్ధి మొదించుచుదని యురులన తెలియుచున్నదని ఆ పత్రిక అభిప్రాయ పడుచున్నది.

ఇటలీ రంగము.

ఇటలీవారు 42,00,000 చుందిరి యుద్ధమునకు సిద్ధము జేసిరి. ఆస్ట్రీయులు ఇటలీరంగమున రెండింటిలు మోయ్యగ సిద్ధపరిచిరి. వీనికి తోడు సుప్రసిద్ధులగు శత్రుదళములును మందుగుండు సాచుగ్రియకూడ సమకూర్చబడినవి. ఇటలీరంగము 400 మైళ్ళవరకు వ్యాపించియున్నది. పడమటరంగము కంటె రెండు రెట్లు ఎక్కువగ నున్నది.

మంత్రివర్గము నేర్పరుచుటకు వెయిక్ లీపుగాలిని ప్రయత్నింపుడని వెనెడెంటు పోయిక్ కేసుగారు కోరిరి.

తెక్సంబర్లు గారెక్కడనున్నది తెలియుటలేదు. వారికి న్యాయ పోట్టలియబడినవి.

ಆ. ಪೆನಿ ಹೆಂಟು.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

Counter-Revolution in Russia

Korniloff Marching on Petrograd

[Reuter's Agency]

Russia

Genl. Korniloff Advancing on Capital.

Peaceful Settlement of Dispute Improbable.

LONDON, September 12. — There is little hope of settling the conflict between M. Kerensky and General Korniloff peacefully, and Ministers admit that the situation is critical. General Korniloff has refused to abandon his Command, and the Cavalry he has sent against Petrograd is two hundred versts from the capital. The Military Governor of Petrograd has resigned.

M. Kerensky Given Full Powers.

PETROGRAD. — (Later) — The Cabinet has resigned in order to give M. Kerensky a free hand. M. Kerensky asked General Alexieff to resume the Commandership in Chief, but General Alexieff refused. General Korniloff's Cavalry has arrived at Luga sixty miles from Petrograd. The rails have been torn up between Luga and Petrograd. Subsequent messages from Petrograd state that the Savage Division, composed of Caucasians, Georgians, and other non-Europeans, who are all faithful to Genl. Korniloff, have left Pskoff for the Capital and have arrived at Vyritza, thirty miles from Petrograd.

General Korniloff's Ultimatum.

LONDON, September 12. — There is an important concentration of troops between Pskoff and Dno. General Korniloff's Chief of Staff telegraphed M. Kerensky that, unless the latter acquiesces in Genl. Korniloff's demands, a grave situation will be created at the front. The arrest of Genl. Korniloff has been ordered.

M. Philonko, Government Commissioner at the headquarters of the military section of the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates, has hastily sent delegates to meet Genl. Korniloff's troops and explain to them the character of the movement. The Government has arrested Prince Lvoff, who it appears is not the ex-premier but a former procurator of the Holy Synod. They have also arrested nearly eighty others. A meeting of the Council of the Workmen's and Soldiers' Delegates finally agreed unconditionally to support M. Kerensky. M. Skobeloff, a member of the Ministry, who was present at the meeting, stated that General Korniloff maintained a number of Government Germanophiles, hence Korniloff's action.

Collision so far Averted.

Moscow-Petrograd Railway Threatened.

LONDON, September 12. — Till Monday night no collision had been reported between General Korniloff's troops and those of the Government. A part of the rival forces parleyed at Luga. The Hetman Cossacks telegraphed to M. Kerensky threatening to cut the Moscow-Petrograd railway unless he submitted to Genl. Korniloff.

Genl. Korniloff's Supporters.

A telegram from Petrograd says that when presenting the ultimatum to M. Kerensky Prince Lvoff stated that General Korniloff was supported by a group of political workers, meaning an organisation of members of the Duma, Moscow manufacturers, and other Conservatives, who were in opposition at the Moscow Conference. General Korniloff's demand included the transfer of the portfolio of War to M. Savinkoff. Subsequently, Prince Lvoff was arrested and cross-examined when he gave details of the conspiracy and the names of the prominent men involved.

Traitorous Generals and Their Staff Arrested.

LONDON, September 12. — (2-15 A. M.) — The Russian wireless communique says: — M. Kerensky has issued the following statement: — Superior officers are everywhere acting in agreement with Government and Committees at the front. General Denikin together with the Headquarters Staff has been arrested. Also General Erdeli who has broken the armies' obedience. Several of Erdeli's staff have been arrested. Only a small detachment which General Korniloff through deception is leading on Petrograd remain deluded regarding the position. Their advance has been arrested and the bond between them broken. Individual units have sent delegations to Petrograd requesting the arrest of commanders who have betrayed the Government. Government will take energetic measures to defend Petrograd and they hope that bloodshed and civil war will be avoided. Government are receiving evidence of loyalty of troops and people from all Provinces. Public organisations have announced their determination to support Government. It is essential to the safety of the Fatherland that complete unity of action be preserved.

A Few Generals Join Korniloff.

LONDON, September 12. — (7-10 A. M.) — PETROGRAD. — Newspapers state that General Kaubovskiy the new Generalissimo and Generals Denigue and Valouyeff respectively commanding the Southern and Western fronts have joined General Korniloff.

(8-30 A. M.) — PETROGRAD. — Generals Retch, Milukoff, and Alexieff visited M. Kerensky and offered their services to avert Civil War. M. Kerensky declined to negotiate with

law breakers but did not object to new Cabinet negotiating with General Korniloff. A private conference between M. Kerensky and Ex-Ministers agreed that General Alexieff should be Chief of such a Cabinet but M. Kerensky eventually refused to entrust power to General Alexieff and opened negotiations with the Council of Soldiers and workmen's Delegates. It is believed that there will be a stronger socialist representation in the new Cabinet in which M. Terestchenko and M. Nekrasoff will be the sole Non-Socialists retaining posts.

General Savinkoff has been appointed Military Governor of Petrograd.

Korniloff's Movement Collapsing.

LONDON, September 12. — (10-35 A. M.) — PETROGRAD. — M. Kerensky has issued a statement as follows. General Korniloff's movement is rapidly collapsing and commanders on all fronts except the south-western have declared fidelity to the Government. Some of the Commanders of Korniloff's columns have arrived in Petrograd demanding authorisation to arrest their leaders. News from Provinces indicates everywhere a spirit of loyalty and fidelity to the Government.

Legal Proceedings Against Korniloff.

LONDON, September 12. — (10-40 A. M.) — M. Philonko has been released and has returned to Petrograd. Legal proceedings have been opened against Korniloff. Minister Tcheracoff has resigned in order not to create difficulties for M. Kerensky. The Garrison at Kronstadt has placed itself at the disposal of the Council of Workmen's and Soldiers' delegates. The Central Committee of the Council of Workmen's and Soldiers' delegates has sent to District Councils and Military Committees at the front and rear of the Army telegrams denouncing Korniloff and Loukowsky his Chief of Staff and declaring that Government and Council are taking all measures to repress the movement and severely to punish Korniloff's treason. They also announce the appointment of Klembovsky to the post of Generalissimo and add that measures have been taken to prevent isolated military elements from marching on Petrograd. The Council appeals to the military Committees not to carry out any order given by Korniloff or Loukowsky.

LONDON, September 12. — (30 P. M.) — It is difficult to reconcile some of the reports from Petrograd. For example news that Generals Kaubovskiy, Denigue and Valouyeff are supporting Korniloff conflicts with M. Kerensky's statements that the movement against the Government is collapsing. It should be remembered that hitherto only one side of the story has reached London. M. Skobeloff's remarks to the Council of Workmen's and Soldiers' delegates cabled yesterday indicate that Korniloff has also issued a proclamation but it has not been published.

LONDON, September 12. — (4-50 P. M.) — PETROGRAD. — Korniloff's advanced troops have reached Gatchina less than twenty miles from the Capital.

News Exclusively from one Source.

LONDON, September 12. — News from Russia continues to come exclusively from the Provisional Government sources. M. Nekrasoff, Vice-President of Council of Ministers, has informed Pressmen that the political situation is perfectly favourable adding that Ministers had resumed their posts except two. Government troops occupy Pskov. If the latter statement is accurate troops must come from Riga Front. There is no further news of Korniloff's Cavalry which was reported to be marching on Petrograd. The Russian Provisional Military Committee has issued a wireless statement announcing that a Workmen's Militia has been organised in Petrograd and that numerous further arrests have been made in Petrograd. The statement adds that the state of mind of Korniloff's soldiers near Luga is unsettled and the majority of troops at front support the government. The Committee has created new departments for the following purposes: — Supplying the needs of the army, creating bonds between Regimental and District Committees and defence of Petrograd also a "Strategical department."

M. Kerensky's Proclamation.

A wireless message from Petrograd says that M. Kerensky is Prime Minister and Commander-in-Chief. He issues the following: — By Russia's armed forces I declare complete rath of all ranks in the Army and the Fleet. Everyone — whether General or Soldier — will be punished for the slightest disobedience. It is time to cease playing with the country's fate: —

It is significant that the "Novoye Vremya" has been suppressed for publishing M. Korniloff's proclamation.

The New Enslavement.

The wireless message from Petrograd says: — The Secretariate of Ukrainian Parliament appeals to all military Ukrainians to support the Provisional Government. It declares that General Korniloff's victory would bring Russian Democracy into subjection, and Ukraine into the new enslavement.

Baltic Fleet Loyal.

LONDON, September 12. — PETROGRAD. — The Admiral on the Baltic station has issued an order urging the fleet to avoid disunion and to carry out the orders of the Provisional Government.

A wireless message from Petrograd says: — M. Kerensky states that the entire Baltic Fleet has unanimously sided with the Provisional Government.

Moscow and the Crisis.

Loyalty to Government Affirmed.

LONDON, September 12. — MOSCOW. — A meeting of the garrison, professional classes, and railwaymen workers, passed a vote of loyalty to the Provisional Government.

The Municipality of Moscow in a proclamation exhorts the ancient capital to rise as one man to defend the revolution and appeals to all towns in Russia to rally to the Government.

Stockholm Conference.

Russian Socialists' Decision.

LAHORE, September 12. — LONDON, September 11th. — The Copenhagen correspondent of the Central News agency says that the Russian Council of Workmen's and Soldiers' Delegates has decided not to send representatives to the Stockholm Conference. ("C. & M. Gazette")

Sweden

Count Luxburg Given Passports.

LONDON, September 12. — BUENOS AIRES. — Government has asked Germany an explanation with regard to the Luxburg affair and handed the German legation passports for Count Luxburg, whose whereabouts are unknown.

U. S. Officials Astounded.

LONDON, September 12. — WASHINGTON. — Diplomats and American officials are astounded at the view of the Stockholm Foreign Office that there was no impropriety in permitting the German representative at Buenos Ayres to communicate with Berlin through Swedish diplomatic channels.

The State Department emphasises that Sweden's simple declaration that steps will be taken to prevent a recurrence is not enough. The matter may be the subject of consultation with the Allies, and any hesitation on the part of Sweden to carry remedial measures far enough may result in representation by all the Allies.

The Swedish Exposures.

Scathing N. York Press Comments.

LONDON, September 12. — NEW YORK. — The German American newspapers are very vexed at the fresh exposure of German diplomatic methods.

The "HERALD" denounces the "German diplomatic asses who are continually projecting themselves into publicity."

The "NEW YORKER STATES-ZEITUNG" describes Count Luxburg's advice to his Government as monstrous.

The "NEW YORK EVENING POST" says: — The question whether Sweden is a secret ally of Germany is serious and must be answered immediately.

The "GLOBE" says: — The United States would be glad to confine itself to action against the Swedish Government, but cannot, because the Swedish people are suffering like the Germans from the faults of their rulers.

Swedish Press Opinion.

LONDON, September 12. — STOCKHOLM. — The "Dagblad" laments Germany's breach of Swedish neutrality and says the lack of caution of the Swedish Foreign Office casts doubts on our impartiality which, though justified, must damage and humiliate us. The journal suggests that the manner of publication of the disclosures was intended to influence public opinion in the direction of arraying the whole of Europe against Germany.

The "Dagens Nyheter" and Stockholm's "Tidningen" are both convinced that the Swedish authorities were ignorant of the scandalous manner in which their facilities were misused.

Sweden's Complicity Inexcusable.

LONDON, September 12. — Reuter is informed that hitherto the Foreign Office has no official communication of Sweden's reply to the American disclosures. The text of the communique published in Stockholm was only received late last night and therefore it is impossible to make any statement. But competent quarters feel that the Swedish note is a piece of special pleading. Even if Sweden takes the line that she was unaware of the contents of the messages it is felt that such absence of knowledge would not relieve the complicity of the Swedish Government in unneutral action. Clearly the action taken was in the highest degree unneutral, and its character was accentuated as it was in violation of definite undertakings given earlier by the Swedish Government. Sweden too must know full well that objection to transmission of messages through Swedish official channels did not apply only to transmission to the United States but was general. It is impossible to believe that Sweden will be content to allow imputation upon her honour to remain without taking action to disavow guilty parties.

M. Branting, in an article in the "Social Demokraten" says: — The Foreign Office is seriously compromised and the country humiliated by the revelations which have tarnished its good name in the world.

Germany

Food Supplies Assured.

Controller's Statement.

ALLAHABAD, September 12. — LONDON, September 11th. — Reuter's Amsterdam correspondent quotes a Berlin message, according to which the German Food Controller stated that the supply of

TELEGRAMS.

bread and corn was assured for the entire year, potato prospects were satisfactory, and the supply of vegetables and fruit had improved. He concluded "we can with complete certainty expect that the difficulties of the fourth year of the war will be overcome."

Shortage of Coal.

The "Lokal Anzeiger" announces that the imperial authorities are discussing the possibility of prolonging summer time until October, in view of the shortage of coal and the consequent dearth of gas.

The New Patriotic Party. Sign of Growing Nervousness.

LONDON, September 12. AMSTERDAM.—The "Vorwaerts" states that the new patriotic party is merely a new metamorphosis of pan-Germans, and thinks that it signifies growing nervousness.

Food Shortage at the Front.

LONDON, September 11th. A correspondent on the British front writes that German soldiers now know that they must face another winter campaign. They have received pitiful appeals from hunger-ridden relatives and have themselves been warned that the food situation is very grave and have been urged to exercise the strictest economy in all kinds of equipment. The German staffs engaged in a constant struggle to make inferior substitutes do the work of things which are unobtainable. The troops are well fed at the front line and consequently go short when they are in rest camps. Those occupying the areas behind the line complain that they are relentlessly pinched for the benefit of their comrades under bombardment, and this state of affairs is resulting in a deterioration of the German infantry's discipline. Regimental commanders, finding threats vain, are now appealing to the honour of their men. The latter are by no means on the point of collapse, but they are being worn out slowly and steadily. ("Pioneer special cable.")

A resolution was also passed demanding direct representation of workers at the Peace Conference.

Germans Transfer Troops.

LONDON, September 12. PETROGRAD.—It is reported from headquarters that the Germans have sent the best regiments, including nearly the whole of the guards, from the south-west front to the north.

German Reply to the Pope. A Forecast.

LAHORE, September 12. LONDON, September 11th.—Forecasts are arriving from Holland of the peace terms contained in the German reply to the Pope. They are said to include the following:—That the occupied territories will be abandoned provided that the British evacuate Mesopotamia or at least Baghdad, the Russians evacuate Armenia, and the German colonies are unconditionally returned. Another report mentions a condition to the effect that Belgium shall not conclude an agreement with any Entente country affecting her independence, that she shall maintain only such a force as is sufficient to preserve domestic order and that she shall repeal the partition arrangement already imposed by Germany. No mention is made of the provinces of Alsace and Lorraine, but there is an emphatic statement that the German people will never sacrifice the Kaiser to the allies. ("C. and M. Gazette.")

France

Probable List of New Ministers.

LONDON, September 12. PARIS.—A probable list of the new Ministry includes M. Ribot as Minister for Foreign Affairs, a strong Socialist representation including M. Albert Thomas, and two new Ministers, namely, the Ministry of National Reconstruction and the Ministry of Propaganda.

Painleve Unable to Form Cabinet.

LONDON, September 12. PARIS.—At one o'clock this morning M. Painleve informed President Poincare that he gave up the task of forming the new Cabinet having failed to form a Ministry of National Union.

LONDON, September 12. PARIS.—President Poincare has requested M. Painleve to continue his efforts to form the Cabinet.

Great Britain

Luncheon to Mr. McCormick.

LONDON, September 12. Speaking at a luncheon of the Empire Association, in honour of the American congressman, Mr. McCormick, Mr. Bonar Law said that without the aid of the United States, the financial position of the Allies would have been very disastrous to-day.

LATER.—Those present included Lord Milner, Mr. Walter Long, Sir E. Carson, Mr. Andrew Fisher, General Smuts, Lord Robert Cecil and Colonel Byron, Member of South African Senate.

Mr. Bonar Law said that Germans were pastmasters in military matters but fortunately when the question of human nature arose they had made mistakes which had more than once been the salvation of the Allies. The greatest they had made was that of driving the United States into the war.

Lord Robert Cecil said that the profound hatred of war of the peoples of Great Britain and America was the measure of their determination to achieve victory.

Mr. McCormick stated that he had been inspired by the fusion of hard intelligence and idealism in British men and women. As one of President Wilson's political opponents hitherto he was glad to endorse the President's war principles.

The Submarine Toll.

LONDON, September 12. The Admiralty says:—During the week 2744 vessels arrived at ports in the United Kingdom and 2868 sailed. Twelve vessels over sixteen hundred tons and six under were sunk and twelve were unsuccessfully attacked. Four fishing vessels were sunk.

The Irish Convention.

LONDON, September 12. The Irish Convention is sitting in Dublin and is still considering draft schemes based on Dominion principles of Self-Government.

Entente Trade Unions.

A Conference in London.

LONDON, September 12. A Conference of Representatives of Entente Federations of Trade Unions affiliated to the International Secretariat in Berlin has concluded in London.

It was unanimously resolved to remove the International Secretariat from Berlin and it was resolved by a majority to obtain the views of countries affiliated to the International Federation respecting the removal of the Secretariat to a neutral country.

Restrictions on Cotton Output.

Many People out of Employment.

LONDON, September 12. The "Times" Manchester correspondent anticipates that owing to Government restriction of output in cotton trade for three months which came into operation yesterday working of more than sixty per cent of spindles or eighty per cent of looms will be exceptional. There will be much displacement of labour and a number of women spinners is sure to be considerably reduced as male labour is more efficient. Leases from employers allowed to work more than sixty per cent of spindles or looms will be used to prevent distress among the unemployed workers.

Lord Basil Blackwood formerly reported missing is now reported killed.

Australia

Australian Surplus Butter Purchased.

LONDON, September 12. MELBOURNE.—It is understood that the Imperial Government has purchased the Australian surplus butter estimate at ten thousand tons.

America

U. S. Merchantmen Sunk.

LONDON, September 12. WASHINGTON.—It is officially stated that six submarines attacked a fleet of merchant men off the French coast on the 5th September and that two merchantmen were lost. Probably one of the submarines was sunk.

British Front

The War of Attrition.

What the British are Doing in Flanders.

Heavy Wastage of Enemy Reserves.

LONDON, September 12. Reuter's correspondent at headquarters, telegraphing to-day, says: Although we now seldom hear anything about attrition, this process is being employed against the enemy in a greater measure than ever. Soldiers who fought on the Somme last year opine that the principal difference between the battle of the Somme and the present offensive is as follows:—We took a lot of prisoners on the Somme, but did not kill so many enemy, while in Flanders we are taking comparatively few prisoners, but killing great numbers of Boches—in other words attrition is going on apace. The causes of this difference are not difficult to determine. The enemy on the Somme manned his trenches in mass to resist our attacks, and, as General von Arnim complained, German soldiers frequently showed over-readiness to surrender. Moreover they had the cover of a wonderful system of deep dugouts which protected them from our shellfire, but also proved traps when the British came over. The conditions in Flanders are totally different. Instead of massed resistance, we get defence in depth aiming as far as possible at concealment and disconnected tactical points. Moreover, the Germans are now following their traditional policy of swift counter-attacks more vigorously than ever. The result in view of our great artillery preponderance is most costly. The slowness of our advance is more than counter-balanced by the wastage of the enemy. Since July 31st we have gained practically complete command of the Westhoek Ridge, which is most valuable for observation, obliging the Germans to withdraw their guns so far that the back areas in the Ypres salient, formerly veritable deathtraps, are now comparatively immune. More important still, we have thinned out Prince Rupprecht's reserves to a degree which must be causing the high command the utmost anxiety. I believe that the average German division now consists of barely twelve thousand men.

General Haig's Report.

LONDON, September 12. This afternoon's Communique from Marshal Haig says:—We repulsed enemy who attacked this morning eastward of Hargicourt. We successfully raided north-eastward of Bullecourt and south-eastward of Lombartzyde.

Repatriated Wounded.

Arrive at Lyons.

LAHORE, September 12. LONDON, September 11th.—The first party of British wounded who are being repatriated under the recent agreement, have arrived at Lyons. ("C. and M. Gazette Cable.")

NAVAL AIR SERVICE.

Carries Many Operations.

Stations and Aerodromes and Hangers Bombed.

LONDON, September 9. The Admiralty states that many operations have been carried out by naval air service during the past twenty-four hours. One of our patrols shot down an enemy machine into the sea and another landed on our lines and the crew were made prisoners. We shot down two other machines and drove down five of the enemy. During a bombing raid we bombed Saint Denis, Westrom and Controde aerodromes, Bruges Docks, Thourout and Railway near Ghent. Several tons of explosives were dropped. We also dropped many tons on Sparappelhoek and Thourout Aerodrome and Engel Ammunition Dump and exploded hangars and set fire to dumps. We shot down one enemy machine. All of ours returned.

French Front

Artillery Struggles.

And Aeroplane Raids.

LONDON, September 12. This afternoon's French communique says:—Artillery struggle continued to be very lively in sectors of Driegrachten and Bixschote. We made two successful raids northeast of Auberville and east of St. Hillare St. Supplee Road where we penetrated enemy third line and killed or captured the whole garrison in the course of a lively engagement. We blew up many dugouts and brought back much material. Enemy attempt northeast of Lahure failed under fire with serious enemy losses. We repulsed two attacks on advanced posts north of Cabrieres Wood and north of Rouvaux. Enemy aeroplanes bombed Dunkirk and there were several civilian victims.

A Dunkirk Hospital Bombed.

Fifteen Women Wounded.

LONDON, September 12. A French communique says: German aeroplanes, last night, bombed the region of Dunkirk. The bombs fell on a hospital and fifteen women were wounded.

Salonika Front

A Communique from the French Eastern Army says:—The French and Russian troops following up their recent success brilliantly carried the village of Pogradec on the southwest shore of Lake Ochrida and drove the enemy back four kilometres north of Pogradec.

Italian Front

Italian Front 400 Miles Long.

42,00,000 Italians Fighting.

LONDON, September 12. ROME.—In an interview with Reuter's correspondent the Minister of War said that Italy had now mobilised over 42,00,000 fighting men. Austrians had more than twice as many troops on the Italian front as at the beginning of the war besides two-thirds of their best artillery and abundance of munitions. The Italian front was four-hundred miles long about equal to the entire west front.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents.

By Wire.

Simla

Imperial Legislative Council.

Second Meeting.

SIMLA, September 12. The second meeting of the autumn session of the Imperial Legislative Council was held this morning in the Council Chamber, Viceregal Lodge, with Mr. C. R. Lowndes, Vice-President, in the Chair. There was a fair attendance of visitors. The Hon'ble Sir William Vincent laid a statement showing the number of gazetted appointments above the rank of Registrar in the Government of Indian Secretariat. After interpellations the discussion on the motion by Sir William Vincent for leave to introduce the Bill to give additional powers to Courts to deal in certain cases with usurious loans of money or grain was resumed.

Mr. Chanda said that the same state of affairs as prevailed in Behar and the United Provinces obtained in Assam. He had given his opinion to the local Government in which he had cited a number

TELEGRAMS.

of cases to support his views. He however said that he would give an instance in which Rs. 18 grew up in a few years to as much as Rs. 3,000. The Surma Valley Association had urged him to suggest the fixing of the maximum rate of interest, but personally he submitted that it would be arbitrary. Analysing the Bill from a legal point of view he declared the balance of advantages was in favour of the principle incorporated in it.

Raja Rampal Singh regretted that he could not associate himself with most of the previous speakers in their unqualified support of the Bill, though he was not unaware of the unconscionable demands. What he contended was that things were improving and the present stage was a great improvement on the past conditions. He should rely very much on the improvement that would follow in the wake of the co-operative movement and the establishment of land banks. He did not believe that the Bill would meet with the prevailing evils.

Sir Gangadhar Chitambar remarked that the evil was not so rampant in the Central Provinces as in other places. Arbitration Courts had been created for the compounding of interest. He gave his whole-hearted support.

The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya supported the Bill.

The Hon'ble Mr. Krishna Sahay in resuming the debate on the Usury Bill narrated three cases which demonstrated the uselessness of the present law to effectively aid the debtor in freeing himself from the extortionate demands of his creditors. In one of these cases the High Court had decreed interest as high as 75 per cent. as it held that the High Court could not interfere simply because the interest was higher. He thought that the present Bill did not go far enough and said that measures should be taken to check effectively the vicious and extortionate demands of creditors.

The Hon'ble Mr. Dadabhai thought that the Bill was long overdue and had been demanded during the last 25 years. He eulogised the Bill but said it was not perfect though comprehensive powers had been given to the Courts. Mr. Dadabhai concluding gave a few instances of the extortionate demands that he had come across during his 25 years' experience. While giving whole-hearted support, he said he reserved detailed criticism till a later stage.

The Hon'ble Mr. Shukul said that the Bill had come not a day too soon.

The Maharaja of Coimbatore supported the measure. He alluded to the urgency of protection for the lower middle classes and the Zemindars for inhuman demands of the Usurers, but in trying to protect one class of people the Government should not be hard upon another. He dwelt upon the part played by the money-lender in Indian agricultural life and remarked that we should not ignore the fact that the money-lender was a necessary evil.

The Hon'ble Nawab Zulfikhar Ali Khan gave hearty support to the Bill as the member of the Punjab Land holding community and declared it was a veritable boon. The question was whether agricultural classes who were chiefly the victims should or should not be protected and he said that there could not be any doubt to the answer.

The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya then spoke.

Rai Sitanath Rai Bahadur.

(Bengal) speaking on Usury Bill said that though he had every sympathy for the debtors he yet protested against the Bill before the Council in its present form. He said:—If it was intended for the benefit of debtors to revive Usury Law I shall be only too glad to give my humble support to it. If it is intended to enact the law of Dandapat in some form or other please say so plainly. What I beg to say is that whatever your intentions are please state them in plain, definite and unequivocal words so that creditors may not be left in the dark, so that they may readily understand and realise their position and where they stand. It is I say hardly proper to pick up a few isolated cases of extremely unconscionable bargains from here and there and then on the strength of these few stray cases to proceed to frame a law which would be highly prejudicial to them. I may as well cite thousands and thousands of cases in which debtors have taken advantage of every possible flaw, every technicality, have in fact, adopted every possible means however dishonest to avoid their just obligations.

Continuing he complained of the large discretionary powers given to Judges and enlarged on the many troubles that would ensue if the bill was to have any respective effect and remarked that if old accounts settled long ago were to be re-opened there would be no finality and a heavy onus would be thrown on the creditor which would not be very easy for him to discharge. The Rai Bahadur also apprehended that the bill would make creditors more stubborn in their claims and less lenient towards debtors and drew attention to the adverse effect the measure would have on inland trade. Finally he was against proceeding further at present with a contentious measure like this and prayed that the discussion might be postponed for the present.

Mr. Sarma

in supporting hoped the Government would follow the present measure with another one to organise the capital of the country. He thought the Government of India had gone in advance of the British Money Lenders Act. The Courts were now in a position to do justice between man and man.

Mr. Shafi

in supporting referred to the speech of Rai Sitanath Rai and gave an account of indebtedness of the agricultural classes in the Punjab saying the bill did not go sufficiently far enough to eradicate the evil.

The Hon'ble Sir William Vincent

in winding up the debate expressed his gratitude to the Council for the sympathetic reception accorded by it to the Bill and remarked that it showed clearly that there was no justice in the contention that it was in any way a controversial matter. He did not at the present stage propose to examine the question raised in the debate and as for the larger question raised by Pandit

Malaviya he said it was not his province to deal with it nor was he competent to deal with it, but they would all be sent to the Local Governments and no doubt they would consider them. The motion to introduce the bill and publish the same in the "Gazette of India" was agreed to.

Bill to Amend Savings Bank Act.

The Hon'ble Sir George Barnes introduced the Bill to amend the Savings Bank Act explained its object was to increase the limit of savings bank deposit from Rs. 1000 to Rs. 3,000 which might be paid to the heirs of the deceased depositors without the formality of probate letters of administration in succession certificates.

A Repealing and Amending Bill.

The Hon'ble Mr. Muddiman introduced a repealing and amending Bill and said it was a formal measure and drew special attention of the Council to schedules.

A Bill to Amend Presidency

Small Cause Courts Act.

Sir William Vincent in introducing the Bill to amend the Presidency Small Cause Courts Act, 1882, to enable the appointment of Vakils who are eligible for appointment as Judges to be chief Judges of Small Cause Courts said that in 1916 the Hon'ble Mr. Patel had sought to introduce a Bill of this nature in the Bombay Legislative Council and the Bombay Government had drawn attention of the Government of India to this Bill and when the Government of India consulted various authorities in India they got replies which unanimously supported the principle of the Bill. The present bill, said, Sir William Vincent, was based on Mr. Patel's Bill.

The Hon'ble Mr. Sarma

thanked the Government on behalf of the Vakils of Madras.

The motion was agreed to and permission was also granted to publish the Bill.

To Amend a Baronetcy Act.

The Hon'ble Mr. Kincaid introduced a bill to amend Sir Ebrahim Currimbhoy Baronetcy Act which provided for the creation of sinking fund and repair fund.

Select Committee's Report to Amend Indian Registration Act.

Pandit Malaviya presented the Select Committee's report on the Bill to amend Indian Registration Act and alluded at length to the case of Jamna Prasad Vs. Aftab Ahmad Khan. The Bill was then passed.

Patna University Bill.

The Hon'ble Sir C. Sankaran Nair in moving that the report of the Select Committee on the Patna University Bill be considered drew attention to the fact that the Select Committee consisted of all official and non-official members coming from Bihar and Orissa as well as representatives of other Universities and that their opinion was unanimous.

Mr. Sarma's Amendment

At this stage Mr. Sarma moved an amendment that the Vice-Chancellor should be elected by the Senate and nominated by the Local Government and said it was in accordance with a resolution moved and adopted at the last Bihar Provincial Conference. He asked whether there was any valid reason for denying the Senate the power of electing its own chairman. There were precedents enough in the United Kingdom and quoted Lord Haldane's recommendation in his London University Commission report in support of the present amendment. He referred to the popular prejudice against making higher education a department of Government.

Sir Sankaran Nair Opposes.

Sir Sankaran Nair said he was unable to accept the amendment which contained a radical principle. The Vice-Chancellor was not merely the Chairman. The Senate was a new body and they had to see how it worked before entrusting it with greater powers. The amendment was lost.

Dr. Sapru's Amendment.

The Hon'ble Dr. Taj Bahadur Sapru moved the following amendment:—The first Vice-Chancellor shall be appointed by the Local Government and shall hold office for three years from the date of his appointment, but his successors shall be elected by the Senate subject to such regulations as may be framed by the Senate and shall hold office for three years from the date of election. Such appointment shall be subject to the approval of the Local Government. He claimed that his amendment was more moderate than that of Mr. Sarma. He acknowledged that the present bill was very much changed from what it was at first and said his amendment was bodily taken out of the Benares University Act. He said public opinion was in support of his amendment.

Dadabhai Opposes.

Mr. Dadabhai said he would have supported it but for the fact that it was as pointed out by Sir Sankaran Nair, of a radical nature. He would wait till the Calcutta University Commission had reported on the matter.

The Puaditjee Supports.

Pandit Malaviya in supporting the amendment said he appreciated the difficulties in the way of the Government and acknowledged the liberal spirit in which the Government had sought to meet non-official demands. He thought it was for that very reason desirable that this amendment should be accepted.

Mr. Sharp.

Mr. Sharp pointed out that the comparison instituted by Mr. Sarma and Mr. Sapru between the Senates in India and London University Senate was due to the confusion of terms and said the London Senate was a very small body of but fifteen members, that the Indian Senate approximated more to the Court of London University.

Sir Sankaran Nair Refuses to Accept.

Sir Sankaran Nair opposing the amendment reiterated the arguments he put forward when opposing Mr. Sarma's amendment.

Dr. Sapru analysed these and declared they were not convincing. In the end the amendment was lost.

Questions & Answers.

At to-day's meeting replying to Rao Bahadur B. N. Sarma's question Re recruitment for the Indian Army Sir William Meyer said the replies to the Hon'ble Member's question are as follows:—(a) The expenditure connected with special measures of recruitment

undertaken in order to meet the needs of the Indian Expeditionary Forces is debitable under the existing arrangements to His Majesty's Government. (b) All abnormal non-effective charges arising from occurrences of casualties with the Indian Expeditionary Forces will be borne by His Majesty's Government. (c) Any additional allowances which may be granted to officers or men in connection with (1) the special measure of recruitment already referred to, (2) the despatch of the Indian Expeditionary Forces and (3) service with these forces, will be debitable to His Majesty's Government. (d) Any extra expenditure incurred in 1916-17 and likely to be incurred in 1917-18 in connection with temporary additions to the regular forces which may be made in order to meet the requirements of the Indian Expeditionary Forces will be debitable to His Majesty's Government. Any expenditure on permanent additions to the regular forces in India or on temporary additions which are unconnected with the requirements of the Indian Expeditionary Forces will fall upon Indian revenues.

Prohibition of Meetings and Processions.

Mr. Sarma asked: Have the Government of India issued any instructions to Local Governments in the matter of prohibiting or regulating the holding of public meetings or conduct of processions in connection with the propagandist work for the securing of constitutional reforms advocated by the Indian National Congress and the Moslem League and for making public approval or disapproval of Government measures?

Government Fights Shy.

Sir William Vincent replying said:—As stated in reply to a question asked by the Hon'ble Dr. Taj Bahadur Sapru confidential instructions were issued to Local Government in connection with the Home Rule movement. The Government have nothing to add to the reply then given.

With the discussion of two of Mr. Sarma's amendments to the Patna University Bill which were negatived the Council adjourned till to-morrow.

What the Rishis Laid Down.

Pandit Madan Mohan Malaviya speaking on Usury bill pleaded for a more careful examination of the whole problem after grasping all the factors at work in the entire situation in India if the bill was not to be anything more than a mixed good. He was of opinion that the idea of fixing and regulating interest by the State was no novel one so far as India was concerned, where many writers on law including Vashista, Manu, Vyasa and Narada had laid down what they considered maximum rates of interest allowable in law and under what conditions the rates might be exceeded. Speaking generally in olden days 15 per cent per annum was considered legitimate though even those who lent at 24 per cent could not be considered guilty of covetousness. Pandit Malaviya thought that Usury was practised now on a far larger scale than a century or two ago and attributed it to the fact that there was then no usury law as the one proposed now. Turning to experience in the United Kingdom he cited a number of cases where even after the Money Lenders Act was passed rates of interest varying between 10 and 30 had been decreed. He begged leave to think that the measure of relief desired was not likely to be achieved by passing the bill because it did not say anything as to what constituted excessive demand and what did not and the standard had to be determined in each case according to the circumstances and he suggested whether the aim in view could not be attained by modification of section 74 of the Indian Contract Act without resorting to such a drastic measure like the present one. Continuing he said the restriction of credit would be a serious evil. On the other hand, the root of the evil was, as observed by Raja Sir Rampal Singh, the poverty of the people coupled with want of credit. Therefore the Government would have to come forward with a constructive programme which would substantially improve the circumstances under which really the needy people could borrow. He divided this into three classes of agriculturists, landholders, and small commercial classes. With regard to the first two the most imperative periodical demands made on them were for payments of revenue. This they dared not refuse whether they had or had not any money and observed that payment of revenue in money instead of in kind worked great hardship on them. What he would like to see established in India was a system of Hypothec Banks such as existed in Japan as they would all direct to minimum necessity of these to classes of men to draw upon Sowcars. As for the last class if they wished to succeed in life they had to borrow. For these what was needed was a system of industrial banks. Speaking of co-operative credit he regretted that it had not been developed on any large scale as yet and quoted an article by Sir Daniel Hamilton of Lord Curzon's Executive Council to show the imperative need for rapid expansion in this direction. In conclusion, he remarked that there should be development of co-operative system if a new era of prosperity was to commence.

Nagpur University.

At to-day's meeting of the Imperial Council replying to Rai Bahadur B. D. Shukul's question the re-establishment of a University at Nagpur the Hon'ble Sir C. Sankaran Nair said:—Proposals have been received from the Local Administration for the establishment of a university for the Central Provinces and are now under consideration. It is therefore undesirable to publish the proposals at present and impossible to give a definite reply to the question when a Bill for the establishment of the contemplated University will be introduced.

Judges and High Executive Posts.

Replying to Mr. M. B. Dadabhai's question re-appointment of Judges to High Executive Office Sir William Vincent said:—The whole question has been considered by the Government of India and has not been overlooked whenever it has been pertinent. The question of the appointment of Judges to high executive offices formed the subject of correspondence with the Secretary of State in 1910-1911, the result of which is briefly summarised in the replies given in Parliament to Mr. Ramsay MacDonald's question of March 14, 1911, copies of which will be supplied to the Hon'ble member should he so desire. There has been no correspondence between the Government of India and the Secretary of State in regard to the question of the appointment of high executive officers to Judgeships.

In reply to their telegram to the Private Secretary to the Governor in regard to G. I. P. Railway Workmen's complaints Messrs. Ratanji and Ghawala, solicitors, have been informed by the Secretary to the Government that the matters referred to are under consideration of the Government.

సాల్పు ఆహార దీపార్థమెంటు.

VII
సంక్షయము.

ఇదివరలో దీనినిగూర్చి కొంతవరకు ఇప్పుడు వెళ్తున్నాం, అని స్టాంపు ఇప్పుడు వెళ్తున్నాం విషయమే వ్రాసియుంటిమి. ఇక అని స్టాంపు దీక్షాభివృద్ధికి ముందు సప్తయిలనుగూర్చి వ్రాయవలసి యున్నది. సప్తయిల విషయమున పుత్రునికంటె జనకుడేమంచి వాడన్నట్లు యిప్పుడు వెళ్తున్నాం అని స్టాంపు ఇప్పుడు వెళ్తున్నాం మే పును బడసెదరు. అని స్టాంపు దీక్షాభివృద్ధికి ముందు గూడ తాము తెలిసి జేయుటకు గ్రామములకు పోవుటకు ముందు ఆయాసంస్థల యిప్పుడు వెళ్తున్నాం ముందుగానే తెలియజేసి అన్నిటిని సిద్ధముజేయుటకు గూడ కలుగుపడెదరు. అన్నియు నన్న ఏమి? తమకు వలయుసౌకర్యములను కలుగజేయుటయే. నియమించిన నాటికి మాకీవస్తువులు సిద్ధముగ నుండవలెనని తెలియజేసెదరు. ఈ ఉత్తరపును ఇప్పుడు వెళ్తున్నాం చూచినవెంటనే ఆ దగ్గరనున్న సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం పిలువనంటి ఫలానా గోజున అని స్టాంపు దీక్షాభివృద్ధికి ముందు తనిఖీకి వచ్చెదరు. జాగ్రత్తగ నుండవలయును. అన్నిటి జాగ్రత్తవెట్టువలయునని హెచ్చరించెదరు. ఇది మొదలుకొని పాపమా సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం పడెదరు కష్టములు నడువకలయును. కోడి గ్రుడ్డును, కుక్కలియ్యమును సాదాబుద్ధులు పాలను పండ్లవారకు తానెవరో పుట్టుకున్నాం బాగుచేయవలెను. అలాగే పాపములకు బంట్లోతులను సప్తయిల చేయవలెను. తనరేంజిపని చక్కచెట్టుకొనవలెను. ఈలోపుగ సరిగ్గా ఆఫీసునకు జరుగునైనవో ఇంకొకని పంపవలెను. ఈయన దురదృష్టము యని ఈ దొరగారు వచ్చు సమయము తాటిచెట్టుకును ఈతచెట్టుకును నెంబల్లలను వేయు కాలమునా ఆ ఆయన సౌభాగ్య మెన్నవకమా? అకలల మార్పింగు (చెట్టుకు కట్టుకుమోనుటకు నెంబల్ల వేయుట) ఇవలె దొరగారి సప్తయిల ఒక ప్రక్కన ఇప్పుడు వెళ్తున్నాం ఒత్తి డియు ఈ సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం వేధించును. తిండితినుటకు గూడ పిలువెదరు. భోజనమునైన మామకొని దొరగారి సప్తయిలను వేసినను ఆ గ్రామమున దొరకని కారణముచే ఒక వస్తువు లభించినవో దొరగారి కోపమేమని వర్ణింపవచ్చును! ఈసబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం మందును. ఈ వెద్దరేంజికితగదు. వేటొకరేంజికి మార్పును. అని తక్షణము ఉత్తరపును జారిచేయుటయో కొంత కాలమైన పిదప ఉత్తరపును పంపుటయో తటస్థించును. కాని ఈ కారణము లెన్నటికి బయటికి జెప్పరు. మనసులో నుంచుకొనెదరు. ఇది ట్లుండనిండు. దొరగారి గుడ్డుముకు గడ్డిని, దొరగారికి చాకలిని మంగలిని, చెప్పలు కుట్టు వానిని కూడ పాప మీ సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం సమకూర్చవలెను. ఇదియేనా సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం తన రేంజి తనిఖీకాలమున నిర్వహించవలసిన విద్యుక్త ధర్మములు? వీరి నీ పనులకు వినియోగించుట ధర్మమా? వీరికి మాత్రము ఆత్మగౌరవము లేదా? సప్తయిలకు తనిఖీ యుద్ధాగ్రాహులు తమ సప్తయిల నన్నిటిని గ్రామ ఉద్యోగస్థుల (మునసబు, కరణము) ద్వారా పొందవలయునని సెపరేటు రెవిన్యూ వారు త్రువు జేసినను వారి యాజ్ఞా సుల్లంఘించి ఈతనిఖీ యుద్ధాగ్రాహులు ఇట్లు తమ తాజేదారులను వేధించుటకు వైర్య మెట్లు కల్గినో? వీరి నిరంకుశాధికారపు చచ్చలను గుర్తించు వారెవరున లేరా? పోనిండు: తిప్పరుగ దా యని సప్తయిలను చేసెదమన్నను ఫలాన వస్తువులు గావలెనని వీరెవరును తెలుపరు. ఈ సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం రెంత జీతమును బడయుచున్నాం దొరగారి బట్టరునకు ముఖ్యముగ భయపడవలసి యున్నది. దొరగారి పురమాయంపు కొంత బట్టరుగారి పురమాయంపు మరెంత బట్టరుగారి నాజ్ఞా సుల్లంఘించి ఈ సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం నడిచినా ఈయన పని వేరుగ నడుగ నక్కర లేదు. పాపము సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం ఆత్మగౌరవమున కైన వెత నొందక సప్తయిలను జేయుచున్నాం ఒకజేత కొన్నివస్తువులు దొరకనివో ఈ దొరలు సబుయిప్పుడు వెళ్తున్నాం శ్రద్ధగ కనుగొనలేదు. ఈ విషయమును గూర్చి శ్రమ తీసికొనలేదని అట్టహాసము జేసి వానిని ఏల బాధించవలెను? ఇక ముందైన వీరిట్టి నీచకృత్యములు లోనగకుండగనుండుటకు ప్రయత్నించెదరు గాక.

“మ్యాఇండియా” పత్రిక బహిష్కరింపబడుట.

“రంగూను మెయిలు” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— కొన్ని దినములనుండి మా పత్రికావయమున కనేకులు వచ్చి, మదరాసు నగరమున వెలువడుచున్న “మ్యాఇండియా” పత్రిక బహిష్కరణ రాకుండగ బర్మా ప్రభుత్వమువారు బహిష్కరించిన యని ప్రశ్నింపజొచ్చిరి. అధికారులనడచుండి తగిన సమాచారము రాంధికాలమును, ప్రభుత్వము వారిట్టి కార్యమును గావించినని మేము విశ్వసించలేదు. క్రిందటి వారమున కలకత్తా మెయిలులోనుండి యచ్చటకువచ్చిన “మ్యాఇండియా” పత్రికలు చందాదారులకు చేరకపోవుటచే, ఈ ప్రతులు ప్రభుత్వమువారిచే నాపివేయబడిన వని చాల వరకు నునిశ్చితమగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారిట్టి కాసనము ననుసరించి యీ పత్రికా ప్రతులు నాటంక పరచి రోమాకు తెలియజేయుచున్నది. “మ్యాఇండియా” పత్రిక రాజద్రోహకర మైనదనియు భారతదేశమున బ్రిటిషు పరిపాలనమును నిర్మూలించు యత్నించుచున్న దనియు, జాతులలో సన్మోక్షవైషమ్యముల పెంపొందింపజేయు ప్రభుత్వమువారి భిక్షా యుద్ధానికి యెడల వారు పత్రికా నిషేధము గావించవచ్చును. కాని, అప్పుడు వారే తిగ్రామును ముందుగ ప్రకటించి పిమ్మట కార్యమునకు గడంగవలెను. ఈ విషయమున నట్టిచర్య జరుగలేదు. ఇదివరకు వెలువడిన ప్రస్తుతాం అనుదర్శనవిషయములు గల వానిని మాత్రమే గాక యిక్కుమందు రాబోవు ప్రతులను గూడ నాటంక పరచుటకు పత్రికాపరిశీలకునకు ప్రభుత్వమువారు అధికార మిచ్చునట్లు తోచుచున్నది. మాయూహ నిజమే యైనయెడల “మ్యాఇండియా” పత్రిక బర్మారాష్ట్రములోనికి రాకుండగ సంపూర్ణముగ నిషేధింపబడును. ఈ పత్రిక విషయమే మిగుల జాగ్రత్తతోనుండుచెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి, ముద్రాణశాసనములోని 6వ క్షేపణ ననుసరింపజేసి ఆ పత్రిక యొసంగిన ధరావతు 10,000 రూపాయలను వశీకరణము చేసుకొనవచ్చును, బర్మా ప్రభుత్వము వారిట్టి చర్యను నడపుట కవసరము కావగార్చున్నది. ఒకని కిచ్చుతము మరియొకనికి విషమగునని బర్మా ప్రభుత్వమువారు గ్రహించనట్లు తోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు రహస్యముగా తమ కార్యముల నడపుచుండుటచేతను, ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించు పత్రికను మార్పియునుండి బహిష్కరించుట చేతను ప్రభుత్వమువారి కార్యమును మే మామోదించ జాలము అధికారుల నెదిర్చినయెడల ఆ పత్రికను శిక్షించుటకు బదులుగ, చందాదారుల సాత్తు అగు ఆ పత్రిక ను వారికి అందనియ కుండగ చేయుట న్యాయము కాదు. ఇట్టి విషయమును మే మిదివర కెన్న డెరుంగను. ఎట్టి కాసనము ప్రకారము, ప్రభుత్వమువారి పత్రికా ప్రతులను జప్తుచేసిరో మాకు తెలియజేయుచు. ఈ సందేహములు నివారములగుటకు మేము వేచియుండెదము. కాని ప్రజలయందు మాత్రము కొంత యుద్ధేకము తప్పక కలుగును.

హోమయూలు పతాకము కేసు

జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు యుత్తరపు సెన్సారు ద్వారా ఈ నెల 12 వ తేదీ యందుమున అనిది నెంటుకు ప్రభుత్వం కందజేయబడినది.

వివరము.

హోమయూలుపతాక దీపికల నెత్తరాదన 27-8-1917వ తేదీన అనిది నెంటుకు ప్రభుత్వం కుత్తర వాసంగబడినది. అవసరమగుటచే పతాకముననే ఉత్తర వాసంగబడినది. ఆ సంగతి వారికి తెలుపబడినది. వారు వ్రాతమాలములను దాఖలు చేసిరి. 7 గురు సాత్తులు వారి పతాకమున సాత్తు మిచ్చిరి. పోలీసు నూపర్నెంటు ప్రమాణ పత్రిక నిచ్చినందున నే నా యుత్తరపు నంపితిని. కొయంబుత్తూరులో బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును మనస్ఫుర్ణులు త్రితము గనున్నవని నేను స్వయముగ నెరుగుచును గాన పతాకదీపిక లెత్తబడినవో కలవరము కలుగునని నేను తలచితిని. రెండు పుత్తరపులు పంపబడినవని నిర్బంధితులు వాదించిరి. 27వ తేదీన మొదట నొక ముసాయిదా వ్రాయబడినది. అందులో నొక చరణము పారబాటున వదలబడినది. పిమ్మట టైపుచేయబడిన ప్రతులలో నీలోపము పూర్తిచేయబడి నోటీసులు పంపబడినవి. ఇప్పుడు వారికి ఉత్తరపు అందినదా అందలేదా అను ప్రశ్నతో మనకు పనిలేదు. అజ్ఞాతస్కారమున కిప్పుడు వారి పైని కేసుచేయబడి యుండలేదు. వ్రాత ఉత్తరపుచేరినట్లు వి

నెంటుకు గారు వ్రాసిన లేఖనలను స్పష్టమగుచున్నది. టైపు ఉత్తరపులు చేరినట్లు ముగ్గురిసంతకములును గలవు. ఇక నోటీసు సరిగ జారీచేయబడలేదను వాదము నిరర్థకము. పతాకమును దింపి వేయుటతో నుత్తరపు పనితీరలేదు. పతాకమును మరల నెత్తగూడదనుట కియు త్తర వనవర మైయున్నది. సాత్తులలో మొదటి సాత్తి కొయంబుత్తూరు హోమయూలు లీగు కు కార్యదర్శి. రెండవ సాత్తి అధ్యక్షుడు. మూడవ సాత్తియు ఆరవ సాత్తియు చి నెంటుకు గారి గృహకృత్యములను నిర్వహించు వారు. నాల్గవ సాత్తి ప్రాముఖ్యమేమియును లేదు. నిర్బంధవాసములకుడనని చేయబడిన సభలలో నతడు చాలపని చేసెను. 7 వ సాత్తి బాంకి గుమాస్తా. 8 వ సాత్తి రావు. సామోలు విఠలదాసు ఆనందజీనేలుగారు తిరువూరువాస్తవ్యులు సుప్రసిద్ధులు మాన్యులైన యున్నారు. పతాకము ఎత్తబడిన దినములలో నతడు కొయంబుత్తూరులో లేనేలేడు. గాన నతనికి ప్రజాభిప్రాయ మెట్లున్నదియు తెలియనే తెలియదు. 5 వ సాత్తి తప్ప తక్కిన మొదటి ఆర్ధము సాత్తుల సాత్తు మును విశ్వసనీయము కాదు. గాన కలవరముకలుగుట నిశ్చయమని నాకు నమ్మకము కలిగినది. అందులకు 27-వ తేదీన పంపబడిన ఉత్తరపు ఆవసరము. దానివలన కలవరము కలుగవచ్చును. కనకాశము కలదు. ఉత్తరపు సరియైనది కాదనుటకు మాపబడిన ఆధారములు తృప్తికరములు గావు. నూపర్నెంటు సాత్తులు చెల్లదని నిర్ణయించుకొనుచు ఉత్తరపు నొసంగుటలో పారబాటు లేదు. ఆ పుత్తరపు తేదీ మొదలు 2 నెలలవరకు నది అమల్లో నందునునని ఇప్పుడు స్పష్టపరచడ మైనది. (స) మేకు మేకేలు 11-9-17 జిల్లా మేజిస్ట్రేటు. (మ్యాఇండియా)

(o)

ఒక వడంగి హత్యగావించుట... పాలఘాటు తాలూకా ఎలయంచిలి గ్రామమున నేలకొ అను నొక వడంగి గత ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీ రాత్రి త్రాగి ఇంటికి బోయి అల్లరిచేయ సాగినందున అతని బంధుగులు ఆ గ్రామ మునసబును తమ యింటికి తీసికొని వచ్చిరి. అతడు ఆ వడంగిని ఒక గదిలో నుంచి బైట తాళము చేసెను. ఆ మరునాటి దినము సాయంకాలము వడంగి ఒక కత్తితో గ్రామ మునసబును నరుకుటకు వాని యింటికి బోయెను. గ్రామ మునసబు ఇంటియొద్ద లేచుకున వడంగి ఇంటిలోని వారిని ముగ్గురిని యెదుర్కొనెను. ముగ్గురిలో ఒకడు మరణించెను. కడమ యిద్దరికి కఠినమైన గాయములు తగిలెను. వడంగిని పోలీసువారు పట్టుకొని వానిపై కేసుచేసిరి. కేసు విచారణకాక పూర్వము వానికి కొంచెము వెట్టి ఎత్తినందున వడంగిని చెన్నపురిలో ఉన్నాడ వైద్యశాలయందుంచి వెర్రి కుగురిన వెనుక తిరిగి మలబారు జడ్జి గారియొద్దకు తీసికొనిపోయిరి. తన కేసు నును జ్ఞాపకములేదని అతడు విచారణలో చెప్పినందున తిరిగి కొంతకాలము వైద్యశాలయందుంచుటకు జడ్జి గారు ఆజ్ఞ యొసగిరి.

పాలఘాటులో జంతు వికీర్ణకాల:— ఈ వైద్యశాలను స్థాపించుటకు కొన్ని సంవత్సరములనుండి యత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని నేటికంతవరకు ఆసుపత్రి స్థాపింపబడలేదు. 1918 వ సంవత్సరములో డాక్టరు గోవిందవీరానను గారు మ్యానిసిఫర్ సభ వారికి దీనినిగురించి తెలియబరచిరి. వారు ఆయాలోచనను ఆమోదించి దొరతనమువారికి పంపిరి. వారును దానికి ఆమోదించి కొంతద్రవ్య మిచ్చుట కంగీకరించిరి. ఇంతియేగాక పాలఘాటు తాలూకాబోర్డువారు కూడ కొంత సహాయ మెనర్చుట కంగీకరించిరి. ఆసుపత్రిని స్థాపించుటకొక మంచిభవనము మాడబడెను. 1918వ సం. ఏప్రిల్ నెల 1 వ తేదీనుండి యాభవనమున ఆసుపత్రి తెరువబడుటకు పాలఘాటు మ్యానిసిఫర్ వారు నిశ్చయించి రని తెలియుచున్నది.

మాంటెగుగారు, హిందూదేశము:— లండను నగరము నందున్న హిందూదేశ స్వపరిపాలనా సంఘమువారినుండి జాయంట్ కోశాధికారి సి. జినరాజ దాసాగారి కొక దీర్ఘమగు తంత్రివార్త వచ్చెను. ఆ తంత్రివార్తలోని యంశములు కొన్నిటిని మ్యాఇండియా పత్రిక యిట్లు ప్రకటించుచున్నది:— మ్రోందపుల వాంఛితములను పూర్తిగ నెలుగునిమిత్తము ఇండియా మంత్రి పీఠము న్తర కన్నీ సంఘముల రాయభారముల నాలించునని ప్రవముగ తెలియజేయబడినది. న్యాయసమృద్ధమగు హిందూదేశపు వాంఛల నన్నిటిని తృప్తిపరుచుటయే మాంటెగుగారి దృఢ సంకల్పమని మా విశ్వాసు. స్వపరిపాలనా సువ్యయంతయు నిచటి పత్రికలను ప్రజలును సానుభూతితో సంపూర్ణముగ చర్చించి యుండుటచే, వ్యవస్థ పురోవృద్ధి నందినది.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

సంస్కృత సాహిత్యభోధిని, శికింద్రాబాదు.

అయ్యా, ఈ నామముతో బ్ర. చివురుల అప్పయ్యకాశ్రమి వేంకటాచలకాశ్రమి గానాక ధర్మ సంస్కృత పాఠశాలను ౧౬-17 తేది నెలకొల్పిరి. ఇద్దరినియందు బడుగురు విద్యార్థులు గలరు. సంస్కృతము బ్రధానభాషగాను, ఆంధ్రము ద్వితీయభాషగాను నిండేర్పాటు చేసిరి. ఈ పాఠశాల ప్రస్తుతముందు నప్పయ్యకాశ్రమిగారి గృహమునందే కలదు. ఇందు చివురుల వేంకటాచలకాశ్రమిగారును, గవ్వగంటు శ్రీరామకాశ్రమి గారునూ, శివపురపు వీరభద్రపాకయాజిగారును, చివురుల అప్పయ్యకాశ్రమిగారును బోధకులుగా నున్నారు. సాయంత్రము 6 గంటలు మొదలుకొని 8 గంటలవరకు నాడ్యోగులకు గూడ ననుకూలమగునట్లు దెలుచియుంచి పాఠములు చెప్పదురు. ఈ యూరం బ్రస్తుతము సంస్కృత పాఠశాల యొకటియైన లేకుండుటందేని సంస్కృత విద్యార్థుల కుండేడి యాయాసము వీరి వలన నివారణ మయినందులకు వీరభద్రపాకయాజిగారు (పరమహంస) (పరమహంస) (పరమహంస).

II

దక్షిణహిందూదేశ ప్రజాసంఘము

అయ్యా! ఈ సంఘమువారు తాము దక్షిణహిందూదేశ బ్రాహ్మణేతర ప్రతినిధుల మని చాటుచున్నారు. చాలమందిని నమ్మించుచున్నారు. ఈ సంఘము దక్షిణహిందూదేశ ప్రజాప్రతినిధుల సంఘ మనుట సమంజసము. తత్సంఘశ్రేణులగు త్యాగరాయశ్రేణు లీ మధ్య తాను బ్రాహ్మణేతరుల ప్రతినిధి ననియు ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము తన కామోదకరమనియు మొలుపుడిచి వాదమును సమర్థించుచు ఇంగ్లాండున కొకతంత్రవార్త నంపియుండిరి. అతివాదుల, మితవాదుల తా నెవరి ప్రతినిధిని చాటుచున్నారో అట్టి బ్రాహ్మణేతరుల (కోయంబుత్తూరుసభ) సెక్రెటరీగంటువైచి దాటి ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సమస్యను పరిష్కరించి పుణ్యము గట్టుకొనిరి. తమపత్రికాత్రయము వారికిని తదనుచరులగు మరికొందరికిని తప్ప తదితరులకు వీరు ప్రతినిధులుగా నెరిగియు కాబోలును. వీరి యంతరాత్మయైన బోధింపదా? పట్టపగలే పెద్దమోసము చేయుచున్నారు. చూచుచు నూరకున్న మేస్తాపోయినదని మనలో నొక సామెత కలదు. ఈ సంఘమాస్థితికి వచ్చుచున్నది. "ఆలస్యము అన్నివిధముల చెడుగు" కావున ఎం.సభాపతిపిళ్ళగారి నూచన ననుసరించి బ్రాహ్మణేతర సంఘము నొకదానిని చిరకాలముగనే నెలకొల్పి దక్షిణహిందూ ప్రజాసంఘము మనకు ప్రతినిధుల సంఘ మని నిరూపించి మన యభివృద్ధికిరకు తత్వరమ పాటుపడుట శ్రేయస్కరము. ప్రజానుకూలవాదు లగు మన జమిందారులను ఇందు కనుమరింపక పోరు. దెందులూరు, కొడాలి బ్రహ్మయ్య.

III

త్యాగరాయసెట్టిగారి తంత్రవార్త.

అయ్యా, నేను కొన్ని మాసములనుండి దక్షిణహిందూదేశములో జరుగుచున్న బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును గురించి యెక్కువ శ్రద్ధాభక్తులతో ప్రతిదినమును వార్తాపత్రికలను చదువుచున్నాడను. నేనును బ్రాహ్మణేతరుడను. పల్లెటూరి కాపురస్తుడను. బీసెంటుమృగారు చెన్నపురి కేగునపుడు ఏలూరు పట్టణమునకు సమీపములోనున్న మాగ్రామమునకు విచ్చేయుటకు ఆమెను కోరి తీసికొనివచ్చినవారలలో నే నొకడను. బీసెంటుమృగారి మతసంబంధమైన కార్యములలో నా కెట్టి సంబంధమునలేదు. మాగ్రామవాసులయిన బ్రాహ్మణులలోగారి బ్రాహ్మణేతరులలోగారి ఆమె శిష్యులెవరును లేరు. హిందూదేశరాజ్యాంగములో కలుగవలసిన మార్పులగురించి ఆమెగారిచే నడుపబడు ఆందోళన న్యాయసమ్మతమయినదనియు, అవసరమయినదనియు నానమ్మకము. ఆమె ఆందోళనవలనగారి ఉదార స్వభావులైన మాంపేగుగారివలనగారి హిందూదేశ రాజ్యాంగములో కలుగు మార్పులవలన బ్రాహ్మణేతరులే యెక్కువ ఫలమునభవించగలరు. ఎన్ని సంవత్సరములకయినను బ్రాహ్మణేతరులు విద్యారంతులు కావలయునన్న అధిక స్వాతంత్ర్యము కాననభావభ్యులకు కలుగవలెను. అట్టి స్వాతంత్ర్యము ఇప్పుడు కోరుట తప్పు కాదు. ఈ స్వాతంత్ర్యము

ఈ మహాభూత యుద్ధమధ్య మందు గోరిన యెట్టి శిక్షార్థము? దేశమందు కొంత నెలకొల్పినతరువాతను కోరినను అట్టి శిక్షార్థములే హిందూదేశవాసులు రాజధర్మశ్రీపూరితు లని ఇంగ్లాండుదేశమందలి రాజకీయ వేత్తలు నడివియున్నారు. ఇట్టిసమయమందలి మనకోరికలు రిత్తవోవుగాన, దక్షిణహిందూదేశ బ్రాహ్మణేతరులతరపున మాంపేగుగారికి త్యాగరాయసెట్టిగారు ఇచ్చిన తెలిగ్రాంతో నాకును మాగ్రామవాసులయిన యందఱ బ్రాహ్మణేతరులకును ఎట్టి సంబంధమును లేదనియును త్యాగరాయసెట్టిగారి తెలిగ్రాంతుచూపిన సమృత్తమైనది కాదనియును తెలియజేయున్నాడను. ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానమును సంస్కరింపవలయు ననియెడి బ్రాహ్మణేతర రాజకార్య పురీణులు గా. కేశవపిళ్ళగారి యాధిపత్యముక్రింద నొక మహాజన సమావేశమును జరిపి కావలసిన సంస్కరణల విధానమును మాంపేగుగారు హిందూదేశమునకు వచ్చునపుడు తెలుసుకొనేవారికి నివేదించ కోరుచున్నాడను.

దుర్భార త్రయ్యనాయుడు. గుండుకొలను, ఏలూరు తాలూకా.

IV

వెటరినరీ సర్జన్ జి.ఆర్.హైదర్ గారు జి.యం.వి.సి. అయ్యా, వెటరినరీ డిపార్టుమెంటు మాగుంటూరు జిల్లాలో నెలకొల్పి నుమారు నాలుగు సంవత్సరము లైనది. గుంటూరులో ఒక ఆస్పత్రి యుంచినారు. ఈ జిల్లాలో తక్కిన గ్రామాదులలో తిరుగుటకు ముద్దురిని ఏర్పరచినారు. గుంటూరునందున్న ఆసుపత్రిలో పనిచేయువారి కంటే గ్రామాదులలో తిరుగు వారు ఎక్కువ మెలకువతో కలసి మెలసి యుండు గుణములు కలిగియుండవలెను. మా జిల్లాలో గుంటూరు, తెనాలి, రేపల్లె, బాపట్ల, ఒంగోలు తాలూకాలలో పనిచేయుటకు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట జి. ఆర్.హైదర్ గారు వచ్చినారు. వీరు తమపనియందు బహుశ్రద్ధులు. వీరు చికిత్స చేయు ప్రతిహారుజంతువులలో తొంబదితొమ్మిది చొప్పున జీవింపుచున్న వని వ్రాసినను అతిశయోక్తి కానేరదు. వీరు జంతువుల స్వయముగా చికిత్సచేయుట గాక రాత్రులయందు కూడ వానితోబాటు జాగరము చేయుచు వానికి ఆహార పానీయములతోకామే ఉంచుచు వానికి జీవదానము చేయుచున్నారు. వీరు విద్యావ్యాపకము లేని గ్రామములలో నాగరికతయిన నెట్టివోయెదగని రైతులతోను నిమ్మజాతులతోను కలసి మెలసియుండుట వర్ణింప విలులేదు. వీరు మహమ్మదీయులైనను స్వభావమున దళిహాసమున పరజాతి యందు ద్వేషమును వీరికి లేకమైనను లేదు. వీరు త్రిజాతి వారిని ఒకే విధముగ బహుప్రేమతో చూచుచుండురు. అట్టి యుదారగుణసంపన్నులను మా జిల్లామండి యింకొక జిల్లాకు ట్రాన్స్ఫర్ చేయుదురు, లేక గుంటూరు ఆసుపత్రియందు ఉంచెదరని వినుచున్నాము. మా జంతువుల యద్వైతమువల్లను మా యద్వైతమువల్లను వీరు మాతాలూకాలకు వచ్చినవారి రెండు వత్సరములనుండి సంతోషించుచుండ, నేటికి మాదురదృష్టవశంబున వీరిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయువాడనింటిమి. వీరి నింకొక స్థలమునకు ట్రాన్స్ఫర్ చేసినయెడల నిజముగా నిలువంటివారు మాకికరారు. వీరిని మమ్ములండి బొత్తిగావిడచి ట్రాన్స్ఫర్ చేయుట కంటే గుంటూరు ఆస్పత్రి యందైనను ఉంచిన బాగుండు నని గవర్న మెంటు వారిని జేకుకొనుచున్నాము. కాన గవర్న మెంటు వారు వీరిని మా తాలూకాలకైనను ఉంచవలెను. లేక మెయిక్ ఆసుపత్రిలో నైనను ఉంచవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

గుంటూరు పౌరుడు.

V

బ్రాహ్మణేతరుల కొక మనవి. సోదరులారా! మన పాలిటి కల్పవృక్షమని కొందరు భావించు దక్షిణ హిందూదేశ ప్రజాసంఘస్థితిని కొంచెము పరికింపుడు. మన దేశకార్యదర్శిగారు మన రాజకీయవాంఛల తెలిసికొనుటకు స్వయముగ నిచ్చుట కిచ్చేయుచున్నారు. వారు మనకేమైన సుపకారము చేయుదు రేమో యని కలవరమంది మెయిలు పత్రిక ఏనియో యొకవిషయమును పురస్కరించుకొని కార్యదర్శిగారిని పదశ్రువుల జేసుగలమని బెడరించెను. ఆబెడరింపుల దృష్టియందుంచుకొని మారాజకీయాశయములు దీర్చ సంజేహించరని దృఢముగ నమ్ముచున్నామని కార్యదర్శిగారికి త్రియంత సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కొక తంత్రవార్త నంపిరి. దా|| హి|| ప్రజాసంఘసభ్యుడగు! పి. త్యాగరాయశ్రేణిగారు, ను

బ్రహ్మణ్యయ్యగారు కొలిచింది బ్రాహ్మణులకు నాయకుడని యు తత్కారమున ఆయన అభిప్రాయము దేశాభిప్రాయము కాదనియు, తాను బ్రాహ్మణేతరులకు నాయకుడననియు ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానము ప్రశంసనీయుముగ నున్నదనియు మెయిలుపత్రిక వాదమునకు "తందానతాన" యనుచు కార్యదర్శిగారికి తానొక తంత్రవార్త నంపెను. ఇదెంతయు కోవనీయుముగ గవర్నమును. తా నెవరికి నాయకుడ నని చెప్పకొనుచుండెనో అట్టి బ్రాహ్మణేతరులు కోయంబుత్తూరునందు కూడి తీర్మానించిన విషయములు వీరి కర్ణపుటముల జొరలేదా? ఆ తీర్మానములు ప్రస్తుత పరిపాలనను ప్రశంసించుచున్నవా? లేక భోషములు తెలిపి సంస్కరణముల నూచించుచున్నవా? బ్రాహ్మణేతరులకు కృతీరే కాభిప్రాయమైనపు డీయన వారి నాయకులుగాని శ్రేయోభిలాషి లాపిగాని యగుటెట్లు? ఇట్లు దేశముల మోసపుచ్చుటవలన ఈయనకు కలుగుమేలేదే! సోదరులారా! ఈ పరిస్థితినిట్టి తత్సంఘము నకువ్యతిరేకము చేయుటయే దాని పరమావధియని మనము తలంచుట తప్పుకాదు. లేనిచో మనల మట్లు పెట్టజూచు మహా సంకల్పము గల మద్రాసు మెయిలు కీయన యనుచుచున్నామా? ఈ కాల మంతయో విలవగలది. మనము ఉపేక్ష నేయుటకు గాని పక్షపాత మోమోటుములు చూపించుటకు గాని యిది సమయముగాదు. ఇపు డుపేక్షజేసిన పశ్చాత్తప్త మనస్సుల మగుదుము. ఇపు డాత్మవంచలమగునెడ దేశ ప్రోములముగ పరగణింప బడుదుము. కార్యదర్శి గారు వచ్చుచున్నారు. కోర్కెల వెల్లిపుచ్చుట కిది సమయము. తగుణము దాటనీయవలదు. విద్య, పరిశ్రమ, మొదలగు పలువిషయములందు మన మభివృద్ధిచొందుటయే తోడి సంఘములతోబాటు మనము చట్టి నిర్మాణాది సంఘములయందు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుటయు రాజకీయవిషయములందు కాంగ్రెస్ నాదర్శముగ నుంచుకొని పనిచేయుటయు మనము పరమావధిగ పెట్టుకొని పనిచేయుటకు ఎం. సభాపతి పిళ్ళగారు నూచించినటుల బ్రాహ్మణేతర సంఘ మొకటి స్థాపించుట ముఖ్యావశ్యకము. స్థాపించిన వెంటనే దా|| హి|| ప్రజాసంఘమునం దనాదరము చూపుచున్న చాలమంది బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులు తత్సంఘమున జేరి యుత్సాహమున పనిచేయు పూనకతో నున్నారు. కేశవపిళ్ళ, మా|| భూపతి రాజు నేంకట పతిరాజుగాడ్గవంటి రాజ్యాంగ తంత్రజ్ఞులీ యుద్వేగమందు మహాభక్తులై నిలుతురు. మత సాంఘికాది విషయములందు దక్షిణ హిందూదేశ ప్రజాసంఘమును కలుపుకొని పనిచేయవచ్చును.

మొట్టమొదటి చిన వెంకటయ్య. దెందులూరు.

తెంపారరీ సభాసేటు జడ్జికోర్టు

విశాఖపట్టణము. ఓ. యస్. నం. 30-1910 ఇ. పి. నం. 22-1917 రాణి (తుని) వాది. డిక్రీ హోల్డరు. ఉరట్ల ప్రాప్రముటరు } ప్రతివాదులు. మరికొందరు. } జడ్జిమెంటు డెట్టర్లు (882) నోటీసు. విశాఖపట్టణముజిల్లా, గొలుగొండ తాలూకాలోని, ఉరట్లయస్టేటు, యస్టేటుకు చెందియున్న అందలి ఈనాములుసహా, విశాఖపట్టణపు కోర్టు ఎక్జిక్యూషను ప్రొసీడింగు ననుసరించి 26-10-17వ తేది మధ్యాహ్నమువేళ ఏలూము వేయబడును. పాటదారుల సౌకర్యమునకయి క్రింది విషయములు తెలుపబడినవి. (1) సేలు వారంటు మొత్తం 6,61,476-4-6 (2) ఎస్టేటుపైని మేల్ ఆదా యము సుమారు ,, 32,563-7-4 (3) నికరం నాలు అదా యము సుమారు ,, 17,459-9-0 (4) చెల్లించవలసినపేషెక్ష్ 14,438-0-10 (5) ల్యాండులెస్సు మొత్తం ,, 2,417-3-4 (6) రైల్వేలెస్సు మొత్తం ,, 604-4-10 ఇంకను విశేషములు కోర్టుబోనుండు సేలు కాగితములు చూచి తెలిసికొన గలరు. తెంపారరీ సభాసేటు } టి. కృష్ణ స్వామి విశాఖపట్టణము. } సభాసేటు జడ్జి

ఆర్. సి. ఎస్. హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు గారు కూచి సంసింహముచే రచింపబడిన యీ క్రింది గ్రంథములు, పితాపురములో గ్రంథ కర్తయొద్ద వారకును. (882)

పోస్టేజికాక వెల

1. శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసచరిత్రయు బోధములు - పద్యకావ్యము - మొదటికూర్పు (12 ప్రతులు మాత్రమున్నవి) 0-8-0
2. " " రెండవకూర్పు 0-10-0
3. శ్రీ నారాయణ (చైతన్యస్వామి) చరిత్రము - పద్యకావ్యము - మొదటిభాగము 1-4-0
4. " " రెండవభాగము 1-4-0
5. చూకలత-నాటకము (క్రొత్తకథ) 0-14-0

సర్వజీవన్.

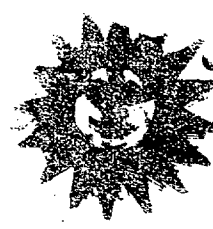
ధాతుపుష్టి మందులన్నిటికి తల్లి

ఈ దివ్యవృక్షము సంజీవితో సమానమైనది. దీని సేవించినచో వీర్యవృద్ధిని, బలమును, ధాతుపుష్టిని కలిగించును. 2. సమస్త మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, కుష్ఠవృక్షము, స్పష్టస్థలము ఇంక మూత్రవ్యార్ధములకు సంభవించెడు అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. (3) రక్తమును శుభ్రపరిచి వృద్ధిబొందించి జేహమునకు కాంతి తెచ్చును. 4. నరములకు సత్తువనిచ్చును గాన సర్వజీవన్ అనెదరు. ఇది శ్రీమై, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరను ఉపయోగించవచ్చును. ఈ ధాతుపుష్టి మార్గము యొక్క మహత్త్వ సేవించినవారికే తెలియవగును. వెల టిన్ను 1కి-2.0.0. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్. జి. యస్. నాయుడు, కలియుగభీమ, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

కం కం మ పు వ్య

వ్యవసాయము

కంకం మపువ్య

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కంకం మపువ్య మావద్దవారకును. కొనువారు సూర్యమార్గమును గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :— ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని, (53) 21, హమ్మం వీధి, బాంబాయి.

రిజిస్టర్డ్ తామ్రమైనము రిజిస్టర్డ్

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని రుజువు పర్చగల సమర్థులకు 100-0.0లు యి నాం

గుణమియ్యని యడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము తిరిగి యిచ్చివేసెదము.

అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధావధము. ఇది యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయినను జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రామ బాణమువలె ఖండించి యావనవంతులగా జేయును. 1 రకం 100 మూత్రము 10 0.0 2 రకం 100 మూత్రము 4.0-0

సగము బుడ్డున్న ఇవ్వబడును. యస్. పి. యస్. రాజు అండు సన్స్ (778) 20, కంకపు మొదలివీధి, సాకారుపేట మదరాసు. వ్రాంది:—లక్ష్మీనరసాపురం అనంత రిపోజ్టు, గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్రనర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి. ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 అణాలు. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు

మలబద్ధకమున కద్దుత చికిత్స

మరువకుడు! క్యాలాల్ మరువకుడు!! అను ద్రావక మొక్కలే. ఇయ్యది రుచియు వాసనయు లేనిది. దీనిని కుడిచేసి చెన్నపట్టణములోని న్యాయార్థు ప్రాంతం ద్వారా యిల్ కంపెని వారిచే బజారులో అమ్మకమునకు ఇవ్వబడుచున్నది. ఈక్రింది యావధ దుకాణములయందు దొరుకును:— స్మిత్ ప్రాకింగు అండ్ కంపెని, ఎస్సనెడ్ డబ్లిష్. హెచ్. హెల్ర్. బ్రాడ్వే ఆర్. మెన్లూర్. మాంటుగోడ్ నార్తన్ అండుకంపెని సెకాథోమ్ మరియు నార్తబీచ్ దాదా అండు కంపెని చీనాబజారు వీధి అల్బిన్ అండు కంపెని బ్రాడ్వే అయ్యాకట్టు మొదలి 2-57 దేవరాజమొదలివీధి సెకాట్ ఆండ్రూస్ ఫార్మెసి. వేవేరి రాజా. డి. మాని. బందరువీధి 879

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యవృక్షములు.

సంజీవనము మందులముద్ర	రూ.
శిర్డీసాయనము మాత్రము అతిర్థమునకు	1-4
వంజికూలపారి పండ్లపోటుకు	0-8
వృక్షాంజనము ధాతుపుష్టికి	1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
శైత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0-4
కలగామాత్రము వాంతి భేదములకు	0-6
గజ్జిక తైలము గజ్జిచిదలకు డబ్బి 1-కి	0-8
నామకర్యూరము సీసా 1-కి	0-6
తేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4
తామర తైలము; తామర, తీటకు	0-6
కుమ్భకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-4
కుర్రెత్తిదానకము సీసా 1-కి	1-0
కథపారి కితగట్టు దగ్ధులకు	1-4
కథపారిచూర్ణం ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి	0-8
వాయువుపోట్లకు మందు	1-0

మోహిని తైలము పెండ్రుకలు పెరుగుటకు	రూ.
రోమహరి పెండ్రుకలు ఉడుకుటకు	0-0
ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి	1-8
కస్తూరిమాత్రము పెద్దవి, మంచివి 50-కి	0-10
నుఖిభోగి మాత్రము	1-0
నుఖిభోగి తైలము పుండ్లకు	1-0
విరేచనములకు మాత్రము డబ్బి 1-కి	0-8
గ్రహణి మాత్రము డబ్బి 1-కి	0-8
కరోవేదన మాత్రము జిలెనోపులకు	0-12
కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి	0-8
కేగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
కుసుమారి మాత్రము, కుసుమివ్యాధులకు	1-0
చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
గుండరితైలము, ముఖకాంతికి	0-8
పగుళ్లకు తైలము కితపగుళ్లకు	0-8
కర్ణకూలపారి చెవిపోటుకు	0-6
జులారి మాత్రము మలబద్ధమునకు	0-8
జంతువాతహరి ఎమిడికలకు	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.

లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యివ్వబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్యములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి వృద్ధయశోకము బలహీనమై పురుషకాలమునకు రుజువు ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వచ్ఛస్థితియు మానును, ధాతువు మాత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన పరుగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకహాలిపండు. ఇదికాబూల్, కాందహార్ శకములలో వైరుగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆజీతమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానికల్ల భారీ గుణముకలుగును. 2-రి డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును. అనుపానపత్రిక పార్సలుగో పంపబడును.

15 తులాయి డబ్బి వెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-కి డబ్బాలకు 6 అణాలు డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవెద్దులు, నెం 5, అవత్యగోష్ఠి, బెంగుళూరు సిటీ.

క్రితేపాలై న గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రవటము ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0 . వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

శారదాంబ ఇది శ్రీ ధర్మభోధిని యను నాటకము. సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుజూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును. వెల. 4 అణాలు. పోస్టేజి-వేరు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

శాకభక్షణము భరతఖండవాసుల మగు మన మార్యబుధుల పంశజులము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవారిము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోస్టుచారియు మేమెధరించి పంపుచున్నాము. నెంట్ నెవ్రాయుడు. 2129 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, అతంకసిగ్గన - మధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.